

R A P O R T

2 0 2 2

**Zarząd
Transportu
Metropolitalnego**

„N A G R O D A SUPER SAMORZĄD”

Fundacja im. Stefana Batorego, w ramach akcji „Masz głos” doceniła rozwiązania na rzecz pasażerów ze szczególnymi potrzebami, które w większości wdrażane były w minionym roku.

Jedynie w Polsce naklejki z kodem QR, które zamieszczane są na tablicach z rozkładami jazdy. Znajdują się na nich nazwy przystanków zapisane w alfabecie Braille'a oraz kody QR, które prowadzą do stron internetowych z rozkładami jazdy.

Dużą rolę we wprowadzeniu zmian odegrały organizacje pozarządowe, w tym fundacje „Transgresja” i „Ważni Ludzie”, które skupiają osoby z niepełnosprawnościami. Dzięki wspólnym spotkaniom wypracowanych zostało kilka z docenionych rozwiązań.

Przyznanie nagród „Super Samorząd” odbyło się w lutym 2023 roku w Sali Kolumnowej Wydziału Historii Uniwersytetu Warszawskiego. Zarząd Transportu Metropolitalnego był jedynym organizatorem komunikacji miejskiej w Polsce, który został wyróżniony.

KAPITUŁA KONKURSU DOCENIŁA M.IN.:

- ustandaryzowanie głośności sygnałów akustycznych wewnątrz pojazdów,
- wprowadzenie do umów przewozowych zapisu, że kierowcy autobusów nie mogą ściszać komunikatów głosowych,
- dodatkową zapowiedź głosową w tramwajach: „uwaga – wysiadanie na jezdnię”,
- wymóg kontrastowych oznaczeń progów w wejściach do autobusów i na przystankach.

SZANOWNI PAŃSTWO,

po raz czwarty oddaję w Państwa ręce raport podsumowujący działalność Zarządu Transportu Metropolitalnego w Katowicach.

Rok temu wspólnie z naszymi pasażerami przejechaliliśmy 113 milionów kilometrów, a z naszych usług skorzystało 271 milionów osób. Powoli wracamy do normalności po pandemii – w 2022 roku sprzedaliśmy ponad 38 milionów biletów.

Ubiegły rok mijął pod znakiem nowych umów przewozowych, a co za tym idzie, nowych standardów. Powoli normą staje się szereg dodatkowych rozwiązań służących pasażerom, co weryfikują nasi pracownicy podczas certyfikacji. W minionym roku potwierdziliśmy spełnianie nowych wymogów w ponad 1500 pojazdach.

Intensywnie pracowaliśmy nad siecią połączeń, czy to w związku z otwarciem Centrum Przesiadkowego w Gliwicach, kiedy wdrożyliśmy prawie 3000 zmian w rozkładach jazdy, czy podczas uruchamiania kolejnych linii metropolitalnych. Nowe M-ki usprawiły dojazd na lotnisko i połączyły miasta, m.in. Sosnowiec z Tychami. Przy wdrażaniu zmian wymieniliśmy 80 tys. rozkładów jazdy w terenie, obsługując ponad 7 tys. przystanków

Jednym z głównych celów złożonych w ubiegłym roku było wprowadzenie jak największej liczby zmian na rzecz pasażerów ze szczególnymi potrzebami. Systematycznie zamieszczaliśmy naklejki z brajlowskimi oznaczeniami oraz kodami QR przy rozkładach jazdy, które ułatwiają podróżowanie osobom niewidomym i niedowidzącym, ujednoliliśmy zapowiedzi głosowe oraz ich głośność. Od naszych operatorów wymagamy stopniowego wprowadzania kontrastowych oznaczeń w pojazdach. Wspólne działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami, które prowadzimy z Fundacją „Transgresja” i „Ważni Ludzie”, doceniło jury ogólnopolskiej akcji „Masz Głos”. Kapituła z Fundacji im. Stefana Batorego przyznała nam nagrodę „Super Samorząd”, co stanowi dobre podsumowanie działań i zapowiedź kolejnych.

Dziękuję za kolejny wspólny rok
i zachęcam do lektury.

DYREKCOJA ZARZĄDU TRANSPORTU METROPOLITALNEGO

**Małgorzata
Gutowska**

Dyrektor Zarządu Transportu
Metropolitalnego

**Krzysztof
Dzierwa**

Zastępca Dyrektora
ds. Administracyjnych

**Adam
Sujkowski**

Zastępca Dyrektora
ds. Kontrolingu

**Aleksander
Sobota**

Zastępca Dyrektora
ds. Przewozów

SPREŚCIS

Dyrekcja Zarządu Transportu Metropolitalnego
ZTM w liczbach

4
8

PROJEKTY 2022

11

Linie metropolitalne
Centrum Przesiadkowe w Gliwicach
Nowe linie i połączenia
Inkluzywna komunikacja miejska
Akcja informacyjna skierowana do obywateli Ukrainy
Utrzymanie i budowa wiat przystankowych
System do zarządzania infrastrukturą przystankową
Informacja pasażerska

12
20
22
26
31
32
33
34

SYSTEM TRANSPORTOWY NA TERENIE METROPOLII

37

System transportowy ZTM
Optymalizacje i modyfikacje sieci połączeń
Imprezy dodatkowa komunikacja
Wyzwania komunikacyjne w 2022 roku
Metodyka zmiany taboru
Ocena dostępności komunikacyjnej
Analizy dostępności i oferty przewozowej

38
42
64
72
79
80
82

OFERTA I OBSŁUGA KLIENTA

85

Taryfa przewozu w 2022 roku

86

System sprzedaży biletów

88

Kanały sprzedaży

90

Punkty Obsługi Pasażera

94

Telefoniczna obsługa pasażerów

95

Automaty biletowe

96

Sprzedaż biletów w 2022 roku

98

Wspólne bilety z kolejami

102

INFORMACJA

105

Strony internetowe – źródło informacji

106

Zarząd Transportu Metropolitalnego w mediach

108

Informacja pasażerska w liczbach

110

Akcje promocyjno-informacyjne

112

KONTROLA I DZIAŁANIA OPERACYJNE

115

System identyfikacji wizualnej pojazdów

116

Koszty organizacji komunikacji w 2022 roku

118

Kontrola jakości usług

120

Certyfikacja pojazdów

123

Kontrola biletów

124

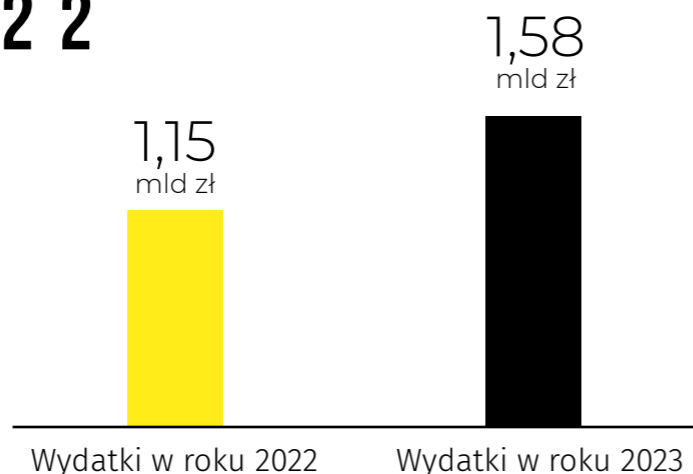
System windykacji

126

ZTM gospodarzem spotkania FOT

127

ZW LICZBACH ROK 2022

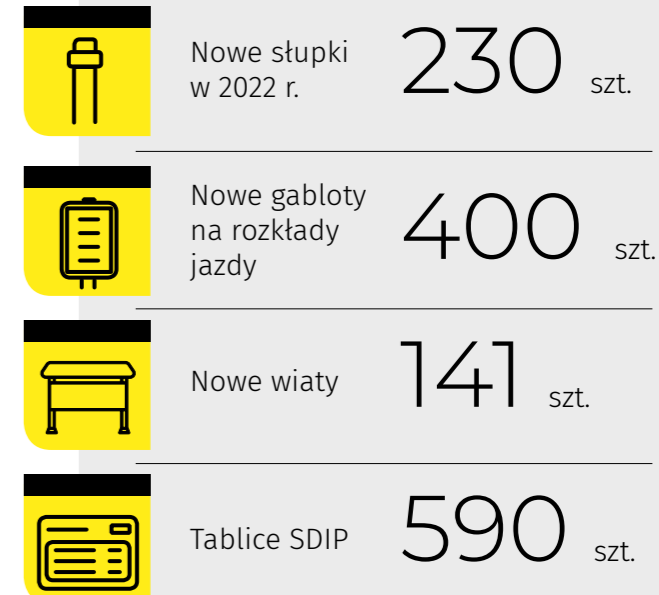

*Dane wg wykonania planu finansowego za 2022 rok
**Dane wg planu finansowego na dzień 22.05.2023 r.

Organizacja komunikacji

Infrastruktura przystankowa

Liczba kontroli biletowych ponad

126 tys.

Wartość zapłaconych opłat dodatkowych

9,45 mln zł

Kontrole jakości usług

15 700

Wartość kar nałożonych za nieprawidłowości w obsłudze

3,16 mln zł

Komunikacja medialna

14,87
mln zł

ekwiwalentu reklamowego

Publikacje
8 186
szt.

98,6%

Wydźwięk neutralny i pozytywny

Komunikacja ZTM

	Liczba linii	Liczba pojazdów	Liczba km wykonanych w 2022 r.
	420	1480	99,72 mln km
	27	290	11,83 mln km
	8	30	1,45 mln km
	455	1800	113 mln km

W 2022 roku wpłynęły do ZTM łącznie **74 872** pisma

oraz zarejestrowano **86 480** pism wychodzących

Rozpatrzone:

74 wnioski o udostępnienie informacji publicznej

35 interpelacji i zapytań radnych różnego szczebla

15 petycji

ponad 3000 skarg i wniosków, z czego 850 uznanych za zasadne

350 zapytań w związku z zagubionymi rzeczami w pojazdach komunikacji miejskiej

PROJEKTY 2022

LINE METROPOLITANNE

Linie metropolitalne to projekt, który rozpoczął się w 2019 roku. Metrolinie stanowią sieć połączeń między miastami Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii i są finansowane z budżetu GZM. Docelowo mają zostać uruchomione 32 linie metropolitalne. Na koniec 2022 roku kursowało ich 25. Już w styczniu 2023 roku uruchomione zostały kolejne dwie linie metropolitalne.

Na dzień 31.12.2022 kursowało
25 linii metropolitalnych

Nr linii	Relacja	Zrealizowana praca przewozowa (wozokm)	Koszt funkcjonowania Metrolinii (brutto)
AP	Pyrzowice Port Lotniczy - Katowice Sądowa	1 281 989,15	11 300 356,59
AP1		317 470,50	2 533 918,06
M1	Gliwice - Katowice	1 105 999,40	10 547 496,26
M2	Katowice - Dąbrowa Górnicza	961 965,00	9 332 070,37
M3	Tarnowskie Góry - Katowice	1 335 677,70	12 001 554,62
M4	Katowice - Sosnowiec	825 014,10	7 777 967,06
M10	Katowice - Kobiór	372 323,90	3 923 471,99
M11	Katowice - Ożarówice	194 364,40	1 718 971,54
M14	Gliwice - Ożarówice	730 589,70	6 289 091,27
M15	Sosnowiec - Tychy	120 741,25	1 092 756,61
M16	Gliwice Centrum Przesiadkowe - Gliwice Wieczorka Dworzec	338 248,80	2 967 881,30
M18	Tychy - Gliwice	763 686,45	7 007 689,52
M19	Sosnowiec - Pyrzowice Port Lotniczy	698 671,70	5 898 659,87
M22	Katowice - Międzyrzecze	735 252,85	6 608 865,95
M23	Katowice - Siewierz	107 768,20	990 475,97
M24	Zabrze pl. Dworcowy - linia okrężna	405 908,70	4 075 515,10
M28	Katowice - Piekary Śląskie	396 975,70	3 351 828,11
M100	Gliwice - Sośnicowice	469 475,10	4 504 058,78
M101	Mysłowice - Katowice	830 947,55	8 219 855,01
M102	Bytom - Tarnowskie Góry	441 569,50	3 806 313,19
M104	Gliwice - Pilchowice	463 018,30	4 032 610,59
M105	Knurów - Pyskowice	459 761,70	4 707 182,60
M107	Pyskowice - Tarnowskie Góry	159 075,80	1 454 225,53
M108	Tychy - Imielin	532 658,00	4 801 043,58
M109	Dąbrowa Górnicza - Sławków	87 186,90	700 521,72
M116	Ożarówice - Piekary Śląskie	87 817,70	752 467,21
Razem		14 224 158	130 396 848 zł

M-ki przejechały

2021
rok

4,64 mln km,
koszt – 37,36 mln zł

2022
rok

14,22 mln km,
koszt – 130,39 mln zł

METROPOLITANNE

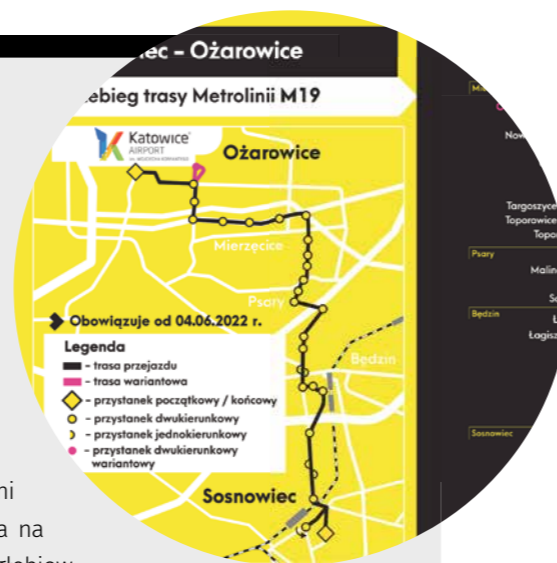

M19, AP

SOSNOWIEC, BĘDZIN, PSARY, MIERZĘCICE, OŻAROWICE, KATOWICE

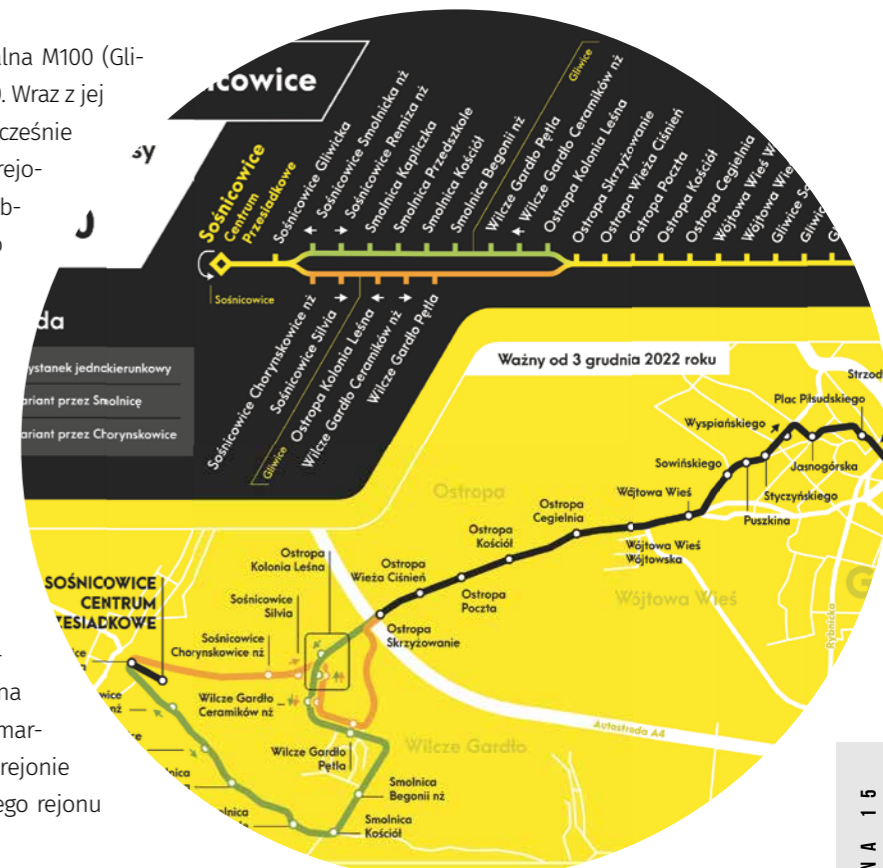
W styczniu uruchomiona została linia metropolitalna M19 (kursująca w relacji Sosnowiec Dworzec PKP – Pyrzowice Port Lotniczy). Autobus jeździ z częstotliwością co 30 minut w godzinach szczytu, w dni robocze (co 60 minut poza godzinami szczytu) oraz co 60 minut w dni wolne. Linia zapewnia nowe połączenia na wschodnim obszarze Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii (np. połączenie Psar z Sosnowcem).

Połączenie obsługiwane jest przez PKM Świerklaniec. Zmianie tej towarzyszyła korekta rozkładu jazdy wybranych linii autobusowych – reorganizacja linii nr 625 oraz zmiana trasy przejazdu linii nr 225 (wyłączenie z obsługi gminy Będzin). Również od 1 stycznia 2022 kursuje linia metropolitalna AP (Katowice Dworzec – Pyrzowice Port Lotniczy). Wymienione linie metropolitalne przejęły zadania dotychczas funkcjonujących linii AP2 oraz AP3.

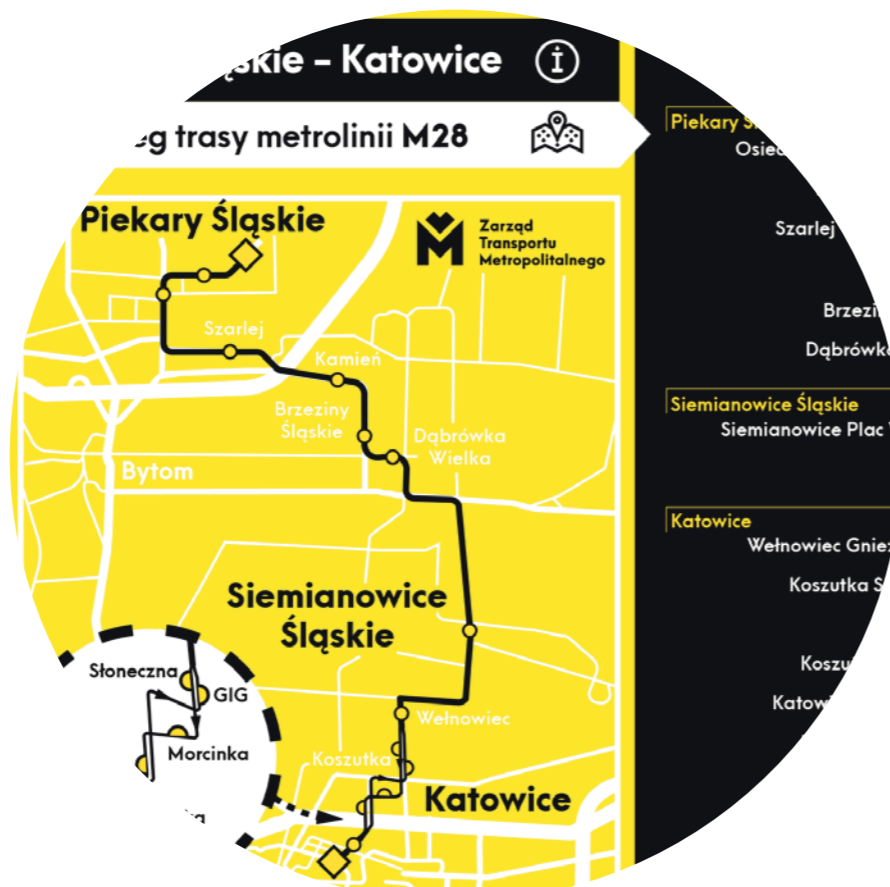
M100 GLIWICE, SOŚNICOWICE

Od lutego rozpoczęła funkcjonowanie linia metropolitalna M100 (Gliwice Plac Piastów – Sośnicowice Centrum Przesiadkowe). Wraz z jej uruchomieniem zlikwidowana została linia 624, a jednocześnie zwiększono liczbę kursów linii 202, tak aby pasażerowie z rejonu ul. Śliwki w Gliwicach mieli zapewnić wysoką jakość obsługi komunikacyjnej. Po tych zmianach konieczne było wprowadzenie korekt godzin odjazdów linii 924 – dzięki temu utrzymane zostało skomunikowanie połączeń przesiadkowych w Sośnicowicach. Linia M100 kursuje częściej względem zastępowanej linii 624. W dni robocze, w godzinach szczytu komunikacyjnego jeździ co 15 minut, poza szczytem co 30 minut; w dni wolne co 60 minut. W dni robocze większość kursów realizowana jest taborem wielkopojemnym, a w dni wolne taborem standardowym. Wskutek zmian ujednoczona została także trasa przejazdu linii łączącej Sośnicowice z Gliwicami na terenie Gliwic. Z obsługi linii wycofany został odcinek Mielęckiego – Śliwki – Toszecka. Z uwagi na liczne wnioski mieszkańców Gliwic i Sośnicowic od 26 marca 2022 roku wprowadzono dodatkową korektę trasy w rejonie Kolonii Leśnej, która zwiększyła częstotliwość obsługi tego rejonu przez linię metropolitalną.

M28 KATOWICE, SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE, PIEKARY ŚLĄSKIE

W lutym uruchomiona została linia M28, która zapewni mieszkańcom Piekar Śląskich bezpośrednie połączenie z Siemianowicami Śląskimi i Katowicami. Ta M-ka jeździ przez siedem dni w tygodniu. M28 dowozi pasażerów na popularne przystanki w Piekarach Śląskich, tj. Osiedle Wieczorka Dworzec czy Piekary Bazylika, na katowicki Plac Wolności i na ulicę Sokolską. M28 uzupełnia trasę linii nr: 5, 185 i 168.

M104 GLIWICE, PILCHOWICE

W lutym uruchomiono także linię M104 (Żerniki Osiedle – Stacja Kościół), ponadto wprowadzone zostały zmiany w funkcjonowaniu linii 59 i 60. M104 łączy Gliwice ze Stacją, leżącą w gminie Pilchowice. Oprócz regularnych kursów w dni robocze, linia kursuje również w dni wolne od pracy. Wcześniej podróż komunikacją miejską do i ze Stacji m.in. w dni wolne od pracy była niemożliwa.

LINEJE METROPOLITANNE

M14 GLIWICE, ZBROSŁAWICE, ZABRZE, BYTOM, TARNOWSKIE GÓRY, ŚWIERKLANIEC, OŻAROWICE, MIERZĘCICE

Od marca rozpoczęła kursowanie linia metropolitalna M14. Autobusy jeżdżą na trasie Gliwice – Ożarówice. Dzięki tej linii mieszkańcy ośmiu gmin (Gliwice, Zbrosławic, Zabrze, Bytomia, Tarnowskich Gór, Świerklańca, Ożarowic i Mierzęcic) zyskali regularne całodobowe połączenie z Pyrzowicami. Linia jest obsługiwana nowym taborem Przedsiębiorstwa Komunikacji Metropolitalnej w Świerklańcu. M14 kursuje przez Gliwice i Tarnowskie Góry do Międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice Airport w Pyrzowicach, a część kursów dojeżdża również do terminalu Cargo. Rozkład został dostosowany do systemu zmian tamtejszych pracowników. Autobusy kursują co 60 minut przez całą dobę zarówno w dni robocze, jak i wolne od pracy. W godzinach szczytu, w dni robocze na odcinku Gliwice Plac Piastów – Tarnowskie Góry Dworzec autobusy jeżdżą częściej – co 30 minut – dzięki uruchomieniu kursów uzupełniających. Wybrane kursy dojeżdżają także na przystanek Gliwice Kujawska, aby ułatwić dojazd studentom i pracownikom Politechniki Śląskiej. Ponadto uruchomione zostały dwa nowe stanowiska przystanku przy Urzędzie Gminy w Ożarowicach, na ul. Szczotki.

M105 KNURÓW, GLIWICE, PYSKOWICE

Od czerwca rozpoczęła kursowanie linia M105 (Pyskowice Szpitalna – Szczygłowice Centrum Przesiadkowe). W związku z tą zmianą uruchomiono dwie nowe linie: 678 i 694 oraz wprowadzono zmiany w funkcjonowaniu linii: 194N, 648, 677, 710. Dzięki M105 wzrosła liczba kursów realizowanych w relacjach: Gliwice – Knurów oraz Gliwice – Pyskowice, wzrosła częstotliwość obsługi zachodniej i południowej części dzielnicy Kopernika. Utworzone zostały połączenia nocne z Gliwic do Pyskowic. Od 13 sierpnia 2022 roku, po przeprowadzeniu uzgodnień z przedstawicielami Centrum Handlowego Auchan Gliwice, do obsługi linii M105 włączony został przystanek „Bojków Auchan”.

M107 TARNOWSKIE GÓRY, ZBROSŁAWICE, PYSKOWICE

Pod koniec czerwca kursowanie rozpoczęła linia metropolitalna M107. Zapewnia ona regularne, bezpośrednie połączenie Pyskowic i Zbrosławic z Tarnowskimi Górami. Kursuje przez całą tydzień. Dotychczas takie połączenie istniało w bardzo ograniczonej formie, głównie w połączeniu przesiadkowym. Ponadto, wraz z uruchomieniem linii M107, wprowadzono zmiany na liniach: 80, 112, 134, 153, 739, 191, 712, 791. Polegają one m.in. na zmniejszeniu liczby wariantów tras. Ma to przyczynić się do lepszej czytelności rozkładów jazdy.

M10 KATOWICE, TYCHY, KOBIOR

W ramach optymalizacji ciągu komunikacyjnego Katowice – Tychy, w lipcu przygotowano nowe rozkłady jazdy linii autobusowych 1 i 4, a jednocześnie uruchomiono linię metropolitalną M10. Zlikwidowana także została linia autobusowa 14. Linia M10 zapewnia bezpośrednie połączenie autobusowe łączące Kobiór z Katowicami. Dodatkowo linia zapewnia bezpośredni dojazd z Tychów w rejon ul. Mikołowskiej w Katowicach.

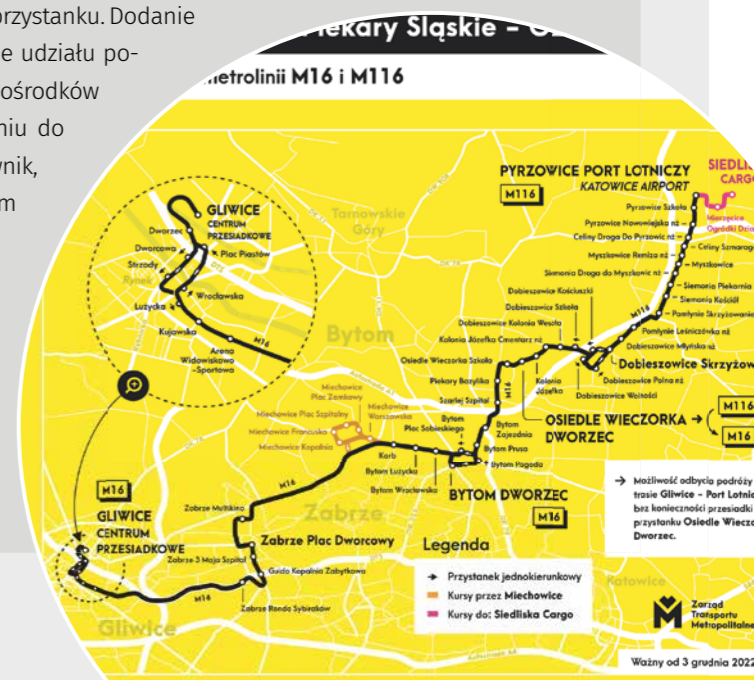

M11 KATOWICE, SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE, PIEKARY ŚLĄSKIE, WOJKOWICE, BOBROWNIKI, MIERZĘCICE, OŻAROWICE

W lipcu rozpoczęła kursowanie linia M11. Autobusy jeżdżą na trasie Katowice Sądowa – Wojkowice Park – Dobieszowice Skrzyżowanie – Pyrzowice Port Lotniczy – Siedliska Cargo. Stanowi ona szybkie, regularne i bezpośrednie połączenie gmin położonych w północnej części Metropolii, takich jak: Mierzęcice, Ożarowice i Bobrowniki z Siemianowicami Śląskimi i Katowicami, wpływając na integrację terenów peryferyjnych Metropolii z jej obszarem centralnym. Nowa linia zapewniła także bezpośrednie połączenie Siemianowic i Wojkowic z Portem Lotniczym w Pyrzowicach, zwiększając przy tym dostępność firm i zakładów zlokalizowanych w północnej części GZM, szczególnie tych związanych z transportem lotniczym. Odjazdy autobusu linii M11 zostały dostosowane do typowych godzin pracy oraz nauki, co wpłynęło na znaczącą poprawę codziennych podróży, redukując równocześnie potrzebę korzystania z połączeń przesiadkowych.

M16, M116 PIEKARY ŚLĄSKIE, BYTOM, ZABRZE, GLIWICE, OŻAROWICE, MIERZĘCICE, BOBROWNIKI

Od sierpnia rozpoczęły kursowanie dwie kolejne metrolinie: M16 oraz M116 jeżdżące w relacji: Gliwice Arena Widowisko-Sportowa – Piekary Śląskie Osiedle Wieczorka Dworzec – Pyrzowice Port Lotniczy. W związku z zawieszeniem kursowania linii AP1, linie te przejęły rolę skomunikowania Zabrze, Bytomia i Piekar Śląskich z Portem Lotniczym w Pyrzowicach, rozszerzając równocześnie, dostępność tych połączeń. Do rozkładu jazdy linii M16 zostały włączone dodatkowe przystanki w rejonie Politechniki Gliwickiej, w południowej części Zabrze, Bytomiu (na ciągach komunikacyjnych wzdłuż ulic Wrocławskiej i Witczaka) oraz w Piekarach Śląskich, gdzie autobusy zatrzymują się obecnie na czterech, a nie jak w przypadku zawieszonych linii AP1 na jednym przystanku. Dodanie do obsługi tych przystanków, wpłynęło znacząco na zwiększenie udziału podróży codziennych, zwłaszcza tych związanych z dojazdami do ośrodków akademickich w Zabrzu i Gliwicach. Podobną rolę, w odniesieniu do gmin wiejskich: Mierzęcic (część zachodnia), Ożarowic i Bobrownik, odgrywa linia M116, która łączy te gminy z najbliższym ośrodkiem miejskim – Piekarami Śląskimi. Istnieje możliwość kontynuowania podróży linią nr M16 do Bytomia i Zabrze. Obie linie mają duże znaczenie także w przewozach lokalnych: M116 – łącząc odległe sołectwa: Podąpkowice (częściowo), Sączów, Siemonię i Dobieszowice z Urzędem Gminy w Bobrownikach, a w przypadku linii M16 zwiększając liczbę połączeń z Mierchowic (rejon ulic Frenzla i Francuskiej) do centrum Bytomia.

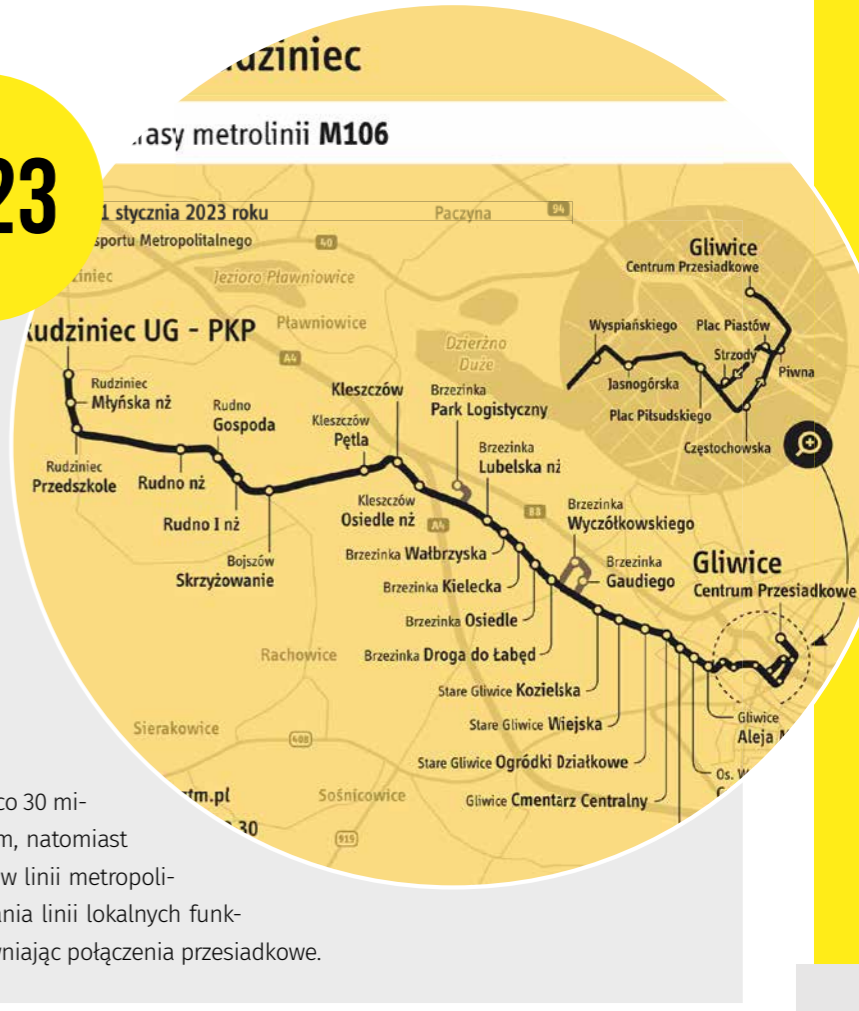
METROPOLITANNE

2023

M23 SIEWIERZ, PSARY, BĘDZIN, SOSNOWIEC, KATOWICE

We wrześniu 2022 roku uruchomiono linię metropolitalną M23 (Siewierz – Psary – Będzin – Sosnowiec – Katowice). Linia zapewnia nowe połączenia na wschodnim obszarze Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii (bezpośrednie połączenie Siewierza z Sosnowcem czy Katowicami). Dzięki niej mieszkańcy Siewierza mają lepszą dostępność do obiektów kultury czy nauki. Dotychczas połączenie to było możliwe jedynie w systemie połączeń przesiadkowych.

GLIWICE, RUDZINIEC

Od 1 stycznia 2023 roku kursy rozpoczęła linia metropolitalna M106, która objęła sieć komunikacji metropolitalnej gminę Rudziniec, do której dotychczas nie wjeżdżały autobusy kursujące na zlecenie ZTM. Linia ta połączyła Rudziniec z Gliwicami i jest pierwszym regularnym połączeniem tych gmin. W wybranych kursach linia rozszerzyła dojazd do strefy ekonomicznej i parku logistycznego w Brzezince.

Linia kursuje przez cały tydzień, w dni robocze co 30 minut w szczycie oraz co 60 minut poza szczytem, natomiast w dni wolne co dwie godziny. Godziny odjazdów linii metropolitalnej zostały dopasowane do godzin kursowania linii lokalnych funkcjonujących na terenie gminy Rudziniec, zapewniając połączenia przesiadkowe.

M109 DĄBROWA GÓRNICZA, SŁAWKÓW

W listopadzie uruchomiono linię metropolitalną M109, która zastąpiła linię autobusową 634. Linia ta kursuje z częstotliwością co 30 minut w dni robocze oraz co 30 minut w godzinach szczytu oraz co 60 minut poza godzinami szczytu w dni wolne. Dodatkowo uruchomiono kursy nocne łączące Sławków z Dąbrówką Górniczą. Wszystkie kursy tej linii są skoordynowane z linią metropolitalną M2, zapewniając połączenie Sławkowa z Katowicami w systemie połączeń przesiadkowych.

M15 TYCHY, ŁĘDZINY, MYŚŁOWICE, SOSNOWIEC

Metrolinia M15 uruchomiona została w listopadzie i stanowi wzmocnienie ciągu komunikacyjnego Tychy – Łędziny – Myśłowice – Sosnowiec. Do momentu jej uruchomienia nie było takiego bezpośredniego połączenia. Linia zapewnia bezpośrednie połączenie Sosnowca z Tychami oraz z południowymi rejonami Myśłowic i Łędzin. Oferta została przygotowana z uwzględnieniem szybkiego przejazdu drogą ekspresową S1 (Wschodnia Obwodnica GOP). Szczególną uwagę przy opracowywaniu oferty przewozowej zwrócono również na obsługę znaczących ośrodków akademickich i medycznych w Sosnowcu.

BOBROWNIKI, PSARY I DĄBROWA GÓRNICZA

Od połowy stycznia 2023 roku mieszkańcy Bobrownik, Psar i Dąbrowy Górniczej mogą korzystać z pierwszego bezpośredniego połączenia między tymi gminami. Zapewnia ono nowo uruchomiona linia metropolitalna M103. Jeździ przez cały tydzień, z częstotliwością co 60 minut i jest obsługiwana przez minibusy. Trasa linii w Dąbrowie Górniczej rozpoczyna się na nowym przystanku autobusowym „Dąbrowa Górnicza Dworzec PKP”. Na terenie tego miasta linia będzie kursowała nową drogą łączącą ulice: Kościuski i Robotniczą. Minibusy zatrzymają się w rejonie Parku Zielona oraz obsługą dzielnicę Marianki. W gminie Psary minibusy zatrzymują się w Preczowie, Sarnowie, Psarach i Strzyżowicach. W gminie Bobrowniki końcowym przystankiem nowej metrolinii jest przystanek Dobieszowice Skrzyżowanie.

2023

CENTRUM PRZESIADKOWE W GLIWICACH

Urząd Miejski w Gliwiczach uruchomił nowe Centrum Przesiadkowe, co wymagało opracowania jednego z największych w historii ZTM projektu zmiany organizacji ruchu. Centrum oddane do użytku zostało na początku grudnia. Jego oficjalne otwarcie odbyło się 10 grudnia, jednak autobusy z obiektu korzystały już tydzień wcześniej, od 3 grudnia. Modyfikacje musiały zostać zaplanowane nie tylko na liniach kursujących do nowego centrum, ale także na innych znajdujących się w sieci połączeń ZTM. W sumie reorganizacje objęły 50 linii kursujących na obszarze 21 gmin.

Organizator transportu, wspólnie z Urzędem Miejskim w Gliwiczach, przygotowywał się do wdrożenia nowego układu komunikacyjnego kilka miesięcy, a projektowanie obsługi rozpoczęło już w 2017 roku. Oddanie do użytku Centrum Przesiadkowego oznaczało duże zmiany w funkcjonowaniu komunikacji miejskiej w Gliwiczach.

CENTRUM PRZESIADKOWE W GLIWICACH

32 przystanki ZTM

50 linii komunikacji miejskiej

Komunikacja dalekobieżna

Transport kolejowy

Dogodne przesiadki

Obiekt umożliwia sprawne przesiadki pomiędzy różnymi pojazdami transportu publicznego. W jednym miejscu można skorzystać z wielu linii komunikacji miejskiej, organizowanej przez ZTM, komunikacji dalekobieżnej oraz transportu kolejowego. Do dworca kolejowego prowadzi podziemny tunel. Miejsce dostosowane jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz jest przyjazne dla rowerzystów. Na parterze budynku głównego CP funkcjonuje przeniesiony z placu Piastów Punkt Obsługi Pasażera ZTM.

Kilkadziesiąt linii autobusowych zatrzymujących się na 32 przystankach ZTM umożliwia podróżnym korzystanie z dogodnych przesiadek, dzięki którym możliwy jest dojazd do różnych części miasta i Metropolii.

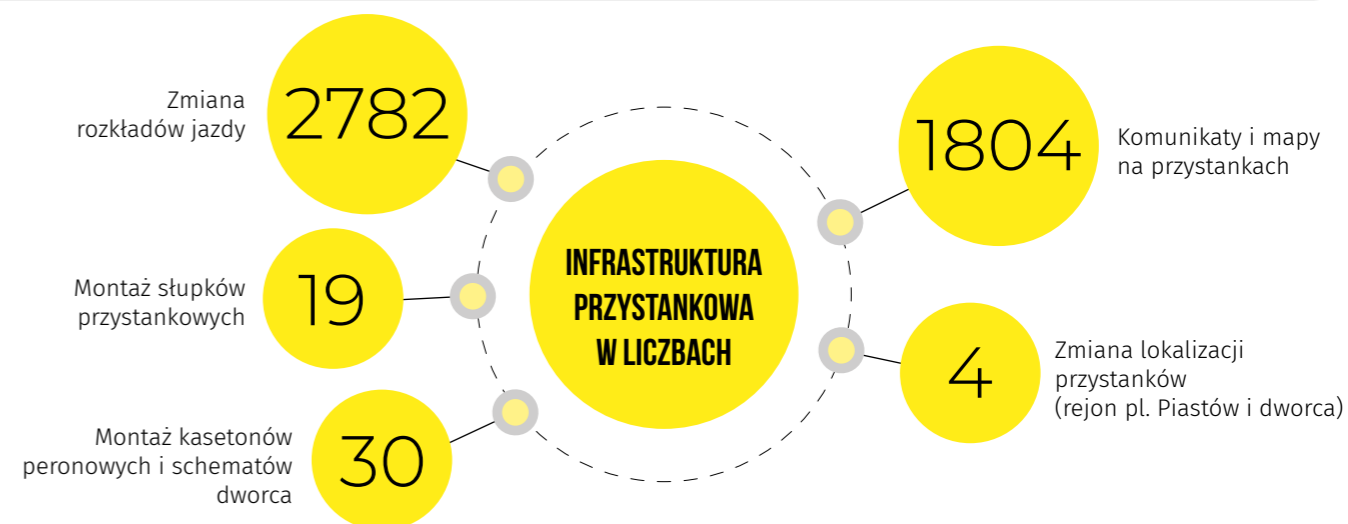
ZMIANY OBJĘŁY LINIE

Wdrożenie nowej organizacji ruchu wymagało zmian na ponad 50 liniach autobusowych

- M1 ● M104 ● 8 ● 58 ● 93 ● 187 ● 232 ● 287 ● 669 ● 694 ● 32N
- M14 ● M105 ● 32 ● 59 ● 112 ● 194 ● 236 ● 288 ● 676 ● 699 ● 60N
- M16 ● M116 ● 41 ● 60 ● 120 ● 197 ● 250 ● 617 ● 678 ● 702 ● 692N
- M18 ● A4 ● 47 ● 71 ● 126 ● 202 ● 259 ● 636 ● 687 ● 840 ● 840N
- M100 ● 6 ● 57 ● 80 ● 156 ● 224 ● 280 ● 650 ● 692 ● A4N

Modyfikacje objęły także linie, których trasa nie przebiegała przez Centrum Przesiadkowe. Oprócz włączenia ich do obsługi nowo otwartego Centrum Przesiadkowego wprowadzone zostały zmiany przebiegu tras tych linii w rejonie placu Piastów oraz po południowej stronie budynku dworca.

Zmieniła się również obsługa dzielnicy Sikornik i osiedla Obrońców Pokoju w Gliwiczach. Skoordynowane zostały odjazdy linii obsługujących te dzielnice.

INFORMACJA O ZMIANACH DLA PASAŻERÓW

Przygotowanie i wdrożenie tak skomplikowanego projektu wymagało również bardzo szczegółowo opracowanej informacji pasażerskiej. Niezwykle ważne stało się skuteczne poinformowanie pasażerów ZTM o planowanych zmianach. Zadanie to zrealizowano, wykorzystując wszystkie możliwe kanały informacji.

Po wdrożeniu modyfikacji, przez kilkanaście dni obowiązywania nowej organizacji ruchu, na najważniejszych przystankach w Gliwiczach pracowali **informatory terenowi**. Pomagali podróżnym w korzystaniu z połączeń autobusowych i na bieżąco udzielali informacji. Pracownicy rozdawali także wszystkim zainteresowanym **ulotki ze szczegółowymi informacjami oraz nowymi schematami**. Szczegółowe informacje publikowano również m.in. **na stronie głównej ZTM i profilu ZTM Info**, a **plakaty** rozwieszone były w pojazdach kursujących na tym obszarze i w Punkcie Obsługi Pasażera.

Rozdystrybuowano ponad **21** tys. szt. plakatów, ulotek i schematów

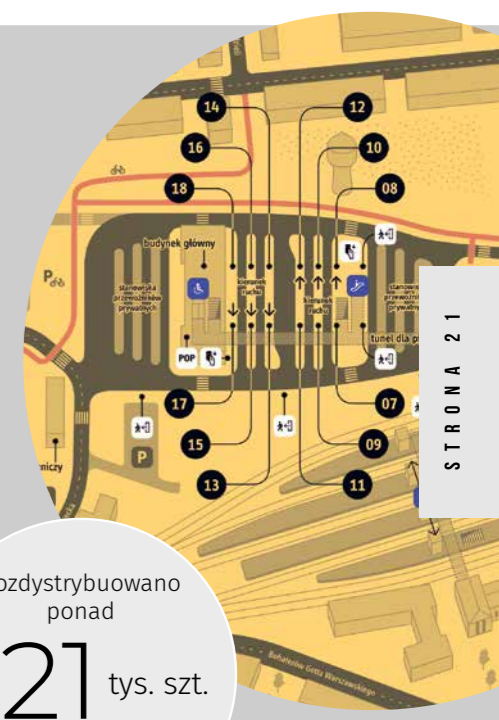
OFICJALNE OTWARCIE

Oficjalne otwarcie Centrum Przesiadkowego miało miejsce 10 grudnia 2022 roku. Podczas wydarzenia gospodarz spotkania – prezydent Gliwic Adam Neumann – podziękował wielu osobom, które były zaangażowane w powstanie Centrum Przesiadkowego. W uroczystości wzięli udział m.in. Przewodniczący Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii Kazimierz Karolczak, Członek Zarządu GZM Grzegorz Kwitek oraz Dyrektor Zarządu Transportu Metropolitalnego Małgorzata Gutowska.

Osoby odwiedzające kompleks mogły zobaczyć wystawę nowoczesnych i zabytkowych autobusów, przejechać się samochodem i autobusem przegubowym w symulatorze, a także przetestować swoje umiejętności w strefie bezpiecznej jazdy. W Centrum Przesiadkowym swoje stoisko rozłożył również

ZTM. Przybyli goście rozmawiali z pracownikami organizatora transportu o funkcjonowaniu komunikacji miejskiej oraz otrzymywali skromne upominki. W tym dniu na terenie Centrum Przesiadkowego odbył się koncert Sary James. W związku z zajęciem części obiektu przez scenę konieczne było wprowadzenie tras objazdowych dla większości linii obsługujących Centrum Przesiadkowe.

NOWE LINIE W POŁĄCZENIA

NOWE LINIE MINIBUSOWE

Dotychczas nieobsługiwane przez komunikację miejską osiedla w Zabrzu, Knurowie i Tarnowskich Górach w 2022 roku zyskały takie połączenia. Władze miast zdecydowały o uruchomieniu siedmiu nowych linii. Kursy są realizowane minibusami, więc ich trasy mogą przebiegać wąskimi ulicami, którymi dotąd nie jeździły pojazdy komunikacji miejskiej.

Zwiększenie oferty przewozowej stało się możliwe dzięki pozytywnym decyzjom władzy miast o sfinansowaniu dodatkowych połączeń. Zyskali przede wszystkim mieszkańcy tych dzielnic, które do tej pory nie były obsługiwane przez komunikację miejską. Wdrożenie zmian niemal zbiegło się w czasie. W Zabrzu i Knurowie nowe linie zaczęły kursować 17 grudnia, natomiast w Tarnowskich Górach 19 grudnia.

Przy uruchomieniu nowych linii w tych częściach miast, które do tej pory nie były uwzględnione w siatce połączeń, konieczne stało się utworzenie nowych przystanków. Łącznie przybyło ich aż 38 – 16 w Knurowie oraz po 11 w Zabrzu i Tarnowskich Górach.

TARNOWSKIE GÓRY

Burmistrz Tarnowskich Gór Arkadiusz Czech zdecydował o uruchomieniu trzech nowych linii. Ich przebieg w większości nie pokrywa się z istniejącą siecią komunikacyjną.

744

Rozpoczyna i kończy kursowanie na dworcu. Linia obsługuje przystanki na ulicach: Mickiewiczza, Korczaka, Hallera, Opatowickiej i Powstańców Śląskich.

745

Zapewnia połączenia między dworcem a centralną częścią osiedla Lasowice.

746

Umożliwia przejazdy od dworca do dzielnicy Sowice ulicami Sienkiewicza i Czarnohucką.

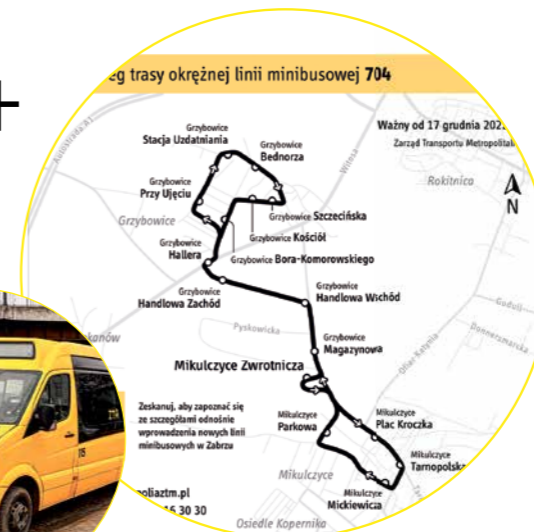

ZABRZE

W Zabrzu, dzięki decyzji prezydent Małgorzaty Mańki-Szulik, uruchomione zostały trzy nowe linie minibusowe. Każda z nich ma charakter okrężny.

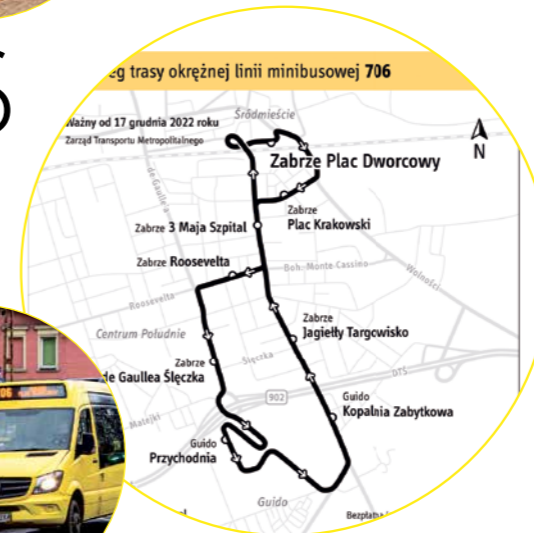
704

Łączy Mikulczyce z Grzybowicami.

706

Umożliwia przejazdy pomiędzy placem Dworcowym a dzielnicą Guido.

709

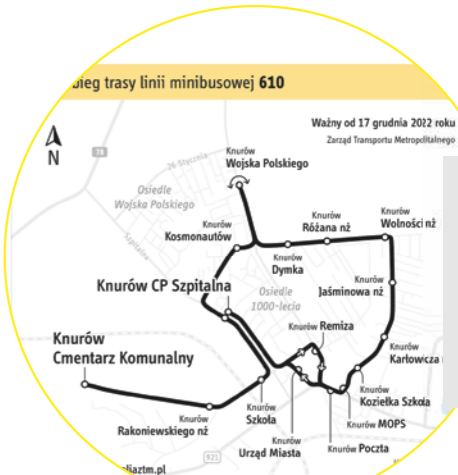
Jeździ od placu Dworcowego, m.in. przez plac Teatralny i ul. Cieszyńską, do Śląskiego Centrum Chorób Serca.

KNURÓW

W Knurowie, na wniosek prezydenta Adama Ramsa, uruchomiona została linia nr 610. Jej trasa przebiega drogą okrężną – od Centrum Przesiadkowego Szpitalna do Cmentarza Komunalnego. Z połączeń mogą korzystać m.in. mieszkańcy z dotąd pomijanych przez autobusy ulic Jęczmiennej i Księdza Alojzego Kozietka. Linia zapewnia również możliwość dojazdu do Cmentarza Komunalnego przy ul. Rakoniewskiego.

610

Na terenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii funkcjonują już linie obsługiwane niewielkimi, tj. mieszczącymi ok. 30-40 pasażerów, pojazdami. Sprawdzają się one na przykład w Chorzowie (m.in. linie 231, 998), Gliwicach (224, 924), Katowicach (937, 973), Gierałtowicach (636) i Tytach (L, R).

LI NIE W P O Ł Ą C Z E N I A

LEPSZY DOJAZD DO STREF EKONOMICZNYCH

GLIWICE

Na wniosek prezydenta uruchomiona została linia nr 693. Zapewnia ona lepsze połączenie pomiędzy gliwickimi dzielnicami z obszarem strefy ekonomicznej, bez konieczności przejazdu przez centrum Gliwic. Uruchomiona została w lutym 2022 roku. Takie rozwiązanie było oczekiwane przez mieszkańców miasta, jednak jego wdrożenie było możliwe dopiero po wprowadzeniu całego systemu zmian w sieci połączeń w Gliwicach.

Linia nr 693 kursuje między Strefą Ekonomiczną, osiedlem Waryńskiego, ul. Portową, osiedlem Kopernika, osiedlem Obrońców Pokoju i Żernikami w Gliwicach. Jeździ codziennie i jest obsługiwana taborem standardowym. Czas przejazdu w każdym z kierunków wynosi około 40 minut. Uruchomienie linii obwodowej w Gliwicach było wielokrotnie przedmiotem uzgodnień prowadzonych pomiędzy organizatorem publicznego transportu zbiorowego a Urzędem Miejskim w Gliwicach. Z uwagi na wysoki koszt takiego rozwiązania oraz brak możliwości operatora dotychczas jej uruchomienie nie było możliwe. Dopiero wydzierżawienie przez PKM Gliwice nowych autobusów oraz uruchomienie linii metropolitalnych pozwoliło na jednoczesne wprowadzenie dodatkowych zmian w funkcjonowaniu transportu publicznego w północnej części Gliwic.

ZABRZE

W styczniu rozszerzona została oferta komunikacyjna dla obszaru tzw. „małej strefy ekonomicznej” w Zabrzu Grzybowicach i KSSE w Zabrzu Mikulczycach.

Dzięki tej zmianie pracownicy zatrudnieni w zabrzańskich strefach ekonomicznych mają możliwość dojazdu do miejsca pracy liniami: 15, 111 i 617. Do „małej strefy ekonomicznej” w Grzybowicach docierają linie 15 i 617. Ich trasy obejmują dodatkową obsługę przystanków „Grzybowice Hallera nż”, „Grzybowice Handlowa Zachód” i „Grzybowice Handlowa Wschód”. Nowe połączenia docierają także do Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Mikulczycach. Pasażerowie, którzy codziennie dojeżdżają tam do pracy mogą korzystać z linii nr 111 i nowych, dwukierunkowych przystanków. Ta poprawa oferty komunikacji miejskiej to efekt współpracy ZTM z miastem Zabrze.

MODYFIKACJE SIĘCI POŁĄCZEŃ

DĄBROWA GÓRNICZA

W minionym roku nowe linie uruchomione zostały także w Dąbrowie Górniczej. Zmiany wprowadzone były na wniosek Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej. Linia nr 612 utworzona została wraz z reorganizacją linii autobusowych 603 i 606 oraz jednoczesnym zawieszeniem funkcjonowania linii autobusowej nr 605. Linie nr 656 i 638 powstały po reorganizacji linii nr 175 oraz 635 wraz ze skróceniem przejazdu linii nr 166 do przystanku „Dąbrowa Górnicza Urząd Pracy”.

Linia nr 612 jeździ w relacji „Błędów Zagórze” – „Sosnowiec Szpital Wojewódzki” (z trasami wariantowymi kończącymi się na przystankach „Mydlice Pętla” lub „Będzin Kościuszki”). Linia autobusowa nr 656 kursuje w relacji „Mydlice Pętla” – „Ząbkowice Dworzec PKP”, a linia autobusowa nr 638 powstała poprzez połączenie dotychczasowych linii autobusowych nr 175 i 635.

NOWA TRASA LINII TRAMWAJOWEJ

W grudniu 2022 roku oddana do ruchu została nowa trasa linii tramwajowej nr 15. Inwestycja prowadzona była przez Tramwaje Śląskie od 2020 roku. Komunikacja liniowa uruchomiona została w drugiej dekadzie grudnia – inauguracyjny przejazd tramwaju odbył się 19 grudnia.

Inwestycja pozwoliła na wydłużenie trasy linii tramwajowej nr 15. Do tej pory kursowała ona na trasie od katowickiego pl. Wolności do pętli Zagórze. Nowa trasa prowadzi do Ronda Jana Pawła II w Sosnowcu.

Budowa nowej linii tramwajowej w Sosnowcu Zagórze objęła m.in. ułożenie ponad siedmiu kilometrów toru pojedynczego (ponad 14 km szyn), na ponad 9400 podkładach, ustawienie

176 słupów trakcyjnych i rozciągnięcie na nich 13,5 km sieci trakcyjnej, budowę węzła przesiadkowego, budynku podstacji, przebudowę sieci elektroenergetycznych, wodociągowych, gazowych i ciepłowniczych oraz nasadzenie blisko 600 drzew. Tramwaj pozwala na przejazd pomiędzy Katowicami a Sosnowcem – zgodnie z rozkładem jazdy podróż między przystankiem końcowym a sosnowieckim Dworcem PKP zajmuje 17 minut, do katowickiego Rynku tramwaje linii nr 15 dojeżdżają w 50 minut.

Na nowej trasie linii 15 uruchomiono nowe przystanki tramwajowe: Zagórze Osiedle Białostocka I, Zagórze Osiedle Białostocka II oraz dodatkowe przystanki autobusowe. Dzięki tym zmianom zwiększyła się dostępność transportowa ulic Białostockiej i Lenartowicza. Linia tramwajowa nr 15 kursuje z częstotliwością co 15 minut w dni robocze, co 15 minut w godzinach szczytu oraz co 30 minut poza nim w dni wolne.

Dodatkowo zaktualizowano nazwy wybranych przystanków, co skutkowało zmianą rozkładów jazdy 27 linii autobusowych. Budowa linii tramwajowej w Sosnowcu prowadzona była przy wsparciu unijnych funduszy – jest to jedno z 42 zadań infrastrukturalnych realizowanych przez spółkę Tramwaje Śląskie w ramach unijnego projektu inwestycyjnego, których łączna wartość szacowana jest na około 1,5 miliarda złotych. Łączna wartość tej inwestycji to ok. 90 milionów złotych netto, z czego 47 milionów złotych pochodzi z funduszy unijnych. Zadanie to jest jednym z zadań „Zintegrowanego Projektu modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego – etap I” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

IN K K L U Z Y W N A

KOMUNIKACJA MIEJSKA

Systematycznie wdrażane są rozwiązania, które przeznaczone są zwłaszcza dla osób ze szczególnymi potrzebami. W minionym roku szeroko rozdystrybuowano naklejki z QR kodami, przeprowadzono audyt dostępności strony internetowej z rozkładami jazdy, a we wszystkich nowo wprowadzanych autobusach obowiązywały wyższe standardy, zgodnie z wymaganiami zawartymi w umowach.

DOSTĘPNOŚĆ W KOMUNIKACJI

Poprzez odpowiednie zapisy w umowach przewozowych zawieranych od 2022 roku ZTM wprowadził szereg standardów, które będą wymagane we wszystkich nowych pojazdach.

Wdrażanie udogodnień to proces, dzięki któremu komunikacja staje się dostępna i przyjazna dla wszystkich pasażerów.

Ułatwienia dla osób ze szczególnymi potrzebami:

tablice Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej z możliwością dostępu do informacji głosowej

wymagania techniczne dotyczące pojazdów, na przykład rampy najazdowe i przyklęk pojazdów, czyli udogodnienia służące pasażerom poruszającym się na wózkach inwalidzkich, rodzicom z małymi dziećmi i osobom starszym.

W ramach nowo podpisywanych umów ZTM wprowadził kolejne wymagania, które podnoszą standardy w komunikacji:

kontrastowe wyświetlacze

ujednocianie zapisów oznaczeń i nazw przystanków we wszystkich kanałach informacji, co jest ważne dla osób głuchych lub w spektrum autyzmu

ustandaryzowanie zapowiedzi głosowych

podświetlane krawędzie stopni we wszystkich nowo wprowadzanych do ruchu pojazdach.

QR KODY – SZYBKI DOSTĘP DO INFORMACJI

Ważnym elementem działań stały się naklejki z kodami QR montowanymi na tabliczkach z rozkładami jazdy. To nowe rozwiązanie realizowane przez organizatora transportu. W znaczący sposób ułatwia ono dostęp do informacji dużej grupie pasażerów. Nalepki umieszczane są na wysokości ok. 120 cm, co umożliwia sięgnięcie do nich osobom na wózkach. Montowane są zawsze w tym samym miejscu (prawy

dolny róg gabloty z rozkładem jazdy), co z kolei jest ważne dla osób niewidomych. Cały kod QR jest wypukły, a dodatkowo na nalepkach nadrukowano oznaczenie numeru stanowiska w alfabecie Braille'a, co również stanowi udogodnienie dla osób niewidzących. W 2022 roku takie naklejki znalazły się **na 5 tys. przystankach** (docelowo mają pojawić się na wszystkich tabliczkach przystankowych).

PROCEDURY BEZ BARIER

Na początku kwietnia w Warszawie odbyła się konferencja podsumowująca przegląd procedur obsługi osób ze szczególnymi potrzebami „Procedury bez barier”. Uczestniczyli w niej eksperci z różnych instytucji, w tym przedstawiciele ZTM.

„Procedury bez barier” to projekt Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Jego cele to m.in. zwiększenie i usprawnienie dostępności usług publicznych oraz jakości obsługi osób ze szczególnymi potrzebami w urzędach administracji publicznej, a także ułatwienie dostępu do stabilnego zatrudnienia dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Podczas sesji konferencyjnej działania podejmowane przez Zarząd Transportu Metropolitalnego na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami, a także metody i narzędzia wspierające ich obsługę omawiała Małgorzata Gutowska, dyrektor ZTM. Zaprezentowane zostały takie zagadnienia, jak oferta świadczonych usług przewozowych. Nie zabrakło również informacji na temat współpracy z organizacjami pozarządowymi – Fundacją Ważni Ludzie, Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracji czy Fundacją Transgresja oraz powołania specjalnego Zespołu ds. dostępności.

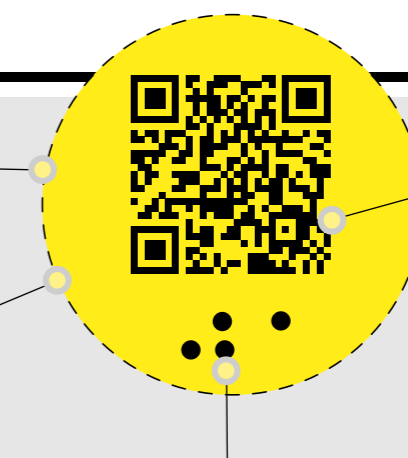

RÓŻNI PODRÓŻNI

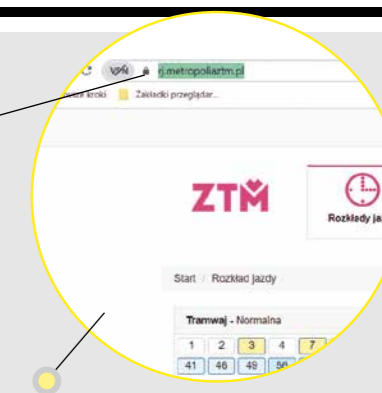
W ubiegłym roku kontrolerzy biletów ZTM wzięli udział w szkoleniu „Różni podróżni – obsługa bez barier”. Podczas warsztatów doskonalili oni umiejętności udzielania pomocy, przekazywania informacji oraz komunikowania się z podróżnymi z różnymi niepełnosprawnościami. Szkolenie zorganizowane zostało przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Jego celem było podwyższenie jakości obsługi pasażerów ze szczególnymi potrzebami.

QR kod wymiar 30x30 mm
wydruk czarny

Naklejka z folii samoprzylepnej
• wymiar 38x50 mm
• folia oraz klej odporne na warunki atmosferyczne (deszcz, śnieg, mróz etc.)
• klej umożliwiający naklejenie na elementy plastikowe, szklane, metalowe.

Oznaczenie numeru stanowiska alfabetem Braille'a, np. 01
• pole znaku wysokość 10 mm
• druk wypukły transparentny.

Po zeskanowaniu kodu QR za pomocą smartfona w przeglądarce internetowej telefonu otwiera się rozkład jazdy dla danego przystanku.

UŁATWIENIA, KTÓRE USŁYSZYSZ, DOBACZYSZ, DOTKNIESZ.

Standardem czynimy nowoczesne rozwiązania dla pasażerów.

INFORMACJA MIEJSKA

KAMPANIA INFORMACYJNA

Wybrane udogodnienia wdrażane w komunikacji ZTM pokazano w ramach kampanii realizowanej pod hasłem „Ułatwienia, które usłyszysz, zobaczysz, dotkniesz”. W akcji wzięły udział osoby z niepełnosprawnościami oraz o ograniczonej mobilności, które pokazywały, w jaki sposób konkretne rozwiązanie im służy.

Celem akcji informacyjnej towarzyszącej głównej kampanii była kompleksowa prezentacja wprowadzanych w komunikacji miejskiej rozwiązań, zachęcających różne grupy pasażerów do korzystania z transportu zbiorowego. Pokazanie udogodnień, będących odpowiedzią na konkretne problemy, z jakimi spotykają się osoby z niepełnosprawnościami, ma uzmysławiać także pozostałym pasażerom, że wdrażane rozwiązania są realnie wykorzystywane i potrzebne wielu osobom na co dzień.

W ramach kampanii przygotowano plakaty informacyjne oraz grafiki, a także film. W projekcie wzięły udział osoby z niepełnosprawnościami i oobniżonej mobilności. Każdy plakat ilustrował konkretne ułatwienie wprowadzane w komunikacji miejskiej: „Guzik SDIP”, „Przyklęk”, „Zapowiedzi głosowe”, „Oświetlone krawędzie”, „Wyświetlacze”, „Kody QR”, „Specjalne miejsca”, „Informacja głosowa”, „Podłoga antypoślizgowa” itp. Działania informacyjne prowadzono od września do końca grudnia – na stronie internetowej ZTM oraz na profilu FB ZTM Info – publikując cykl czternastu postów przybliżających poszczególne rozwiązania.

DOSTĘPNOŚĆ ELEKTRONICZNA

W ramach działań związanych z dostępnością audytowi poddany został serwis internetowy ZTM. Realizacja audytu strony www z rozkładami jazdy była osobnym, bardzo ważnym punktem w zwiększaniu dostępności komunikacji miejskiej.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że strona jest w pełni dostępna dla osób z niepełno-

sprawnościami i zgodna z wymogami, co potwierdzono przyznanym certyfikatem. Jest to gwarancja, że strona ZTM nie stwarza barier dla osób z niepełnosprawnościami, starszych i innych narażonych na wykluczenie cyfrowe w zakresie spełnienia wymagań WCAG 2.1, zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz.U. 2019 poz. 848). Na podstawie audytu serwisu z rozkładami jazdy opracowano i opublikowano deklarację dostępności strony <https://rj.metropoliaztm.pl/>.

INKLUZYWNA KOMUNIKACJA MIEJSKA

SZCZEGÓLNE POTRZEBY, SYSTEMATYCZNE DZIAŁANIA

Działania na rzecz dostępności komunikacji prowadzone są w ZTM także m.in. poprzez pracę **powołanego w 2020 roku Zespołu ds. dostępności**. Dodatkowo w minionym roku na stronach internetowych wdrożono możliwość kontaktu i załatwienia sprawy poprzez tłumacza migowego on-line, a pracownicy organizatora transportu brali udział w szkoleniach przygotowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

WDROŻENIE POLSKIEGO JĘZYKA MIGOWEGO

Na stronach internetowych ZTM wprowadzono możliwość załatwienia sprawy on-line przy pomocy tłumacza polskiego języka migowego.

ZESPÓŁ DS. DOSTĘPNOŚCI

W 2022 roku swoją działalność kontynuował Zespół ds. dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej. W ubiegłym roku jego skład powiększono o kolejnych specjalistów z zakresu transportu publicznego. W 2023 roku **planowane jest powołanie do Zespołu przedstawicieli operatorów**, aby przy ich współpracy, podnosić poziom obsługi pasażerów ze szczególnymi potrzebami oraz wdrażać rozwiązania korzystne dla wszystkich użytkowników komunikacji miejskiej. Członkowie Zespołu ds. dostępności uczestniczyli wraz z pracownikami ZTM w szkoleniach z zakresu obsługi podróży organizowanych we współpracy z PFRON, tj. „Różni podróżni – obsługa bez barier” i „Świat dźwięku i dotyku bez tajemnic”.

Na koniec ubiegłego roku rozpoczęto również prace mające na celu wdrożenie w 2023 roku standardów dostępności przygotowanych przez PFRON, a co za tym idzie, planowane jest wprowadzenie kolejnych udogodnień dla pasażerów.

RAPORT O DOSTĘPNOŚCI EWALUACJA 2022

W 2022 roku kontynuowano współpracę z Fundacją Transgresja, która przygotowała i przedstawiła „Raport ewaluacyjny 2022” do opracowania z roku 2021 („Dostępność autobusowo-tramwajowa komunikacji publicznej dla osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi na terenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii”). W raporcie wskazano zmiany ułatwiające korzystanie z komunikacji miejskiej osobom z niepełnosprawnościami, które wprowadził ZTM od chwili publikacji pierwszego raportu. W tym zakresie wy-

mieniono m.in. dodatkowe zapowiedzi głosowe w tramwajach (w sytuacji, gdy pasażerowie wysiadają bezpośrednio na jezdnię), kontrastowe oznaczenia progów w autobusach, standardy głośności sygnałów akustycznych, oznaczanie transparentnych elementów wiat kontrastowymi znakami. Doceniona została także inicjatywa umieszczania naklejek z QR kodami na tabliczkach przystankowych. W tekście wskazano również elementy, które powinny być w dalszej kolejności poprawiane.

AKCJA INFORMACYJNA SKIEROWANA DO OBYWATELI UKRAINY

Informacje potrzebne obywatelom Ukrainy do sprawnego poruszania się komunikacją miejską ZTM zostały opublikowane na stronie internetowej ZTM oraz na profilu FB ZTM Info.

Przygotowane, tłumaczone, drukowane i publikowane materiały:

- plakaty, wydruki wielkoformatowe, z informacją, jak korzystać z komunikacji, wyciągi z Cennika i Taryfy przewozu;
- ulotki z Cennikiem;
- ulotki informacyjne;
- ulotki informujące o nowym zapisie w Taryfie i o możliwościach odwołania się od opłaty dodatkowej;
- broszury z Taryfą przewozu;
- grafiki informacyjne;
- publikacje na stronie głównej ZTM i na profilu w mediach społecznościowych.

NA POMOC UKRAINIE

W tych dramatycznych dniach, pracownicy ZTM zorganizowali charytatywną zbiórkę dla mieszkańców Ukrainy. Akcja zorganizowana została w siedzibie firmy pod koniec lutego.

Zbiórka dotyczyła darów rzeczowych, wskazanych przez osoby koordynujące pomoc. Zbierano głównie produkty lecznicze, opatrunki, środki przeciwbólowe, ale także rzeczy typu koce i karimaty, jedzenie z długim terminem ważności itd. Przekazano środki opatrunkowe, środki odkażające, środki higieniczne, leki, rękawice lateksowe, żywność, baterie, latarki oraz foteliki dziecięce, które później pomogły w bezpiecznym transporcie najmłodszych.

Następny transport wyjechał pod koniec pierwszego tygodnia akcji. Została nim przekazana kolejna partia leków i środków opatrunkowych. Medycy zabrali również neonowe kamizelki ratownicze oraz latarki czołowe. Dodatkowo przekazano zebraną karmę dla zwierząt. W kolejnym transporcie do Lwowa znalazła się żywność, odzież termiczna, bielizna oraz środki higieniczne.

Безплатний проїзд
для громадян Украї

Ми з вами!

на підставі дійсного паспорта або іншого докум
що посвідчує особу та громадянство Україн
Діє до 31.05.2022 р.

Bezpłatne Free travelling
przejazdy ZTM with ZTM
obywateli for Ukrainian
citizens

TŁUMACZENIA

Wszystkie materiały oraz treści zostały przetłumaczone na język ukraiński, co pozwoliło na szybkie i sprawne przekazanie obywatelom Ukrainy informacji na temat funkcjonowania transportu zbiorowego w Metropolii. Ponadto podjęto decyzję o przetłumaczeniu na język ukraiński fragmentów strony głównej i wybranych podstron serwisu internetowego ZTM, na których znajdują się informacje umożliwiające poznanie zasad obowiązujących w komunikacji miejskiej oraz oferty ZTM.

Wybrane teksty dokumentów, publikacji i materiałów drukowanych zostały przetłumaczone dodatkowo na język angielski.

UTRZYMANIE I BUDOWA WIAT PRZYSTANKOWYCH

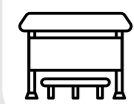
Miasta należące do Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii sukcesywnie przekazują zadanie utrzymania wiat przystankowych na swoim terenie. ZTM nie tylko zajmuje się ich nadzorem i bieżącą konserwacją, ale planuje i wdraża budowę nowych konstrukcji oraz przebudowę i remonty istniejących. Celem tych działań jest wdrożenie jednolitego standardu dla wiat na terenie Metropolii.

NOWE WIATY PRZYSTANKOWE

Realizujemy zadanie budowy nowych wiat przystankowych wraz z gablotami reklamowymi. Wszystkie nowo stawiane wiaty montowane są zgodnie z przyjętymi przez Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolię standardami. Nowe przystanki to sposób m.in. na czytelniejsze prezentowanie rozkładów jazdy, skuteczna ochrona przed opadami atmosferycznymi i słońcem oraz lepsze, widoczne z daleka oznakowanie.

BIEŻĄCE UTRZYMANIE WIAT

W 2022 r. ZTM zajmował się utrzymaniem

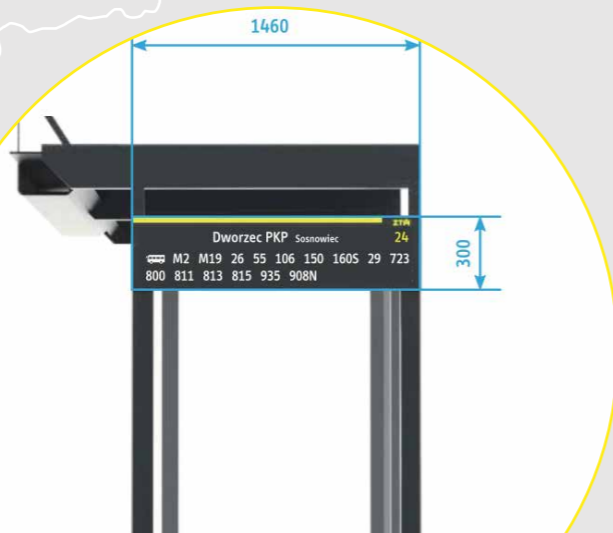
1 230 wiat

Do końca 2022 roku 10 miast i gmin przekazało do ZTM zadanie utrzymania wiat. Są to:

- Dąbrowa Górnicza
- Gliwice
- Knurów
- Radzionków
- Ruda Śląska
- Sławków
- Sosnowiec
- Sośnicowice
- Świerklaniec
- Tychy

Na bieżące utrzymanie wiat składają się:

- Cykliczne objazdy wiat, podczas których oceniany jest ich stan.
- Sezonowe oraz interwencyjne mycie szyb i konstrukcji oraz udrażnianie rynien.
- Naprawy i wymiany uszkodzonych elementów (szyby, ławki, zadaszenie).
- Usuwanie graffiti, nalepek.

SYSTEM DO ZARZĄDZANIA INFRASTRUKTURĄ PRZYSTANKOWĄ

Infrastruktura przystankowa tworzy ogromny system, który wymaga bieżącego nadzoru oraz aktualizacji informacji pasażerskiej. Od ubiegłego roku pracownicy Zarządu Transportu Metropolitalnego posługują się zupełnie nowym narzędziem, które ułatwia zarządzanie informacjami umieszczanymi na przystankach oraz umożliwia nadzór nad całą infrastrukturą przystankową.

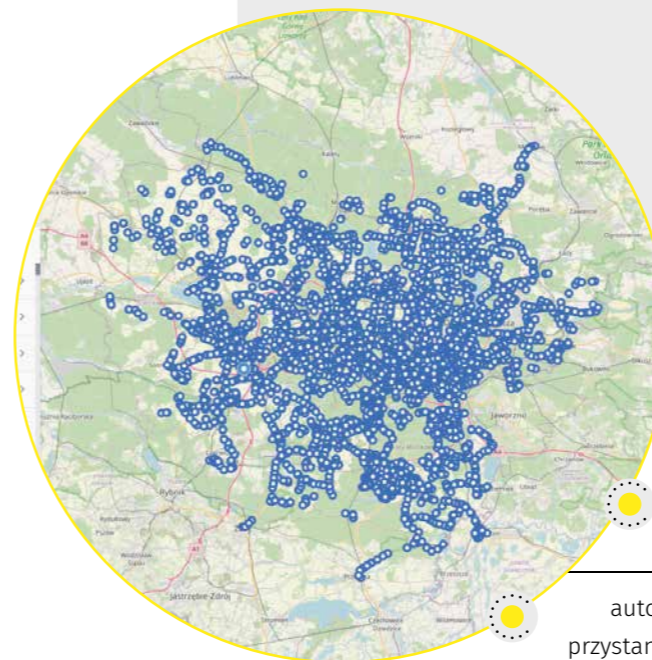
Pojazdy kursujące na zlecenie ZTM obsługują ok.

7 tys.
przystanków

W 2022 roku

wymieniono ponad **80 tys.** rozkładów jazdy
ustawiono **230 szt.** nowych słupków na rozkłady jazdy

uruchomiono **300 szt.** przystanków tymczasowych
zamontowano ponad **400 szt.** nowych gablot na rozkłady jazdy

DZIĘKI SYSTEMOWI DO ZARZĄDZANIA MOŻLIWE JEST M.IN.:
tworzenie zleceń inwentaryzacji przystanków i ich bieżące monitorowanie;

automatyczna aktualizacja informacji o stanie i wyposażeniu stanowisk przystankowych;

- możliwość zlecenia i monitorowania procesu wymiany rozkładów jazdy, rzeczywistego czasu reakcji i realizacji zadań;
- dodawanie na bieżąco dokumentacji zdjęciowej wykonywanych prac;
- generowanie raportów z wykonywanych prac dla poszczególnych gmin;
- kontrolowanie wydatków przeznaczonych na utrzymanie infrastruktury przystankowej.

INFORMACJA

PASAŻERSKA

TABLICE SYSTEMU DYNAMICZNEJ INFORMACJI PASAŻERSKIEJ

W 2022 roku zakończono montaż elektronicznych tablic z rzeczywistymi czasami odjazdów pojazdów. Uzupełnieniem komputerowej wersji zmodernizowanego portalu SDIP jest uruchomiona przez Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolię aplikacja M2Go INFO.

Tablice montowane były w ramach projektu SDIP II. Tym samym w minionym roku zakończono montaż wszystkich zaplanowanych tablic.

INFORMACJE
O ZMIANACH
NA TABLICACH

ponad

1740

komunikatów
tekstowych
i graficznych.

INFORMACJA PASAŻERSKA W POJAZDACH

Bardzo ważnym elementem informacji pasażerskiej są dane wyświetlane bezpośrednio w pojazdach. Pozwalają one m.in. na zidentyfikowanie pojazdu (np. numer linii), kierunku, w którym jedzie, a także śledzenie bieżącej trasy przejazdu.

Zeszły rok był wyjątkowy również pod kątem Systemu Informacji Pasażerskiej w pojazdach. Opracowany przez ZTM, obowiązujący wszystkich operatorów wzór informacji pasażerskiej jest systematycznie wdrażany. Nowe wytyczne sprawiają, że informacje prezentowane w pojazdach są bardziej czytelne. Treści wyświetlane są w sposób stopniowy, to znaczy, że najbliższy przystanek jest wyróżniony kolorem i krojem fontu. Dzięki ujednoczeniu tego systemu we wszystkich pojazdach dane prezentowane będą w taki sam sposób.

2022 rok

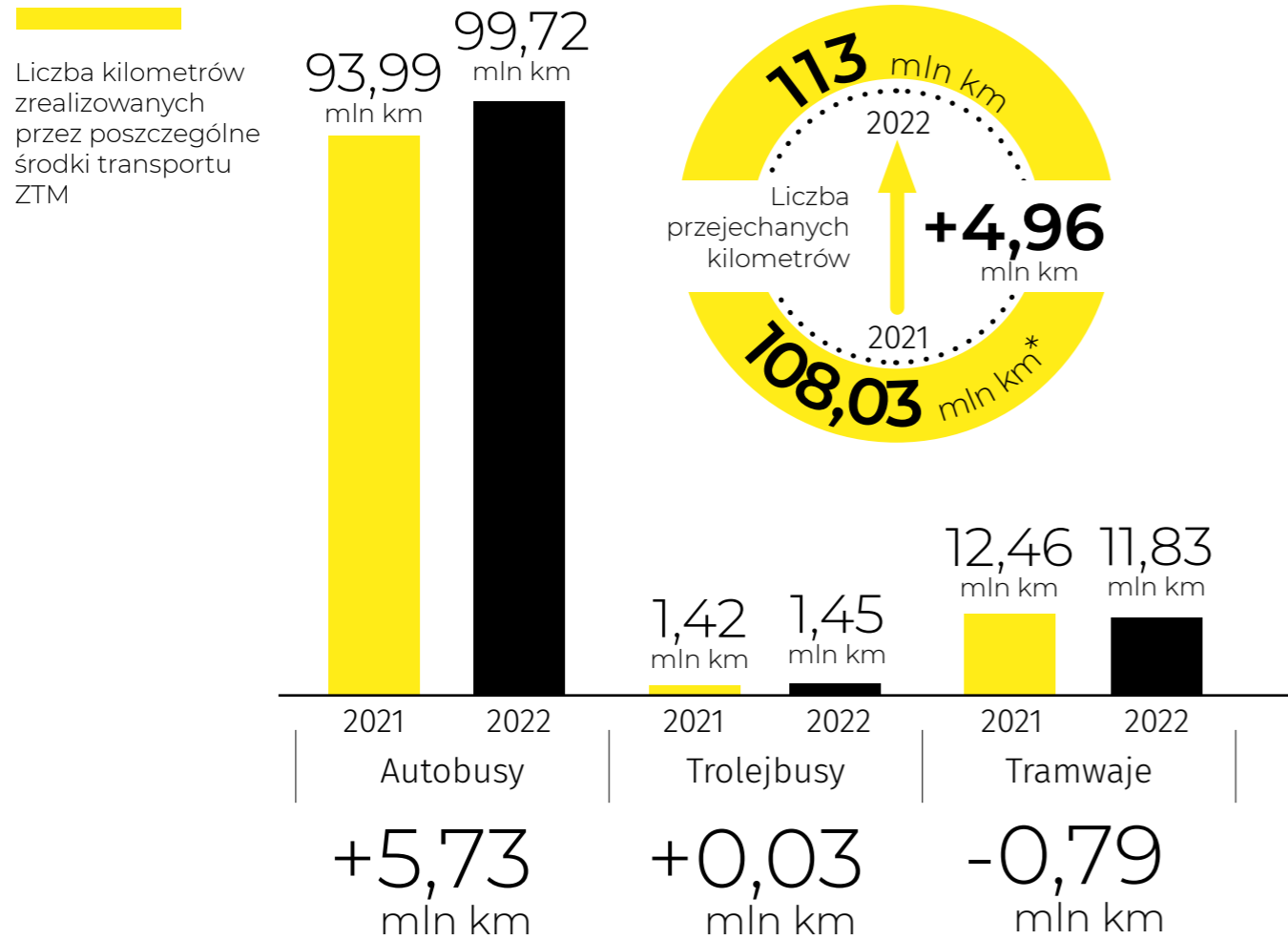
- Pierwszy raz wprowadzono ekrany wewnętrzne LCD, wyświetlające treści we wzorze opracowanym przez ZTM.
- Docelowo we wszystkich pojazdach informacje będą prezentowane w taki sam sposób – lista przystanków wyświetlana jest czarnym fontem na białym tle, a nazwa najbliższego przystanku podświetlana jest na żółto, dzięki czemu nie tylko wyróżnia się wśród pozostałych, ale napis ma także bardzo wysoki kontrast, co sprawia, że jest bardziej czytelny.
- Zastosowano font FF info – taki sam, jak na rozkładach jazdy. Zapewnia on wysoką czytelność, ponieważ jest przystosowany do tego typu informacji.
- Napisy wyświetlane są większą czcionką niż domyślnia na projektowanych przez producentów ekranach.
- Zlikwidowano możliwość wyświetlania jakichkolwiek dodatkowych informacji, niezwiązanych z funkcjonowaniem komunikacji miejskiej.
- Zaprojektowano bardziej intuicyjny układ przystanków pośrednich i docelowych.
- Zmiany objęły także wyświetlacze zewnętrzne: na linii ZTM wyjechały pojazdy o białej barwie wyświetlaczy, co również podnosi ich czytelność.
- Na wyświetlaczach pojawiły się również treści nieprezentowane dotąd wcześniej, takie jak informacje o kursie skróconym czy informacje o czasie odjazdu („odjazd za 5 min”).
- Głosowe zapowiedzi w pojazdach również są ujednoczone. Wszystkie informacje czyta wybrany lektor, a pliki udostępniane są wszystkim operatorom.

**SYSTEM
TRANSPORTOWY
NA TERENIE
METROPOLII**

SYSTEM TRANSPORTOWY ZTM

LICZBA KILOMETRÓW 2021/2022

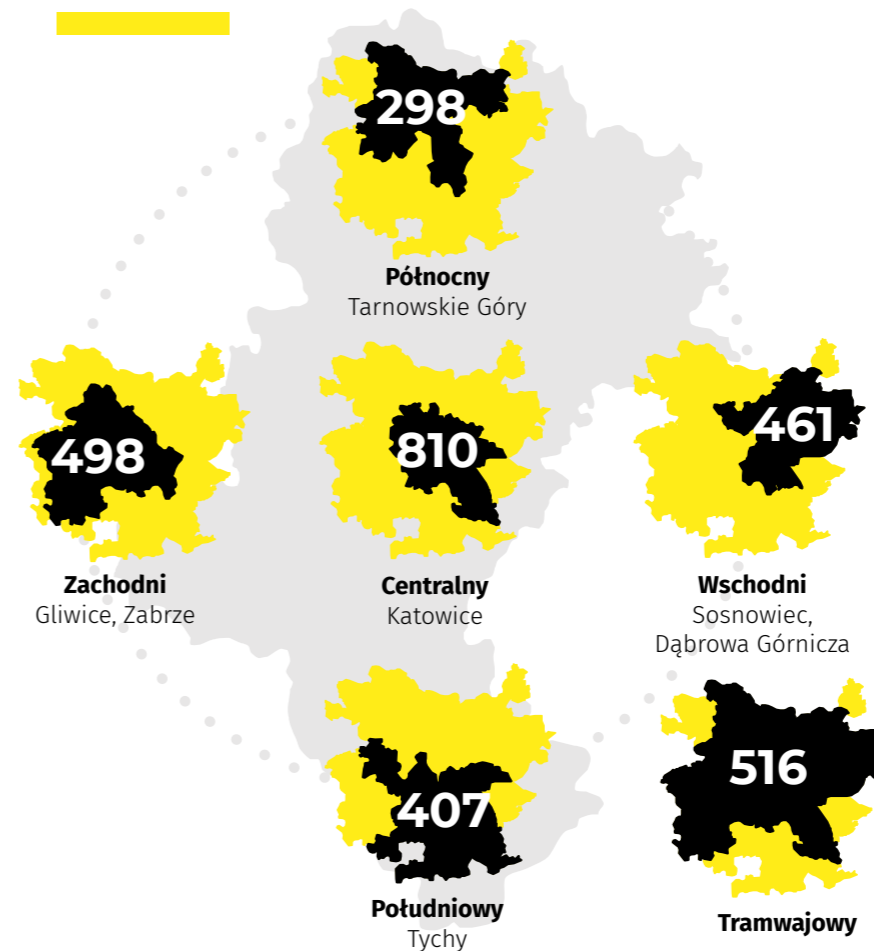
*zmiana jednostki przewozowej dla T5 – z wzkm na pckm

Zmiany wdrażane w sieci komunikacyjnej:

- zmienianie przebiegów tras przejazdu,
- zwiększanie liczby kursów (częstotliwość odjazdów) oraz zmiany pojemności taboru na wybranych liniach,
- dostosowywanie rozkładów jazdy, tak aby umożliwić sprawne przesiadki na inne linie,
- przywracanie stałych rozkładów jazdy (np. po zakończeniu przebudów),
- uruchamianie nowych metropolitalnych linii autobusowych,
- włączanie do obsługi nowych przystanków, a także wprowadzanie szeregu zmian w nazwach już funkcjonujących,
- organizacja objazdów dla linii autobusowych i tramwajowych,
- uruchamianie autobusowej komunikacji zastępczej.

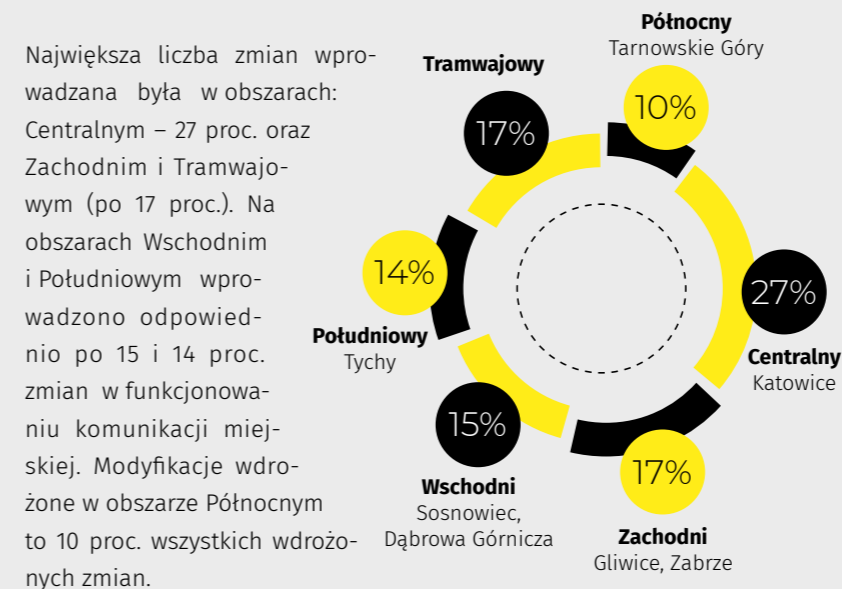
LICZBA ZMIAN ROZKŁADÓW JAZDY W POSZCZEGÓLNYCH REJONACH:

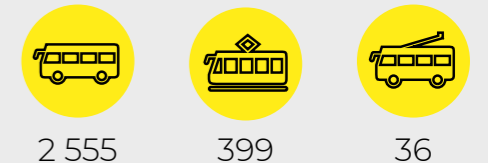
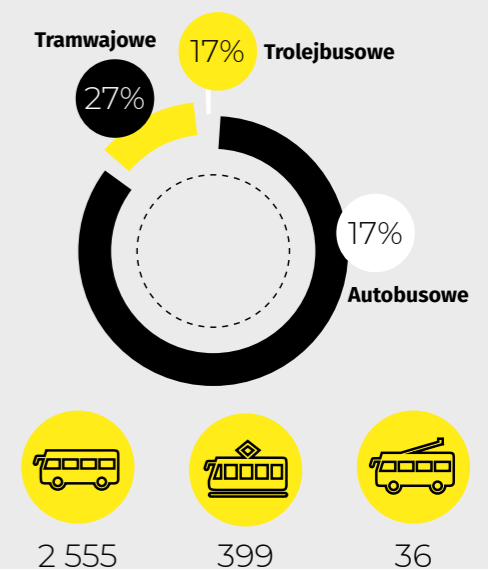
Obszar działań związany z planowaniem, realizacją i utrzymaniem sieci publicznego transportu zbiorowego jest podzielony terytorialnie na sześć rejonów (obejmujących wymienione miasta wraz z otaczającymi je gminami ościennymi). Jako osobny obszar (ze względu na specyfikę funkcjonowania), wydzielony jest rejon tramwajowy.

UDZIAŁ PROCENTOWY WPROWADZANYCH ZMIAN W ROZKŁADACH JAZDY W 2022 ROKU

W poszczególnych obszarach działalności

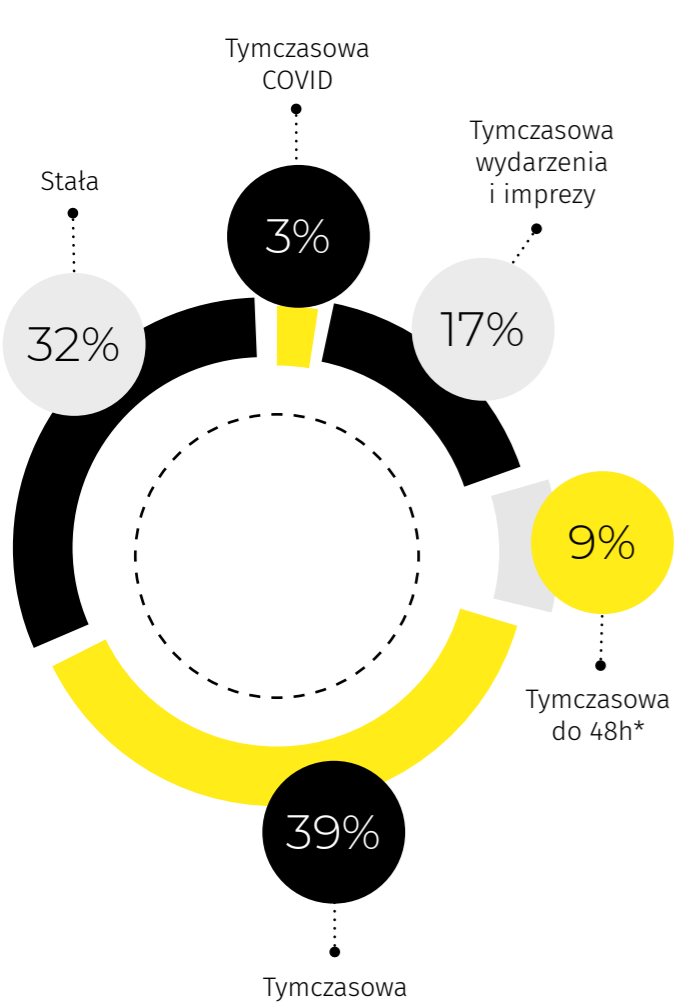
Udział zmian wprowadzanych w rozkładach jazdy w 2022 dla poszczególnych środków transportu

SYSTEM TRANSPORTOWY MZTM

UDZIAŁ POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW ZMIAN W ROZKŁADACH JAZDY

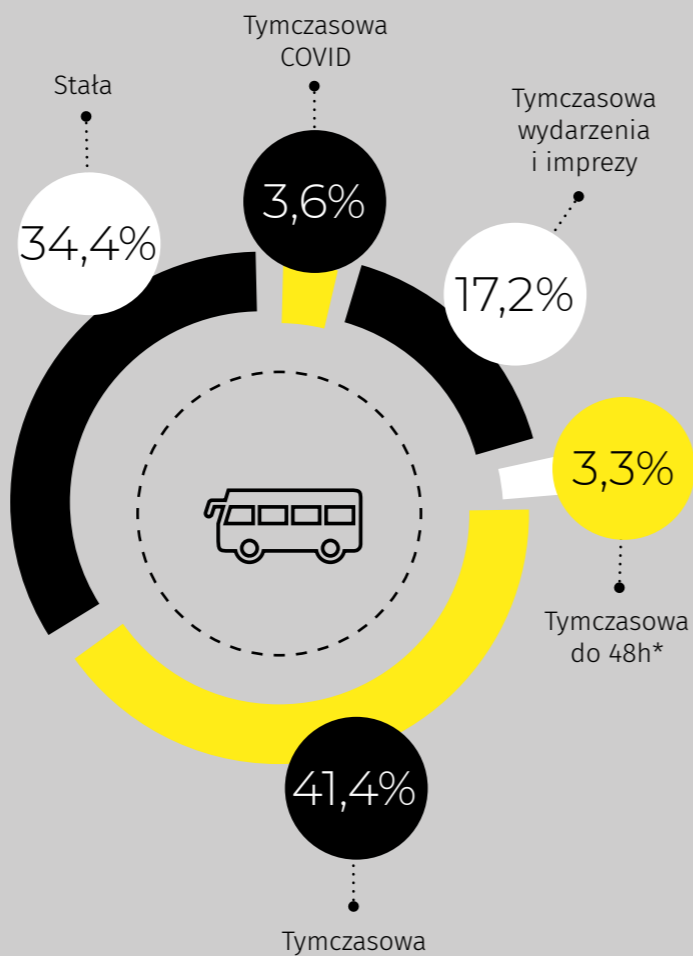
Dla wszystkich środków transportu

	Liczba
Staća	954
Tymczasowa	1154
Tymczasowa do 48h*	275
Tymczasowa wydarzenia i imprezy	511
Tymczasowa COVID	96

*dotyczy tramwajów

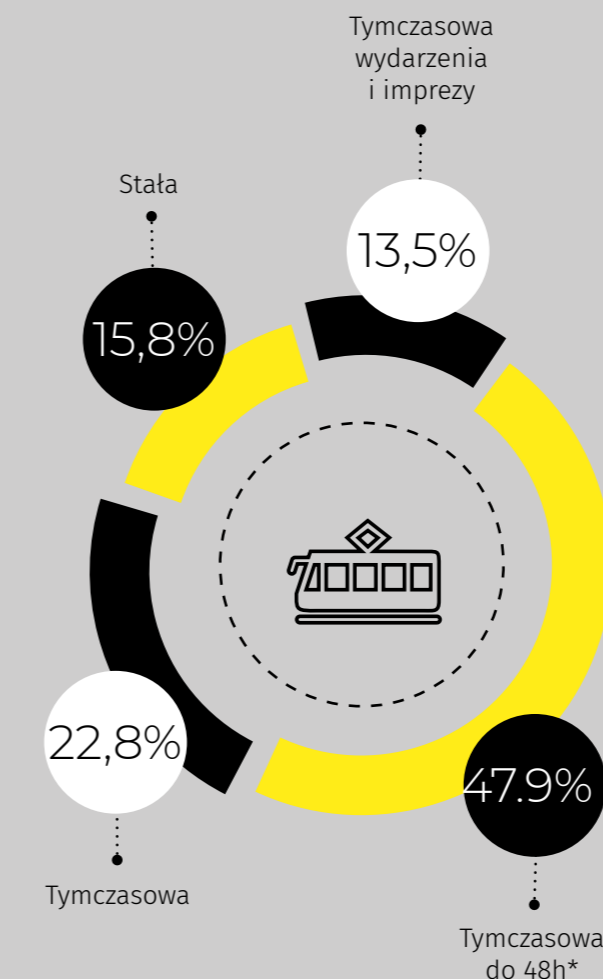
Dla linii autobusowych

	Liczba
Staća	880
Tymczasowa	1058
Tymczasowa do 48h*	84
Tymczasowa wydarzenia i imprezy	440
Tymczasowa COVID	93

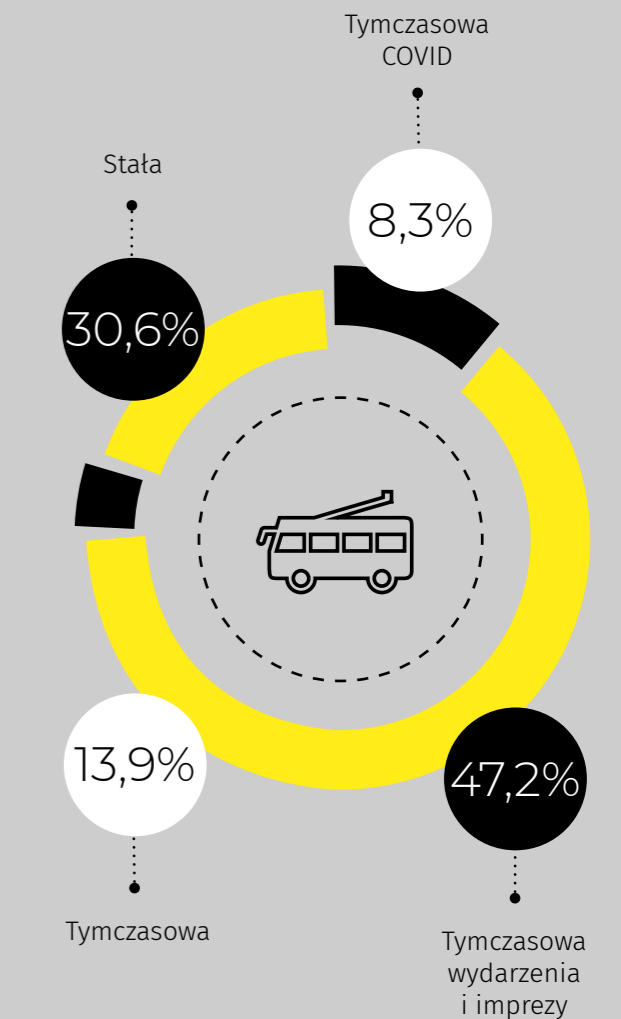
Dla linii tramwajowych

	Liczba
Staća	63
Tymczasowa	91
Tymczasowa do 48h*	191
Tymczasowa wydarzenia i imprezy	54

Dla linii trolejbusowych

	Liczba
Staća	11
Tymczasowa	5
Tymczasowa wydarzenia i imprezy	17
Tymczasowa COVID	3

OPTIMALIZACJE I MODYFIKACJE SIECI POŁĄCZEŃ

Rozległa sieć komunikacyjna, która zapewnia połączenia pomiędzy ponad 50 miastami i gminami, wymaga stałego nadzoru, bieżących modyfikacji oraz dostosowywania oferty zarówno do warunków drogowych, jak i zmieniających się potrzeb pasażerów. Reorganizacje wdrażane są na czas trwania różnego rodzaju prac drogowych, remontów czy modernizacji. Zmiany w sieci połączeń wprowadzane są także na stałe – oferta podlega systematycznej optymalizacji, tak aby w najlepszym stopniu zaspokajać zapotrzebowanie na transport publiczny.

OBSZAR CENTRALNY

KATOWICE

Rozszerzenie dostępu do transportu publicznego w Katowicach, dzięki zmianie trasy linii nr 973. Po modyfikacjach linia obsługuje rejon **Osiedla Żurawia w Katowicach Piotrowicach** i zapewnia możliwość bezpośredniego dojazdu do katowickich dzielnic **Podlesie i Kostuchna** oraz do szkół i zakładów pracy w dzielnicy **Murcki**.

Zmiana tras linii 674 i 930. Od października obsługą komunikacyjną objęte zostało nowe osiedle „**Nowy Nikiszowiec**”. Linie zapewniają skomunikowanie osiedla z centrum Katowic z częstotliwością odjazdów co 15 minut w dni robocze oraz co 30 minut w soboty, niedziele i święta. Zapewniono również połączenia w godzinach nocnych.

Reorganizacja połączeń komunikacyjnych na ciągu komunikacyjnym: **centrum Katowic – Osiedle Kukuczki – Zawodzie (linie nr 70 i 600)**. Przebudowa rozkładów jazdy tych linii umożliwiła koordynację ich odjazdów na co 15 minut w dni robocze oraz co 30 minut w soboty niedziele i święta.

Przebudowa rozkładów jazdy połączeń komunikacyjnych na ciągu komunikacyjnym: **Osiedle Tysiąclecia – Osiedle Witosza – Brynów – Ligota (linie nr 51 i 138)**. Zmiana umożliwiła koordynację odjazdów linii, które kursują co 15 minut w dni robocze oraz co 30 minut w soboty niedziele i święta.

KATOWICE, MYSŁOWICE

Wydłużenie trasy przejazdu linii **metropolitalnej M101**. Autobus kursuje wydłużoną trasą do podziemnego dworca autobusowego oraz centrum przesiadkowego „Sądowa” w Katowicach. Zmiana umożliwiła sprawne przesiadki na połączenia kolejowe oraz inne linie metropolitalne odjeżdżające z centrum przesiadkowego „Sądowa”.

CZASOWE ZMIANY ORGANIZACJI RUCHU KOMUNIKACJI

CHORZÓW

Istotne zmiany w systemie połączeń komunikacji autobusowej związanych z realizacją inwestycji:

- budowa infrastruktury kolejowej w ciągu ulic: Strzelców Bytomskich i Sienkiewicza,
- przebudowa układu drogowego w ciągu ulicy Kościuszki,
- modernizacja linii tramwajowej w ciągu ulicy 3 Maja,
- modernizacja linii tramwajowych w ciągu ulicy Hajduckiej,
- modernizacja ulicy Nowej.

KATOWICE

Istotne zmiany w systemie połączeń komunikacji autobusowej związanych z realizacją inwestycji:

- modernizacja linii tramwajowej w ciągu ulicy Gliwickiej,
- modernizacja linii tramwajowej w ciągu ulicy Chorzowskiej,
- cykliczne zamknięcia ulicy Lwowskiej z uwagi na remont wiaduktu kolejowego,
- czasowe zamknięcia ulicy Kolistej związane z kolejnymi etapami budowy węzła drogowego na Giszowcu,
- zamknięcie ulicy Mysłowickiej spowodowane remontem wiaduktu nad autostradą A4,
- zamknięcie drogi zbiorczej oraz części węzła drogowego (ulica Bocheńskiego i autostrada A4),
- zamknięcie ulicy Dębowej z uwagi na remont torowiska tramwajowego,
- zamknięcie ulicy Baczyńskiego z powodu prac remontowych kanalizacji miejskiej.

ŚWIĘTOCHŁOWICE

Z powodu remontu nawierzchni jezdni północnej DW 902 (DTŚ) w Świętochłowicach 29 i 30 sierpnia wprowadzone zostały trasy objazdowe dla linii autobusowych **M1 i M24** w kierunku Zabrze i Gliwic.

OPTIMALIZACJE I MODYFIKACJE SIĘCI POŁĄCZEŃ

ŚWIĘTOCHŁOWICE

Zmiany w systemie połączeń komunikacji autobusowej związanych z realizacją inwestycji:

- cykliczne zamknięcia ulicy Katowickiej z powodu przebudowy wiaduktu kolejowego,
- zamknięcie ulicy Łagiewnickiej w związku z remontem torowiska tramwajowego w ciągu łagiewnickiej,
- remont ulicy Bytomskiej,
- przebudowa ulicy Dworcowej.

MYSŁOWICE

Istotne zmiany w systemie połączeń komunikacji autobusowej związanych z realizacją inwestycji:

- przebudowa ulicy Laryskiej,
- zamknięcie ulicy Pukowca,
- wprowadzenie kolejnego etapu prac związanych z modernizacją infrastruktury tramwajowej w ciągu ulic Bytomskiej i Starokościelnej,
- zamknięcie ulicy Długiej.

MYSŁOWICE

zmiany związane z przebudową ulicy Długiej w Mysłowicach, uruchomienie tymczasowej linii minibusowej 966.

OBSZAR ZACHODNI

GLIWICE

Zwiększenie udziału pojazdów zeroemisyjnych w publicznym transporcie zbiorowym – od końca lutego linie nr **A4, A4N oraz 676** obsługiwane są taborem elektrycznym. Ze względu na uwarunkowania techniczne pojazdów elektrycznych zmieniono rozkład jazdy linii A4 w dni robocze poza godzinami szczytu komunikacyjnego. Jednocześnie zwiększono częstotliwość kursowania linii w wybranych porach w dni wolne od pracy. W efekcie w soboty przez cały dzień i w niedziele od 12:00 autobusy kursują co 15 minut. Z uwagi na specyfikę pojazdów elektrycznych (długi czas ładowania, ograniczony zasięg) oraz ich ograniczoną liczbę w PKM Gliwice konieczne było także gruntowne przebudowanie rozkładów jazdy tych linii.

Reorganizacja i uporządkowanie oferty przewozowej – kursująca różnymi wariantami trasy linia 187 została podzielona na dwa odrębne numery – 187 i 287. Aby jednoznacznie oznaczyć trasę przejazdu, jeden z kierunków linii został wydzielony jako inna, nowa linia autobusowa, która jest oznaczona odmiennym numerem (nr 287).

W związku z przeprowadzoną przebudową infrastruktury przystankowej w rejonie stanowiska przystanku „Gliwice Teatr 1”, w wyniku której m.in. ograniczona została długość krawędzi peronu, niezbędne była modyfikacja rozkładów jazdy linii **850**.

W celu poprawy dostępności komunikacji oraz poprawy bezpieczeństwa podróżnych, do obsługi linii **57 i 692** włączono stanowisko nr 2 przystanku „Brzezinka Wałbrzyska”.

Rozszerzenie dostępności oferty komunikacyjnej:

- w związku z zakończeniem budowy ronda na ul. Biegusa w Gliwicach oraz zatoki przystankowej, **trasa linii 156 została wydłużona do nowego przystanku – „Sikornik Wilgi”**. Dodatkowo uruchomiono **nową linię nr 687** kursującą w relacji *Gliwice Centrum Przesiadkowe – Sikornik Wilgi*. Skoordinowano także rozkłady jazdy tych linii. W efekcie obsługą komunikacyjną objęto południowo-zachodnią część dzielnicy Sikornik, z częstotliwością odjazdów co 15 minut w dni robocze oraz co 30 minut w dni wolne od pracy;
- w związku z wnioskiem pracowników ŚCL S.A. oraz stwierdzoną utrudnioną realizacją postojów technicznych na przystanku „Gliwice Port” wydłużono wybrane kursy linii nr 202 do przystanku Gliwice Centrum Logistyki we wszystkie dni tygodnia.

OPTYMALIZACJE I MODYFIKACJE SIECI POŁĄCZEŃ

ŚWIĘTOCHŁOWICE

- W związku z wyłączeniem możliwości obsługi stanowiska nr 3 przystanku „Knurów Dworcowa” i możliwości zawracania w tym rejonie, konieczne było wydłużenie trasy linii nr 648 i 710 do najbliższego miejsca, gdzie możliwe było wykonanie tego manewru.
- Aktualizacja nazw przystanków** – w związku ze zmianą uchwały Rady Miasta Knurów, wprowadzono zmianę nazwy przystanku z „Knurów Szpitalna” na „Knurów Centrum Przesiadkowe Szpitalna” – dotyczy 10 linii.
- Rozszerzenie dostępu do oferty publicznego transportu zbiorowego** – w drugiej połowie grudnia uruchomiono linię minibusową nr 610. Zapewnia ona obsługę komunikacyjną wschodniej części miasta Knurów we wszystkie dni tygodnia.

GIERAŁTOWICE

Dostosowanie oferty przewozowej do potrzeb transportowych mieszkańców: zmiana rozkładu jazdy linii nr 647 (na wniosek UG Gierałtowiec). Zapewnienie dowozu i odwozu uczniów ZSP Ormontowice na zajęcia lekcyjne w dni robocze.

CZASOWE ZMIANY ORGANIZACJI RUCHU KOMUNIKACJI

GLIWICE

Istotne zmiany w systemie połączeń komunikacji autobusowej związanych z realizacją inwestycji i wydarzeń:

- budowa układu drogowego w rejonie Placu Piastów i Dworca Kolejowego,
- zamknięcie ul. Paderewskiego z powodu remontu nawierzchni jezdni,
- zamknięcie ul. Korczoka z powodu prac budowlanych,
- zamknięcie ul. Błonie na czas remontu przejazdu kolejowego.
- zamknięcie ulicy Siemińskiego na czas realizacji produkcji filmowej,
- zamknięcie ulicy Akademickiej na czas biegu „Summer Arena”,
- zamknięcie ulic: Akademickiej, DTS, Zwycięstwa, Portowej na czas Półmaratonu Gliwickiego,
- wprowadzenie ruchu jednokierunkowego na ulicach Kozielskiej i Myśliwickiej w okresie Wszystkich Świętych.

PYSKOWICE

Zmiana w systemie połączeń komunikacji autobusowej związanych z realizacją inwestycji:

- zamknięcie ulic Polnej i Wiejskiej w związku z przebudową dróg.

GIERAŁTOWICE

Istotna zmiana w systemie połączeń komunikacji autobusowej związanych z realizacją inwestycji:

- zamknięcie ulicy Polnej w Przystowicach.

OBSZAR POŁUDNIOWY

TYCHY

- Od lutego linia S rozdzielona została na dwie osobne o różnych kierunkach jazdy (271 i 272). Zmiana zapewnia dojazd uczniom mieszkającym w dzielnicy Mąkołowiec do szkoły zlokalizowanej przy ul. Burschego.
- Aby jednoznacznie identyfikować trasę przejazdu poszczególnych kursów linii 128, jeden z kierunków przedmiotowej linii został wydzielony do innej, nowej linii autobusowej i oznaczony **odrębnym numerem linii**, tj. 256.
- Od 26 lipca, po zakończeniu remontu wiaduktu w ciągu ul. Grota-Roweckiego w Tychach, **przywrócono docelowe trasy przejazdu czterech linii trolejbusowych i 14 linii autobusowych**. Linia 686, na wniosek Urzędu Miasta Tychy, pozostała utrzymana na trasie objazdowej (skrótowej w kierunku Tychów do przystanku Tychy Jana Pawła II).
- Trasa linii trolejbusowej B została **wydłużona** do przystanku Tychy Sikorskiego Wiadukt. Zmiana ta skutkowałą likwidacją przystanku Paprocany Pętla T-Bus zlokalizowanego po drugiej stronie ul. Sikorskiego.

CZERWIONKA-LESZCZYNY

Modyfikacje w systemie połączeń komunikacji autobusowej związanych z realizacją inwestycji:

- zamknięcie ul. Broniewskiego w związku z awarią sieci kanalizacyjnej,
- zamknięcie ul. Ligońnia w związku z remontem nawierzchni jezdni.

OPTIMALIZACJE I MODYFIKACJE SIECI POŁĄCZEŃ

CZASOWE ZMIANY ORGANIZACJI RUCHU KOMUNIKACJI

TYCHY

Ważna zmiana w systemie połączeń komunikacji trolejbusowej i 7 istotnych zmian w systemie połączeń komunikacji autobusowej związanych z realizacją inwestycji:

- Prace ziemne na skrzyżowaniu ulic Jaśkowskiej i Borowej,
- Prace drogowe na ul. Jaroszowskiej w dzielnicy Wygorzele.

MIKOŁÓW

Istotne zmiany w systemie połączeń komunikacji autobusowej związanych z realizacją inwestycji:

- Przebudowa wiaduktu kolejowego w rejonie Centrum Przesiadkowego wraz z budową ronda (nad skrzyżowaniem ulic: Wyzwolenia, Prusa i Miarki),
- Prace drogowe na odcinku od ronda na ul. Konstytucji 3 Maja do Placu Synagogi.

BYTOM, RUDA ŚLĄSKA

- W lutym wdrożona została zmiana w rozkładach jazdy linii autobusowej nr 121 – odjazdy przyspieszone zostały w godzinach porannych i wieczornych, tak aby umożliwić przesiadki między linią M1 oraz 48 w Rudzie Śląskiej.

RUDA ŚLĄSKA

- W kwietniu w Urzędzie Miasta Ruda Śląska zaprezentowany został nowo opracowany projekt propozycji zmian w obsłudze komunikacyjnej na terenie miasta.

BYTOM, PIEKARY ŚLĄSKIE

- W związku z uruchomieniem linii metropolitalnych M16 i M116, które kursują także w godzinach nocnych, od sierpnia zawieszono zostały kursy nocnej linii autobusowej 113N.

LĘDZINY

Zmiany w systemie połączeń komunikacji autobusowej związanych z realizacją inwestycji:

- Remont przejazdu kolejowego na ul. Hołdunowskiej.

BIERUŃ

Modyfikacje w systemie połączeń komunikacji autobusowej związanych z realizacją inwestycji:

- Remont mostu nad potokiem Goławieckim (w trybie interwencyjnym zamknięta została ul. Wawelska).

ZABRZE

- Od czerwca uruchomione zostało nowe stanowisko na przystanku autobusowym „Zabrze Mikulczyce Chopina”.
- We wrześniu na posiedzeniu Komisji Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Miasta Rady Miasta Zabrze zaprezentowano opracowanie projektu optymalizacji sieci komunikacyjnej dla miasta.

OBSZAR PÓŁNOCNO-ZACHODNIO-CENTRALNY

BYTOM

- Od stycznia przystanek autobusowy „Bytom Wrocławska” posadowiony został w nowym miejscu (w nowej zatoce w pobliżu marketu Aldi).
- Po uruchomieniu linii metropolitalnych M16 i M116 zawieszona została linia 850. Dodatkowo na linii autobusowej 750 (Bytom Dworzec – Bytom-Miechowice Plejada) zwiększono liczbę kursów.
- W Urzędzie Miejskim w Bytomiu zaprezentowano ocenę obsługi komunikacyjnej oraz oferty przewozowej w gminie.

SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE

- Ze względu na fatalny stan nawierzchni na ul. Stalmacha, z obsługi linii 22 i 222 wycofany został przystanek autobusowy „Siemianowice Śl. Rurownia”.
- W listopadzie, na podstawie uchwały Rady Miasta, zmienne zostały nazwy 22 przystanków.

ZABRZE, GLIWICE

- Po uruchomieniu linii M16 i M116 oraz zawieszeniu linii 850, na linii 250 (łączy Zabrze i Gliwice) zwiększono liczbę kursów.

BYTOM, RUDA ŚLĄSKA, MIKOŁÓW, TYCHY

- Przedstawicielom miast zaprezentowany został skorygowany projekt reorganizacji ciągu komunikacyjnego między Bytomiem, Rudą Śląską, Mikołowem i Tychami (dotyczy linii autobusowych: M21, M110, 82 i 98 oraz: 41, 75, 245, 268 i M18).

OPTYMALIZACJE I MODYFIKACJE SIECI POŁĄCZEŃ

CZASOWE ZMIANY ORGANIZACJI RUCHU KOMUNIKACJI

BYTOM

- W związku z remontami infrastruktury tramwajowej skoordynowano przesiadki na linii tramwajowe w kierunku Szkoły Medycznej w Bytomiu i w kierunku Katowic.
- Na czas remontu ulicy Piekarskiej w Bytomiu uruchomiono mikrobusową komunikację zastępczą T-38.

Trasy objazdowe dla autobusów wprowadzono:

- W kwietniu, wskutek awarii sieci kanalizacyjnej na ul. Armii Krajowej.
- Od maja do czerwca, w czasie przebudowy skrzyżowania ulic Bławatkowej i Stolarzowickiej w Miechowicach.
- 16 czerwca, podczas parafialnego w Miechowicach (ul. Stolarzowicka).
- 24-26 czerwca w czasie trwania imprezy plenerowej „Dni Bytomia 2022”, w rejonie placu Sobieskiego.
- Podczas prac budowlanych na odcinku ul. Gwareckiej.
- W czasie remontu na ulicy Kolejowej (22-24 lipca).
- Na czas rozbudowy układu drogowego ulic: Żołnierskiej, Kościuszki i Guttenberga w Górnkach.
- Podczas awaryjnego zamknięcia dla ruchu odcinka ulicy Wrocławskiej w rejonie skrzyżowania z ulicą Kolejową (sierpień).
- Na czas trwania imprezy biegowej („13. PKO Bytomski Półmaraton”), który odbywał się 17 września w Miechowicach.
- W czasie przebudowy i budowy sieci wodociągowej w ciągu ul. Ostatniej w Łągiewnikach czasowo zmieniona została lokalizacja przystanku „Bytom Łągiewniki Ostatnia [nż].”

RUDA ŚLĄSKA

Trasy objazdowe dla autobusów wprowadzono:

- W marcu na czas robót na ul. Bujoczka w Rudzie Śląskiej.
- W sierpniu na czas przebudowy przejazdu kolejowego w ulicy Nowy Świat w Halembie.
- Podczas przebudowy kanalizacji deszczowej przy ulicach: Międzybłokowej i Solidarności w Halembie (sierpień).
- W czasie rozbudowy ulicy Wolności wraz z budową ronda na skrzyżowaniu ulic: Wolności – Zabrzeńska – 1 Maja w Rudzie Południowej (wrzesień).
- We wrześniu podczas kolejnego etapu naprawy szkód górniczych w ciągu ulicy Czarnoleśnej w Nowym Bytomiu.
- W trakcie budowy kanalizacji deszczowej w ciągu ulicy Starowiejskiej w dzielnicy Ruda.

ZABRZE

Trasy objazdowe dla autobusów wprowadzono:

- Podczas imprezy biegowej „Zabrze Business Run”, kiedy zamknięte dla ruchu zostały ul. Donnersmarcka w Mikulczycach.
- Od 1 do 31 sierpnia na czas robót ulicznych w ciągu ul. Kasprowicza w Biskupicach.
- Od 23 sierpnia – na czas budowy „Centrum Przesiadkowego Rokitnica” w rejonie ulic Krakowskiej i Ofiar Katynia w Rokitnicy.
- Podczas realizacji zdjęć filmowych do serialu na terenie placu Dworcowego.
- W czasie obchodów stulecia Zabrza i imprezy „Święto Miasta Zabrze – Skarbnikowe Gody 2022” (na odcinkach ulic Wolności i Miarki).
- Na okres drugiego etapu przebudowy infrastruktury tramwajowej w ciągu ulicy Tarnopolskiej w Mikulczycach (na skrzyżowaniu ulic: Tarnopolska, Kościuszki, Chopina).

OBSZAR WSCHODNI

DĄBROWA GÓRNICZA

- W związku z modernizacją sieci tramwajowej na obszarze Dąbrowy Górniczej wstrzymano ruch tramwajowy i uruchomiono zastępczą komunikację autobusową T-21. Działania te wiązały się to również z koniecznością ograniczenia oferty przewozowej na innych liniach funkcjonujących we wschodnim obszarze Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Na wniosek pasażerów zwiększono pojemność taboru na wybranych kursach linii autobusowej 27. Zwiększono także ofertę przewozową linii metropolitalnej M2, wydłużając wybrane kursy do przystanku „Huta Katowice” oraz dostępność transportową przez włączenie do obsługi przez linię M2 przystanku autobusowego „Gołonóg Damel”.

SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE

Trasy objazdowe dla autobusów wprowadzono:

- Od połowy lutego do lipca, w związku z modernizacją kanalizacji deszczowej w ciągu ul. Kościelnej.
- Od marca do czerwca, kolejny etap modernizacji kanalizacji deszczowej realizowany był w ciągu ul. Wyzwolenia.
- Na skutek awaryjnego zamknięcia ul. Wiejskiej w dzielnicy Przelajka.
- Na czas odpustu parafialnego w Michałkowicach (24-25 września).
- 2-17 listopada, w czasie przebudowy ul. Wróblewskiego w Bytkowie.
- Od 15 do 30 listopada, w czasie remontu wiaduktu kolejowego nad ulicą Kilińskiego.

OPTIMALIZACJE I MODYFIKACJE SIECI POŁĄCZEŃ

BĘDZIN

Urząd Miasta w Będzinie zwrócił się z wnioskiem o uruchomienie dodatkowego kursu linii **916** w godzinach wieczornych podczas wakacji. Po zakończeniu procesu uzgodnień rozkładu jazdy, **od 13 sierpnia zmieniono rozkład jazdy tej linii.**

SOSNOWIEC

W celu zwiększenia dostępności transportowej na obszarze Sosnowca uruchomiono dodatkowe stanowiska przystanku „Kazimierz Górniczy Poczta”. Stanowiska te obsługiwane są przez linie nr: **34, 622 i 928.**

BĘDZIN

Istotne zmiany w systemie połączeń komunikacji autobusowej związanych z realizacją inwestycji:

- naprawy gwarancyjne w związku z przebudową infrastruktury tramwajowej w ciągu ulicy Małobądzkiej,
- przebudowa drogi powiatowej 4722S w ciągu ulicy Sieleckiej,
- przebudowa drogi powiatowej 4724S w ciągu ulicy Dąbrowskiej,
- przebudowa drogi powiatowej 4720S w ciągu ulicy Odrykowskiej.

SOSNOWIEC

Zmiany w systemie połączeń komunikacji autobusowej związanych z realizacją inwestycji:

- modernizacja fragmentu ulicy Naftowej,
- rozbudowa ulicy Gen. Mariusza Zaruskiego,
- remont ulicy Leśnej i Kolonia Cieśle.

SIEWIERZ

Zmiany w systemie połączeń komunikacji autobusowej związane z realizacją inwestycji:

- budowa przyłącza wody, kanalizacji sanitarnej i zjazdu do budynku w rejonie ulicy Bema

CZELADŹ

Modyfikacje w systemie połączeń komunikacji autobusowej związanych z realizacją inwestycji:

- budowa przyłącza ciepłowniczego w ciągu ulicy Kościuszki.

PSARY

- Na wniosek gminy wybrane kursy linii **125** we wszystkie dni tygodnia skierowano dodatkowo do obsługi Cmentarza Parafialnego w Psarach.
- Od 10 października zaktualizowano nazwy dziesięciu przystanków na terenie Gminy Psary. Zmiany dotyczyły 7 linii autobusowych.

BĘDZIN, PSARY

Na wniosek pasażera linia autobusowa nr **125 została podzielona na dwie linie autobusowe: 124 i 125.** Działanie to miało na celu zwiększenie czytelności rozkładu jazdy.

CZASOWE ZMIANY ORGANIZACJI RUCHU KOMUNIKACJI

DĄBROWA GÓRNICZA

Istotne zmiany w systemie połączeń komunikacji autobusowej związane z realizacją inwestycji:

- budowa kanalizacji sanitarnej w ciągu ulicy Strzemieszyckiej,
- przebudowa torowiska tramwajowego w ciągu ulic Piłsudskiego i Sobieskiego,
- przebudowa ulicy Letniej,
- remont ulicy Kuźniczka Nowa,
- przebudowa obiektu mostowego nad rzeką Rakówką.

PSARY

Modyfikacja w systemie połączeń komunikacji autobusowej związana z realizacją inwestycji:

- budowa sieci kanalizacji i przebudowa sieci wodociągowej w ciągu ulicy Wiejskiej,

OPTYMALIZACJE I MODYFIKACJE SIĘCI POŁĄCZEŃ

OBSZAR PÓŁNOCNY

MIERZĘCICE

Istotne zmiany związane z dostosowaniem rozkładów jazdy do potrzeb placówek oświatowych:

- przebudowa rozkładów jazdy linii 225 uwzględniająca nowe trasy wariantowe oraz uruchomienie 4 nowych przystanków w Przeczycach i Toporowicach, w związku z reorganizacją systemu oświaty,
- korekty rozkładów jazdy dla placówek oświatowych w Nowej Wsi, Mierzęcicach, na Osiedlu Mierzęcice, Zendku obejmujące zmiany na liniach: 105, 179, 225, 625, 717,
- od 26 października, na wniosek Urzędu Gminy Mierzęcice, linia nr 179 kursuje wydłużoną trasą (z przystanku „Mierzęcice Magazyny” do przystanku „Siedliska”).

TARNOWSKIE GÓRY

- Od 1 września **obsługą komunikacyjną objęte zostało nowe osiedle „Sielanka”**. Skomunikowanie z centrum miasta zapewnia linia nr 712, która obsługiwana jest taborem o zmniejszonej pojemności; dla nowej linii uruchomiono na osiedlu nową pętlę autobusową,
- uruchomienie 3 nowych linii mikrobusowych: 744, 745, 746, na trasach nie objętych dotychczas siecią publicznej komunikacji zbiorowej**. W dzielnicach Sowice, Osiedle Lasowice oraz w północno – zachodniej części śródmieścia uruchomiono 9 nowych przystanków,
- w związku z dużym naborem uczniów do szkół średnich – rocznika 2022/2023, skutkującym przekroczeniem możliwości przewozowych linii tarnogórskich, uruchomiono w krytycznych godzinach szczytu porannego i popołudniowego dodatkowe kursy na liniach 78, 129 i 180,
- uruchomienie przystanku „Tarnowskie Góry Opolska”; zwiększającego dostępność instytucji i placówek oświatowych zlokalizowanych w rejonie skrzyżowania ulic Wyspiańskiego i Opolskiej.

CZASOWE ZMIANY ORGANIZACJI RUCHU KOMUNIKACJI

MIERZĘCICE, OŻAROWICE, MIASTECZKO ŚLĄSKIE

- Istotne zmiany na liniach nr.: 85, 87, 103, 179, 179S, 145, 225, 246, 646, wynikające z przebudowy dziewięciu przejazdów kolejowych w Mierzęcicach Łubnym, Siedliskach, Ożarowicach – ulice: Wolności, Żubrza, Topolowa, Podłącznej i Brynicy, obejmujące kursowanie linii na trasach objazdowych oraz uruchomienia linii wahadłowych – w przypadkach przerwania ciągów komunikacyjnych.
- Dwukrotna reorganizacja układu drogowego związana z przebudową drogi wojewódzkiej 913 w rejonie portu lotniczego w Pyrzowicach obejmująca zmiany na liniach: 17, 85, M11, M14, M19, 738.
- Remonty ulic Dąbrowskiej w Toporowicach i Swobody w Boguchwałowicach, wdrożono zmiany tras linii: **105, 225, 269 i 738**.

PIEKARY ŚLĄSKIE

W związku z budową ścieżek rowerowych w rejonie ulicy Olimpijskiej, w listopadzie **wyłączony z obsługi został przystanek „Osiedle Wieczorka MO-SiR”** – linia 780

TOSZEK

We wrześniu, w związku z remontem przejazdu kolejowego w Boguszycach, wprowadzona została korekta trasy linii mikrobusowej linii **203**.

RADZIONKÓW

Na czas montażu radaru na rondzie im. Żołnierzy Radiotechników wdrożono korektę trasy linii **73** (maj).

ŚWIERKLANIEC

- Na czas budowy kanalizacji **w ciągu ul. Głównej** wyłączony z obsługi został przystanek „Świerklaniec Gimnazjum” – dotyczy linii 646.
- Na czas budowy kanalizacji zmienione zostały rozkłady jazdy linii **179 i 780** w dni wolne. Dodatkowo linie obsługiwane w tym czasie były mniejszym taborem.

OPTYMALIZACJE I MODYFIKACJE SIĘCI POŁĄCZEŃ

TRAMWAJE

DĄBROWA GÓRNICZA

Od 15 maja wstrzymany został ruch tramwajowy na pętli w rejonie Urzędu Pracy w Dąbrowie Górniczej. W związku z tym wdrożono zmiany w funkcjonowaniu linii tramwajowych (nr: 21, 22, 28) oraz zastępczej komunikacji autobusowej (T-21). W tym czasie **uruchomiona została linia tramwajowa nr 51** (kursująca na trasie Będzin Osiedle Zamkowe Pętla – Dąbrowa Górnicza Urząd Pracy), która obsługiwana była taborem dwukierunkowym.

CHORZÓW, BYTOM, KATOWICE, ŚWIĘTOCHŁOWICE, RUDA ŚLĄSKA

Od 13 czerwca przywrócony został ruch w ciągu ul. Hajduckiej w Chorzowie. Zmiany dotyczyły linii nr: 7, 14, 20, 40.

SOSNOWIEC

Od 18 maja przywrócony został ruch tramwajowy dwoma torami na odcinku Sosnowiec Rondo Ludwik – Dańdówka Skrzyżowanie. Zmiany objęły **linię tramwajową nr 27**.

BYTOM, CHORZÓW, ŚWIĘTOCHŁOWICE, KATOWICE

20 maja nastąpiła zmiana rozkładów jazdy i obsady taborowej na **linii tramwajowej nr 7**.

SOSNOWIEC, KATOWICE

Od 1 czerwca przywrócony został ruch tramwajowy przez pętlę Zagórze w Sosnowcu. Zmiany objęły **linie nr: 15, 26, 35**.

SOSNOWIEC, BYTOM, RUDA ŚLĄSKA, CHORZÓW, ŚWIĘTOCHŁOWICE

Od 2 lipca kursowanie wznowiła **linia tramwajowa nr 24** (na trasie Sosnowiec Konstantynów Okrzei – Rondo Ludwik). Tramwaj obsługiwany jest taborem dwukierunkowym. Dodatkowo **zmianę taboru wprowadzono na liniach nr 10 i 38**.

BYTOM, RUDA ŚLĄSKA, ZABRZE, CHORZÓW, ŚWIĘTOCHŁOWICE

Od 27 sierpnia zmieniły się rozkłady **jazdy tramwajów linii nr 2 i 9**. Dzięki temu skrócił się czas przejazdu na odcinku Chebzie Pętla – Bytom Plac Sikorskiego, skoordynowano wykorzystanie wspólnego toru na Placu Sikorskiego oraz **wprowadzono korektę godzin kursowania linii nr 2**.

SOSNOWIEC, KATOWICE

W grudniu wydłużona została trasa **linii tramwajowej nr 15** – od pętli tramwajowej w dzielnicy Sosnowiec Zagórze do ronda Jana Pawła II.

KATOWICE

- Od 3 lipca na **linii tramwajowej nr 0** w niedziele i święta uruchomiono drugi pociąg, obsługiwany taborem zabytkowym.
- 23 lipca – zmiana rozkładów jazdy **linii tramwajowej nr 34**.

SOSNOWIEC, BĘDZIN

W związku z rozpoczęciem kolejnego etapu przebudowy torowiska przy ul. Gen. W. Andersa od ul. Wojska Polskiego do Ronda Ludwik oraz przy ul. 1 Maja od Ronda Ludwik do Ronda E. Gierka, od 5 września zawieszono zostały kursy **linii tramwajowej nr 24**.

BYTOM

W październiku wdrożono zmiany w rozkładach jazdy **linii tramwajowej nr 39**, dzięki którym odjazdy tego tramwaju skoordynowane zostały z linią tramwajową nr 19.

OPTIMALIZACJE I MODYFIKACJE SIĘCI POŁĄCZEŃ

KATOWICE, CHORZÓW, BYTOM

Od 23 grudnia przywrócony został ruch tramwajowy w ciągu ulicy Sądowej w Bytomiu, w kierunku zajezdni Bytom Stroszek oraz pętli tramwajowej przy Szkole Medycznej. **Zmiany dotyczą linii tramwajowych nr: 19, 49, 39.**

CHORZÓW

W marcu, w rozkładzie jazdy **linii tramwajowej nr 9** zaplanowano przyspieszenie odjazdów na odcinku Chorzów Stadion Śląski – Chorzów Dworcowa.

BYTOM, CHORZÓW, KATOWICE, ŚWIĘTOCHŁOWICE

W celu skoordynowania odjazdów **linii tramwajowych nr: 7, 43, 46** na odcinku Zawodzie Centrum Przesiadkowe – Chorzów Batory Zajezdnia, w marcu zmieniono rozkłady jazdy tych linii.

ZABRZE

Od lutego **zmieniona została trasa** zastępczej komunikacji autobusowej T-3 w kierunku dzielnicy Mikulczyce. Na wniosek mieszkańców uruchomiono dodatkowe przystanki.

SOSNOWIEC, KATOWICE

Od marca, w związku z rozpoczęciem kolejnego etapu robót w ramach zadania „Budowa linii tramwajowej w dzielnicy Zagórze od pętli tramwajowej do ronda Jana Pawła II w Sosnowcu”, zmieniono **rozkłady jazdy linii tramwajowych nr: 14, 15, 20, 26, 35, 36, 45.**

CHORZÓW, RUDA ŚLĄSKA, ŚWIĘTOCHŁOWICE

Marzec – **wprowadzono koordynację rozkładu jazdy** komunikacji zastępczej T-11 z tramwajem 11.

BĘDZIN, SOSNOWIEC

Kwiecień. Kolejny etap prac inwestycyjnych realizowanych w ramach zadania „Przebudowa torowiska tramwajowego wraz z siecią trakcyjną w Sosnowcu w ciągu ulic: ul. Gen. W. Andersa od ul. Wojska Polskiego do Ronda Ludwik – ul. 1 Maja od Ronda Ludwik do Ronda E. Gierka” spowodował konieczność **zmiany rozkładu jazdy linii tramwajowej 27** oraz autobusowej komunikacji zastępczej T-27.

BĘDZIN, CZELADŹ, DĄBROWA GÓRNICZA, CHORZÓW, RUDA ŚLĄSKA, SOSNOWIEC, ŚWIĘTOCHŁOWICE, ZABRZE

Na czas awaryjnego zamknięcia odcinka trasy tramwajowej (modernizowanego w ramach zadania „Przebudowa torowiska wydzielonego w ciągu ul. Królowej Jadwigi i ul. Piłsudskiego w Dąbrowie Górniczej”) zmienione zostały **rozkłady jazdy linii tramwajowych nr: 3, 5, 9, 21, 28, 35.**

BYTOM, GLIWICE, RUDA ŚLĄSKA, KATOWICE, ZABRZE

25 kwietnia rozpoczęły się prace związane z przebudową infrastruktury na ul. Wolności w Zabrze. W związku z tym konieczna była zmiana rozkładów jazdy linii tramwajowych nr: 1, 2, 4, 5, 9, 43, 45.

BĘDZIN, DĄBROWA GÓRNICZA

Trwająca modernizacja infrastruktury tramwajowej w Dąbrowie Górniczej spowodowała konieczność zmiany **rozkładu jazdy linii tramwajowej 28.**

OPTYMALIZACJE I MODYFIKACJE SIĘCI POŁĄCZEŃ

CHORZÓW, RUDA ŚLĄSKA, ŚWIĘTOCHŁOWICE

30 kwietnia zakończona została inwestycja „Przebudowa infrastruktury tramwajowej w Świętochłowicach ciągu ulicy Chorzowskiej do ulicy K. Goduli w Rudzie Śląskiej”. Zakończenie prac pozwoliło na **uruchomienie komunikacji tramwajowej na trasie Ruda Śląska Chebzie Pętla – Chorzów Wodociągi**.

BYTOM, CHORZÓW, KATOWICE

Od 4 maja zmieniono rozkłady jazdy i obsadę taborową na liniach tramwajowych 19 i 49.

DĄBROWA GÓRNICZA

Uruchomiona została **zastępcza komunikacja autobusowa T-28**, która kursowała w relacji Reden – Tworzeń Huta Katowice. Od 13 kwietnia do jej obsługi włączone zostały dodatkowe przystanki.

CZASOWE ZMIANY ORGANIZACJI RUCHU KOMUNIKACJI

BĘDZIN

Zmiany w systemie połączeń komunikacji tramwajowej związane z realizacją inwestycji:

- prace modernizacyjne w ciągu ul. Małobądzkiej w Będzinie na odcinku od Ronda Czeladzkiego do granicy z Sosnowcem.

BYTOM

Modyfikacje w systemie połączeń komunikacji tramwajowej związane z realizacją inwestycji:

- modernizacja linii tramwajowej w ciągu ul. 3. Maja,
- modernizacja linii tramwajowych w ciągu ulicy Hajduckiej,
- prace modernizacyjne w ciągu ul. Powstańców,
- prace modernizacyjne na Rynku w Chorzowie.

BYTOM

Istotne zmiany w systemie połączeń komunikacji tramwajowej związane z realizacją prowadzonych inwestycji:

- prace modernizacyjne w ciągu ul. Strzelców Bytomskich w rejonie skrzyżowania z ul. Łokietka,
- prace modernizacyjne w ciągu ul. Tarnogórskiej pomiędzy przystankami Bytom Piłkarska – Bytom Urząd Miasta,
- prace modernizacyjne w ciągu ul. Frycza-Modrzewskiego w rejonie skrzyżowania z ul. Bytomską,
- prace modernizacyjne w Bytomiu w ciągu ul. Chorzowskiej pomiędzy przystankami Bytom Park Mickiewicza – Bytom Teatr Tańca-Rozbark,
- prace modernizacyjne, w rejonie skrzyżowania ul. Zabrzańskiej z ul. Łągiewnicką,
- prace modernizacyjne związane z zadaniem „Przebudowa torowiska w ul. Piekarskiej w Bytomiu wraz z ul. Sądową w Bytomiu”,
- prace modernizacyjne w ciągu ul. Jagiellońskiej i ul. Miarki.

CZELADŹ

Zmiany w systemie połączeń komunikacji tramwajowej związane z realizacją inwestycji.

- modernizacja (realizowana w ramach zadania „Przebudowa torowiska wydzielonego w ciągu ul. Królowej Jadwigi i ul. Piłsudskiego w Dąbrowie Górniczej”),
- wymiana szyn w trójkącie torowym w rejonie Będzin Muzeum,
- przywrócenie ruchu tramwajowego na pętli tramwajowej w rejonie Urzędu Pracy w Dąbrowie Górniczej.

DĄBROWA GÓRNICZA

Zmiany w systemie połączeń komunikacji tramwajowej związane z realizacją inwestycji:

- modernizacja w ramach zadania „Przebudowa torowiska wydzielonego w ciągu ul. Królowej Jadwigi i ul. Piłsudskiego w Dąbrowie Górniczej”,
- zmiany w funkcjonowaniu linii tramwajowych oraz zastępczej komunikacji autobusowej w związku z wstrzymaniem ruchu tramwajowego na pętli w rejonie Urzędu Pracy w Dąbrowie Górniczej.

OPTIMALIZACJE I MODYFIKACJE SIĘCI POŁĄCZEŃ

GLIWICE

Istotne zmiany w systemie połączeń komunikacji tramwajowej związane z realizacją inwestycji:

- prace modernizacyjne dla zadania „Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od skrzyżowania z ul. Wolności z ul. Floriana (Browaru) do granicy z Rudą Śląską”,
- prace sieciowe na terenie zajezdni w Gliwicach.

RUDA ŚLĄSKA

Zmiany w systemie połączeń komunikacji tramwajowej związane z realizacją inwestycji:

- modernizacja torowiska w ciągu ul. Niedurnego,
- modernizacja torowiska w ciągu ul. Odrodzenia,
- modernizacja torowiska w ciągu ul. Wolności,
- modernizacja torowiska w ciągu ul. Zabrzańskiej,
- modernizacja torowiska w ciągu ul. Katowickiej.

SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE

Jedna istotna zmiana w systemie połączeń komunikacji tramwajowej związana z realizacją inwestycji

- prace modernizacyjne w ciągu ul. Katowickiej.

SOSNOWIEC

Modyfikacje w systemie połączeń komunikacji tramwajowej związane z realizacją inwestycji:

- prace modernizacyjne związane z zadaniem „Budowa linii tramwajowej, w dzielnicy Zagórze od pętli tramwajowej do ronda Jana Pawła II w Sosnowcu”,
- zmiany w związku z przywróceniem ruchu tramwajowego dwoma torami na odcinku Sosnowiec Rondo Ludwik – Dańdówka Skrzyżowanie,
- zmiany w związku z wznowieniem kursowania linii tramwajowej na trasie Sosnowiec Konstanyńów Okrzei – Rondo Ludwik,
- zmiany związane z przywróceniem ruchu tramwajowego na odcinku Sosnowiec Wspólna – Kazimierz Górniczy.

KATOWICE

Istotne zmiany w systemie połączeń komunikacji tramwajowej związane z realizacją inwestycji:

- prace naprawcze na wiadukcie kolejowym zlokalizowanym w ciągu ul. Obrońców Westerplatte,
- prace modernizacyjne na Placu Alfreda w Katowicach,
- modernizacja infrastruktury tramwajowej w ciągu al. Korfańskiego,
- prace torowe w Katowicach na pętli Słoneczna,
- prace torowe na Rynku w Katowicach,
- prace torowe w ciągu ul. Kościuszki w Katowicach,
- modernizacja linii tramwajowej w ciągu ul. Gliwickiej,
- modernizacja linii tramwajowej w ciągu ul. Chorzowskiej,
- zamknięcie ulicy Dębowej z uwagi na remont torowiska tramwajowego.

ZABRZE

Zmiany w systemie połączeń komunikacji tramwajowej związane z realizacją inwestycji:

- prace modernizacyjne w ciągu ul. Wolności,
- prace modernizacyjne w ciągu ul. Tarnopolskiej,
- prace modernizacyjne w ciągu ul. Bytomskiej,
- prace modernizacyjne związane z zadaniem „Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od skrzyżowania ul. Wolności z ul. Floriana (Browaru) do granicy z Rudą Śląską”.

ŚWIĘTOCHŁOWICE

Zmiany w systemie połączeń komunikacji tramwajowej związane z realizacją inwestycji:

- zamknięcie ulicy Łagiewnickiej w związku z remontem torowiska tramwajowego w ciągu ul. Łagiewnickiej,
- prace modernizacyjne w ciągu ul. Wojska Polskiego,
- prace modernizacyjne w ciągu ul. Katowickiej,
- prace modernizacyjne w rejonie skrzyżowania ul. Bytomskiej, Chorzowskiej i 3 Maja,

IMPRESY ZY

DODATKOWA KOMUNIKACJA

31 grudnia 2021
– 1 stycznia 2022

„SYLWESTROWA MOC PRZEBOJÓW”

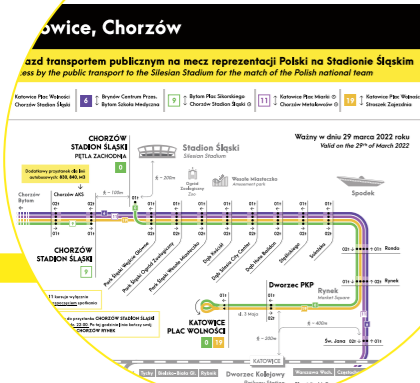
Impreza organizowana na Stadionie Śląskim w Chorzowie. Liczba jej uczestników to ok. 40 tys. osób. Aby zapewnić łatwy dojazd komunikacją publiczną, wprowadzono zmiany dla **pięciu linii tramwajowych** kursujących w rejonie Parku Śląskiego i Stadionu Śląskiego. Częstotliwość kursowania **komunikacji tramwajowej** przed i po imprezie była nie mniejsza niż co trzy minuty, tramwaje obsługiwane były wagonami wysokopojemnymi. Wprowadzono także zmiany dla **14 linii autobusowych**, umożliwiając dojazd do miast graniczących z Chorzowem i Katowicami oraz zwiększono pojemność taboru dla kursów nocnych.

29 marca

MECZ PIŁKI NOŻNEJ POLSKA – SZWECJA

Spotkanie odbywało się na Stadionie Śląskim w Chorzowie – uczestniczyło **w nim ok. 60 tys.** widzów. W tym czasie na liniach tramwajowych nr: 0, 6, 9, 10 uruchomiono dodatkowe kursy, które były obsługiwane taborami o zwiększonej pojemności. Na liniach nr: 14, 20 i 36 zmieniony został tabor, a na liniach nr 11 i 49 wprowadzono korekty rozkładów jazdy.

8 kwietnia

„XXVII TYSKA DROGA KRZYŻOWA”

Zapewniono dodatkową komunikację publiczną dla uczestników wydarzenia.

10 marca

KONCERT CHARYTATYWNY „ŚLĄSK DLA UKRAINY. ŁĄCZY NAS WIĘCEJ NIŻ BARWY”

Odbывał się na Stadionie Śląskim, wzięło w nim **udział ok. 25 tys.** osób. Na czas trwania wydarzenia zmieniono obsadę taborową na linii tramwajowej 19.

12 marca B

BIEG CHARYTATYWNY „BIEGNIEMY DLA MIKOŁOWA I POMAGAMY ARTUROWI”

W czasie trwania biegu w Mikołowie wprowadzono zmiany na **trzech liniach autobusowych**.

18 kwietnia
– 24 kwietnia

„VI FESTIWAL KOLEJ W MINIATURZE”

Na czas trwania imprezy, która miała miejsce w Sosnowcu, zmieniona została obsada taborowa na **linii tramwajowej 26**.

24 kwietnia

BIEG ULICZNY „CHORZOWSKA DYCHA”

Na czas trwania imprezy zmieniono rozkłady jazdy dla **10 linii autobusowych**.

13-16 maja

26 LAT RADIA PIEKARY

Uruchomiono **dodatkowe kursy** na liniach nr 5 i 114 z Piekar Śląskich do Bytomia, Tarnowskich Gór i Katowic.

10-12 czerwca

„CARBON SILESIA FESTIVAL” W ZABRZU

Odbывał się w Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu. Uczestnicy, na podstawie biletów wstępu, mogli korzystać z komunikacji ZTM bezpłatnie. Dodatkowo na czas trwania imprezy **zmieniona została trasa linii M1** w Zabrzu.

5 czerwca

„XIII BIEG ULICZNY O ‘ŁAZISKIE LIŚCIE’ IM. ALOJZEGO KALEI”

Wprowadzono zmiany na **pięciu liniach autobusowych**.

29 maja

PIELGRZYMKA MĘŻCZYZN DO PIEKARSKIEGO SANKTUARIUM MARYJNEGO

Z obsługi komunikacyjnej wyłączono zostało centrum miasta. W związku z tym wprowadzono zmiany w rozkładach jazdy na **ośmiu liniach**.

12 czerwca

„ŚLĄSKIE ŚWIĘTO ROWERZYSTÓW 2022”

W ramach tego wydarzenia zorganizowany został przejazd kolumny rowerzystów, która przemieszczała się po terenie: Katowic, Chorzowa, Bytomia, Zabrze i Gliwic. W związku z tym przejazdem występowały chwilowe utrudnienia w funkcjonowaniu komunikacji.

19 czerwca

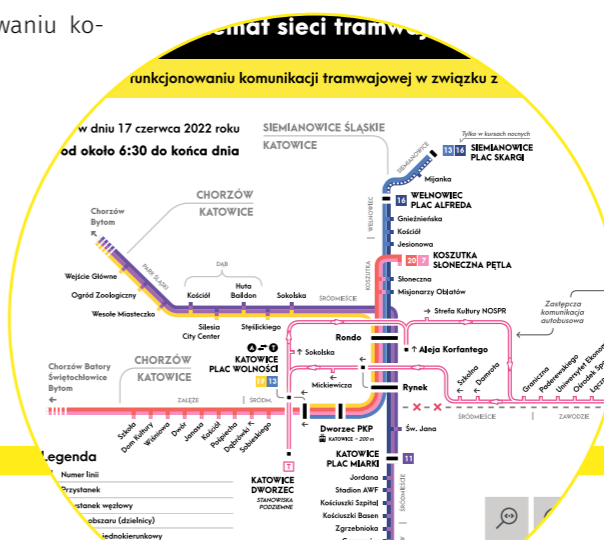
BIEG ULICZNY „VIII BIEG IM. JANUSZA SIDŁY”

Na czas imprezy, która miała miejsce w Katowicach zmieniono rozkłady jazdy dla **dwóch linii autobusowych**.

19 czerwca

OBCHODY 100-LECIA PRZYŁĄCZENIA CZĘŚCI GÓRNEGO ŚLĄSKA DO POLSKI ORAZ IMPREZA TOWARZYSZĄCA „BIEG BOHATERÓW”

Uroczystości odbywały się w Katowicach, natomiast zmiany w komunikacji objęły obszar: Katowic, Bytomia, Bierunia, gminy Bojszowy, Chorzowa, Czeladzi, Chełma Śląskiego, Siemianowic Śląskich, Mysłowic, Piekar Śląskich, Rudy Śląskiej, Gliwic, Tarnowskich Gór, Sosnowca, Dąbrowy Górniczej, Będzina, Imielina, Świętochłowic i Zabrze. Realizacja imprezy wymagała korekt rozkładów jazdy dla **72 linii autobusowych** oraz **16 linii tramwajowych** wraz z uruchomieniem autobusowej komunikacji zastępczej. Dodatkowo od 14 do 17 czerwca kursowała **specjalna linia tramwajowa „S”**, natomiast od 17 do 20 czerwca w związku z obchodami wstrzymano ruch tramwajów kursujących przez **katowicki Rynek** (zmiany dotyczyły linii: 6, 7, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 49).

IMPRESY

DODATKOWA KOMUNIKACJA

23 czerwca – 3 lipca

„XI ŚWIATOWE FORUM MIEJSKIE – 11TH WORLD URBAN FORUM (WUF 11)”

Wydarzenie zorganizowane było w Katowicach. Jego uczestnicy mogli korzystać z **dwóch specjalnych linii autobusowych: WUF1 i WUF2**, które kursowały pomiędzy katowickim dworcem a przystankiem tymczasowym „Katowice World Urban Forum” (przy Spodku). W tym okresie autobusy jeżdżące na lotnisko w Pyrzowicach obsługiwane były większymi pojazdami. Dodatkowo od 26 do 30 czerwca pasażerowie mogli korzystać również ze specjalnej **zabytkowej linii tramwajowej S-1** kursującej na trasie **Katowice Plac Wolności – Koszutka Słoneczna Pętla**.

25 czerwca

KONCERT DAWIDA PODSIADŁY

Impreza odbyła się na Stadionie Śląskim w Chorzowie. Wzięto w niej udział ok. 50 tys. uczestników. Aby zapewnić sprawne funkcjonowanie komunikacji miejskiej, wprowadzono zmiany na **sześciu liniach tramwajowych**, kursujących w rejonie Parku Śląskiego i Stadionu Śląskiego. Tramwaje jeździły z częstotliwością nie mniejszą niż co trzy minuty i obsługiwane były wagonami wysokopojemnymi. Wprowadzono też zmiany dla **dwóch linii autobusowych** – zwiększono częstotliwość ich kursowania oraz wprowadzono do obsługi tabor o zwiększonej pojemności.

29 czerwca

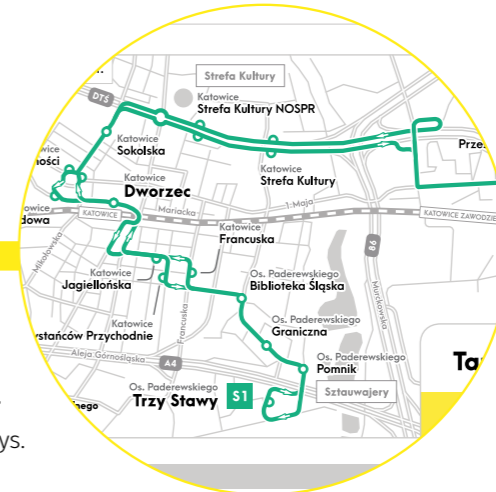
33. MIĘDZYNARODOWY WYŚCIG KOLARSKI SOLIDARNOŚCI I OLIMPIJCZYKÓW

Wyścig przebiegał przez: Żory, Orzesze, Wiry, Kobiór, Tychy, Bieruń, Łędziny, Mysłowice, Katowice, Sosnowiec, Dąbrowę Górniczą, Tarnowskie Góry i Miasteczko Śląskie. W rejonie **Katowic** impreza wymagała zmiany rozkładów jazdy dla **94 linii autobusowych**. W **obszarze tyskim** wdrożono modyfikacje na: **pięciu liniach trolejbusowych, 23 liniach autobusowych i trzech liniach metropolitalnych**. Modyfikacje polegały m.in. na zawieszeniu kursów, zmianie godzin odjazdów kursów oraz zmianie tras przejazdów. W **Sosnowcu i Dąbrowie Górniczej zmodyfikowano rozkłady jazdy 35 linii autobusowych**. Dodatkowo w Sosnowcu występowały chwilowe wstrzymania ruchu na czterech liniach tramwajowych. Zmiany w funkcjonowaniu komunikacji objęły też obszar **Tarnowskich Gór oraz Miasteczka Śląskiego**.

21-24 lipca

BIEG ULICZNY FESTIWAL „TAURON NOWA MUZYKA”

Impreza odbywała się w Katowicach – ZTM zapewnił **dodatkową komunikację publiczną** dla ok. 10 tys. uczestników.

31 lipca

IMPREZA PLENEROWA „ODPUST U BABCI ANNY” W DZIELNICY NIKISZOWIEC W KATOWICACH

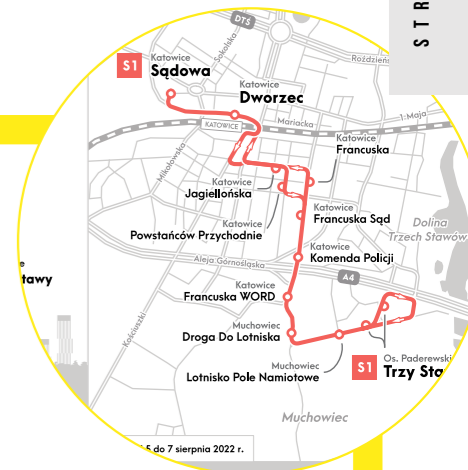
W tym czasie według zmienionych rozkładów jazdy kursowało **6 linii autobusowych**.

5-7 sierpnia

FESTIWAL MUZYKI ALTERNATYWNEJ „OFF FESTIVAL KATOWICE 2022”

Festiwal miał miejsce w Katowicach na terenie Doliny Trzech Stawów. Na czas jego trwania zabezpieczona została dodatkowa komunikacja publiczna dla ok. 12 tys. uczestników.

28 sierpnia

BIEG ULICZNY „SILESIA MAN TRIATHLON KATOWICE”

Na czas trwania biegu wprowadzono zmiany dla **dwóch linii autobusowych**.

10-13 sierpnia

„FEST FESTIVAL”

Odbywał się w Parku Śląskim w Chorzowie, wzięto w nim udział ok. 80 tys. uczestników. Na czas imprezy wzmocniona została komunikacja miejska – zwiększono częstotliwość kursowania oraz pojemność taboru tramwajowego obsługującego ten rejon.

23-24 lipca

„PIEKARSKI NOCNY PÓLMARATON” I „NOCNA ZADYZSKA” WRAZ Z ZAWODAMI NORDIC WALKING. PIEKARY ŚLĄSKIE

Zmiany w przebiegu **dzięciu linii autobusowych**.

24 lipca

ŚWIĘCENIE POJAZDÓW W ZWIĄZKU Z OBCHODAMI ŚWIĘTA ŚW. KRZYSZTOFA

Wydarzenie miało miejsce na terenie miasta Tychy. W związku z jego organizacją wprowadzono zmiany na **czterech liniach trolejbusowych, 15 liniach autobusowych i dwóch liniach metropolitalnych**. Modyfikacje polegały m.in. na zmianie godzin odjazdów oraz zmianie tras przejazdu wybranych kursów.

IMPRESZY

DODATKOWA KOMUNIKACJA

13 sierpnia
„SUMMER ARENA”

Na czas utrudnień związanych ze zmianą organizacji ruchu podczas biegu w Gliwicach, wprowadzona została zmiana trasy przejazdu linii M1 w kierunku przystanku „Gliwice Arena Widowisko-Sportowa”.

21 sierpnia
PIELGRZYMKI KOBIEC DO PIEKARSKIEGO SANKTUARIUM MARYJNEGO

Piekary Śląskie – wyłączenie obsługi centrum miasta – zmiany na ośmiu liniach. Dodatkowo uruchomiono specjalne kursy linii 192 w relacji Bytom – Piekary Śląskie.

26-31 sierpnia, 4, 6, 8 oraz 10-11 września
MISTRZOSTWA ŚWIATA W SIATKÓWCE MĘŻCZYZN

Mecze rozgrywane były w katowickim Spodku oraz w Arenie Gliwice. W imprezie uczestniczyło ok. 15 tys. osób. W tym czasie wprowadzono zmiany dla ponad 20 linii tramwajowych i autobusowych. Polegały one m.in. na zwiększeniu liczby kursów wybranych linii, zwiększeniu pojemności taboru oraz modyfikacjach tras przejazdu.

3 września
ROCK POGORIA

Na parkingu przy zbiorniku Pogoria III w Dąbrowie Górniczej odbył się koncert plenerowy na zakończenie lata „Rock Pogoria”. W związku z imprezą zwiększono ofertę przewozową na linii autobusowej 716 oraz uruchomiono tymczasowy przystanek autobusowego „Pogoria III Olszowa 1”.

2 września
10. PIKNIK W RYTMIE FIRMY

Zabrze – uruchomiono dodatkową komunikację autobusową (linia S12).

3 września
BIEG ULICZNY I MARSZ NORDIC WALKING Z OKAZJI OBCHODÓW 100-LECIA I LO IM. KAROLA MIARKI W MIKOŁOWIE

Wprowadzono zmiany na ośmiu liniach autobusowych.

3-4 września
ROCK NA PLAŻY PAPROCANY 2022

Tychy. Na czas trwania imprezy zapewniona została dodatkowa komunikacja publiczna dla uczestników wydarzenia.

3-4 września
IMPRESZA PLENEROWA „DRAMATALIA”

Zbrosławice – zmiany tras przejazdu linii autobusowych 20 i 134.

4 września
KATOWICE – BIEG DOKOŁA BOGUCIC

W czasie trwania imprezy zgodnie ze zmienionymi rozkładami jazdy kursowało osiem linii autobusowych.

4 września
VI BIEG ROLNIKA

Zbrosławice – zmiany rozkładów jazdy dla czterech linii autobusowych.

9 września
RAJD ŚLĄSKA 2022

Miejscem rajdu było centrum Katowic. Jego organizacja wymagała zmiany rozkładów jazdy dla 74 linii autobusowych oraz 14 linii tramwajowych.

4 września
X TYSKI PÓLMARATON

Bieg odbywał się w Tychach, gdzie w czasie trwania imprezy wprowadzono zmiany na pięciu liniach trolejbusowych, 24 liniach autobusowych i trzech liniach metropolitalnych. Modyfikacje polegały m.in. na zawieszeniu kursów, zmianie godzin odjazdów oraz zmianie tras wybranych linii.

9-11 września
GWARKI 2022

Tarnowskie Góry – uruchomiono dodatkową komunikację w godzinach późnowieczornych na pięciu liniach autobusowych. Dodatkowo 11 września, w trakcie „Pochodu Historycznego”, dla ruchu kołowego zamknięte zostało centrum miasta. W tym czasie wprowadzono zmiany na wszystkich liniach obsługujących Tarnowskie Góry.

10 września
XI NOCNY BIEG ULICZNY W CZERWIONCE-LESZCZYNACH

W związku z organizacją biegu, z ruchu wyłączone zostały odcinki ulic 3 Maja oraz Furgoła. Na ten czas wprowadzone zostały zmiany w funkcjonowaniu linii autobusowej 194.

17 września
II PYSKOWICKI BIEG MAMUTA

Podczas biegu w Pyskowicach zmieniono organizację ruchu, w związku z czym wprowadzona została trasa objazdowa dla linii autobusowych 71, 707 i M105.

24 września
XVIII MIKOŁOWSKI BIEG ULICZNY IM. HENRYKA BISKUPIAKA ORAZ IV EDYCJA BIEGU MIKOŁÓW «NA SZÓSTKĘ»

Imprezy zorganizowano w Mikołowie, gdzie wprowadzono zmiany na 11 liniach autobusowych i jednej linii metropolitalnej.

30 września
ODSŁONIĘCIE POMNIKA PROF. RELIGI W ZABRZU.

W związku z uroczystościami wprowadzono zmiany w organizacji ruchu tramwajów.

IMPREZY

DODATKOWA KOMUNIKACJA

28 października – 2 listopada
UROCZYSTOŚĆ WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

2 października

BIEG ULICZNY „SILESIA MARATHON 2022” ORAZ „SILESIA PÓŁMARATHON 2022”

Trasa biegu prowadziła przez: Chorzów, Katowice i Siemianowice Śląskie. Na czas jego trwania zmieniono rozkłady jazdy dla 70 linii autobusowych oraz dwóch linii tramwajowych.

22 października

„PÓŁMARATON GLIWICKI” I „GLIWICKA DYCHA” W GLIWICACH

Na czas utrudnień związanych z organizacją imprez biegowych w Gliwicach wprowadzone zostały tymczasowe trasy przejazdu linii A4, M1, M16, 202.

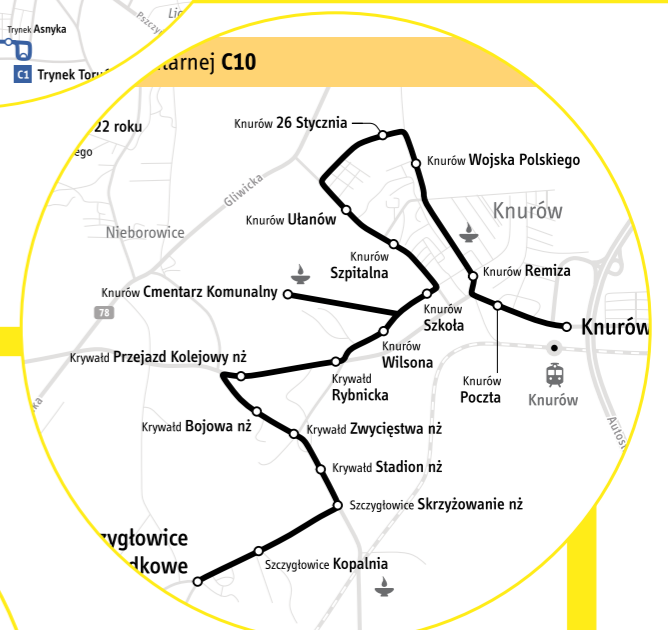
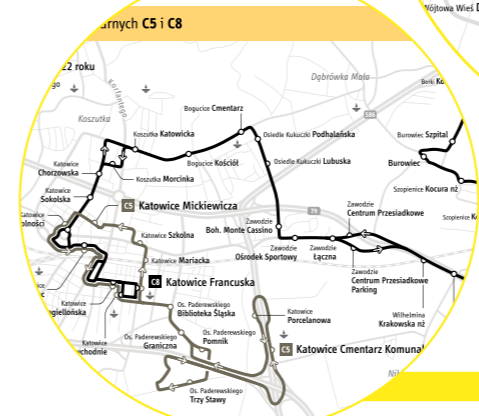
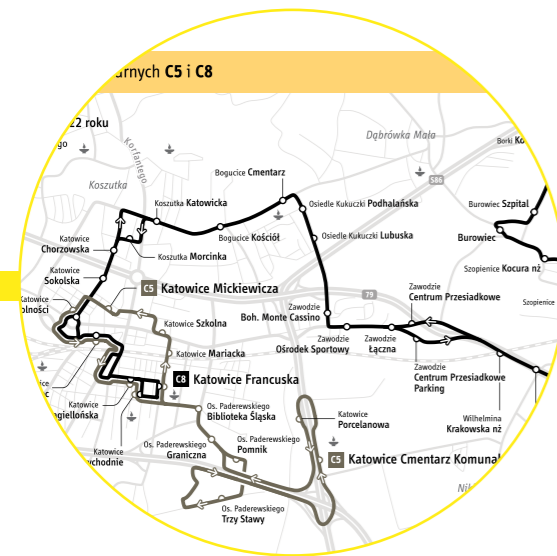
Przygotowano zmiany dla 80 linii autobusowych i czterech tramwajowych (zwiększenie liczby kursów). Na 33 liniach autobusowych zwiększono pojemność taboru. Dodatkowo uruchomiono 15 specjalnych linii autobusowych, tzw. linii „cementarnych”, które realizowały zadania przewozowe w: Będzinie, Bytomiu, Chorzowie, Czeladzi, Gliwicach, Katowicach, Knurowie, Sosnowcu, Tychach i Siemianowicach Śląskich. Zmiany zostały opublikowane wraz ze schematami tras i aktualizacją na tabliczkach przystankowych (ponad 900 sztuk).

22 października

BIEG ULICZNY „VIII BIEG DWÓCH SZYBÓW”

Odbywał się na terenie Chorzowa i Bytomia, a na czas jego trwania wprowadzono zmiany rozkładów jazdy dla 14 linii autobusowych i dwóch linii tramwajowych.

11 listopada

W Będzinie odbyła się organizowana corocznie impreza „Będziński Bieg Niepodległości” i marsz nordic walking. W efekcie zmieniono trasy przejazdu 22 linii autobusowych funkcjonujących w rejonie trasy biegu oraz marszu.

8-11 grudnia
„JARMARK NA NIKISZU”

Jarmark świąteczny corocznie odbywający się w Katowicach, w dzielnicy Nikiszowiec. Organizacja imprezy wymagała zmiany rozkładów jazdy dla siedmiu linii autobusowych.

9 grudnia
„PARADA MIKOŁAJKOWA 2022”

Impreza miała miejsce w Katowicach, wymagała zmiany w rozkładach jazdy pięciu linii autobusowych oraz 11 linii tramwajowych.

WYŻWAŃA KOMUNIKACYJNE W 2022 ROKU

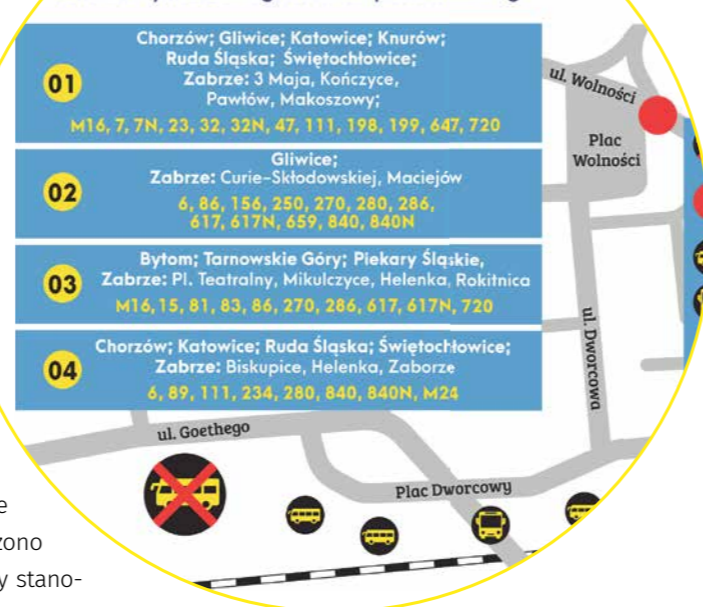
BUDOWA CENTRUM PRZESIADKOWEGO

ZABRZE

W związku z inwestycją, która jest prowadzona przez Urząd Miejski w Zabrzu na terenie dotychczasowego dworca autobusowego, konieczna stała się reorganizacja sieci połączeń autobusów obsługujących ten rejon. Zmiany wymagały rozkłady jazdy kilkudziesięciu linii autobusowych.

Zmiany rozkładów jazdy wprowadzone zostały od 22 stycznia. Modyfikacje objęły ok. 30 linii autobusowych. Wprowadzone zostały zmiany tras przejazdu. Dla części linii dodatkowo włączono do obsługi przystanki „Zabrze Plac Krakowski” i „Zabrze św. Floriana”. Na czas trwania inwestycji utworzony został dworzec tymczasowy, zlokalizowany na placu Dworcowym, między pocztą a dworcem PKP, czyli na obszarze Strefy Płatnego Parkowania Niestrzeżonego. Na nowym dworcu utworzono pięć tymczasowych stanowisk przystanku „Zabrze Plac Dworcowy” (cztery stanowiska dla odjazdów oraz jedno stanowisko do wysiadania), wprowadzono także zmiany organizacji ruchu w rejonie dworca kolejowego oraz ulic: plac Dworcowy, Wolności, Stalmacha. Inwestycja ma być zakończona w 2023 roku.

Zabrze Plac Dworcowy Schemat tymczasowego centrum przesiadkowego

OPTIMALIZACJA CIĄGÓW KOMUNIKACYJNYCH

KATOWICE, TYCHY

Modyfikacje dotyczyły kursów linii autobusowych jeżdżących na podobnej trasie w bliskich odstępach czasowych. Przygotowana zmiana uporządkowała rozkłady jazdy i pozwoliła na ograniczenie kosztów. Opracowana ona została w oparciu o wyniki z badań napętnień oraz dane uzyskane z oprogramowania do makroskopowego modelowania ruchu. Zmiany opracowywane były od 2020 roku, a ich wdrażanie poprzedzone było konsultacjami z miastami i gminami oraz skorelowane z poszczególnymi etapami uruchamiania linii metropolitalnych.

W lipcu została wdrożona zaplanowana optymalizacja na trasie między Katowicami i Tychami. W tym zakresie przygotowano nowe rozkłady jazdy linii autobusowych nr 1 i 4. **Uruchomiona została linia metropolitalna M10**, natomiast zlikwidowano linię autobusową nr 14. Po zmianach autobusy odjeżdżają z równą naprzemienną częstotliwością z Katowic do Tychów oraz z Tychów do Katowic. W grudniu 2022 roku zaprezentowano kolejne rozwiązania optymalizujące przewozy na odcinku: Tychy – Katowice Kostuchna – Katowice Centrum i Katowice Ligota. Przygotowane zostały trzy warianty reorganizacji układu komunikacyjnego. Planowane jest skoordynowanie odjazdów linii autobusowych z wspólną, naprzemienną częstotliwością co 10 minut w dzień roboczy, co 20 minut w soboty, niedziele i święta. Projekt poprzedzony został przygotowaniem opracowania, które przesłane zostało przedstawicielom Katowic i Tychów.

PRZEBUDOWA PLACU PIASTÓW

GLIWICE

W związku z trwającą w 2022 roku przebudową układu drogowego w rejonie placu Piastów w Gliwicach od 4 lipca wprowadzono tymczasową zmianę rozkładów jazdy dla 40 linii autobusowych.

Na odcinku ul. Jagiellońskiej między placem Piastów a ul. Hlubka wprowadzono jeden kierunek ruchu – w stronę skrzyżowania ulic Częstochowskiej, Hlubka i Jagiellońskiej, przez co niezbędne było opracowanie tras objazdowych dla poszczególnych linii. Jednocześnie uruchomiono cztery nowe stanowiska tymczasowe i wprowadzono korekty lokalizacji istniejących stanowisk przystankowych. Zmieniono także obsługę przystanków dla poszczególnych linii autobusowych.

ZAKOŃCZENIE PRAC NA DK86

KATOWICE

We wrześniu zakończyły się prace drogowe związane z przebudową węzła w ciągu ulicy Pszczyńskiej. Dzięki temu, po prawie trzyletnim okresie trwania inwestycji i kilkunastokrotnej realizacji całościowych zmian w funkcjonowaniu komunikacji w tym rejonie, wdrożono stały układ komunikacyjny dla tego obszaru.

Węzeł Giszowiec to istotny węzeł drogowy dla mieszkańców Metropolii przemierzających się pomiędzy Katowicami, Tychami oraz Mysłowicami. Na tym terenie kursuje kilkanaście linii autobusowych. W okresie od rozpoczęcia inwestycji do wdrożenia docelowego układu komunikacyjnego **całościowe zmiany związane z dostosowywaniem funkcjonowania komunikacji wdrażane były aż 11 razy**. Dodatkowo, w czerwcu 2020 roku, podczas prowadzenia prac doszło do katastrofy budowlanej – po silnych opadach deszczu osunęła się ziemia podtrzymująca betonową konstrukcję wiaduktu. Doszło do zapadnięcia drogi i pęknięcia nawierzchni. Wiadukt został całkowicie wyłączony z użytkowania. Sytuacja ta **wymagała natychmiastowej, awaryjnej zmiany funkcjonowania transportu publicznego** w tym obszarze.

WYKAZ WYKONANIA KOMUNIKACYJNE W 2022 ROKU

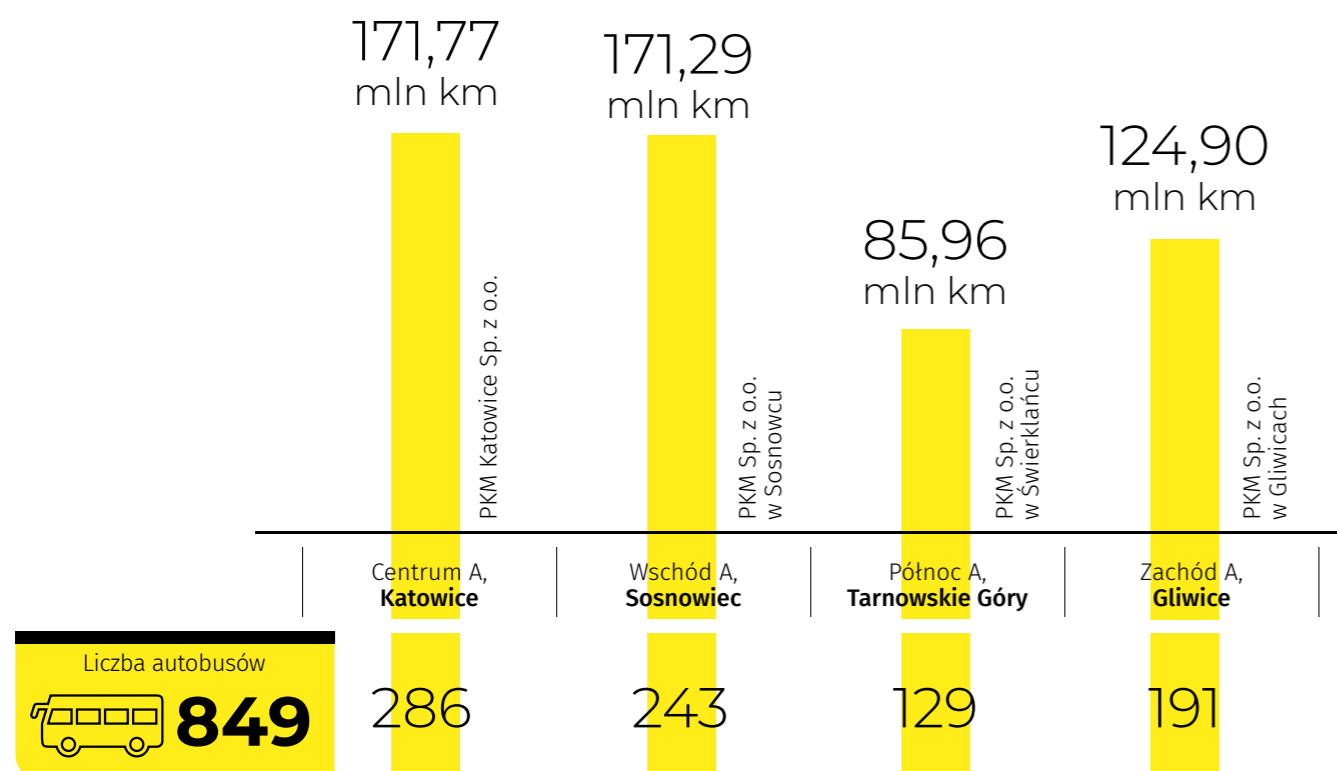
NOWY MODEL ZLECANIA USŁUG PRZEWOZOWYCH

Ze względu na konieczność dostosowywania oferty przewozowej do ciągle zmieniających się potrzeb komunikacyjnych na obszarze Metropolii, w 2021 roku przyjęto nowy model organizowania rynku usług przewozowych, na który składa się:

- zlecenie zadań przewozowych w trybie zamówień sektorowych na obsługę sieci komunikacyjnej, a nie tak, jak dotychczas na obsługę linii, a także wykorzystanie możliwości powierzania zadań przewozowych operatorom będącym podmiotami wewnętrznymi GZM,
- definiowanie zadań przewozowych określoną wielkością pracy eksploatacyjnej wymaganej do zrealizowania w trakcie trwania umowy, określonym typem taboru na określonym obszarze GZM (segmencie),
- dopuszczalna modyfikacja trasy linii komunikacyjnej w czasie trwania umowy w celu dostosowania oferty do zmieniającego się popytu na przewozy,
- łatwiejsze organizowanie i zlecenie wykonywania komunikacji zastępczej.

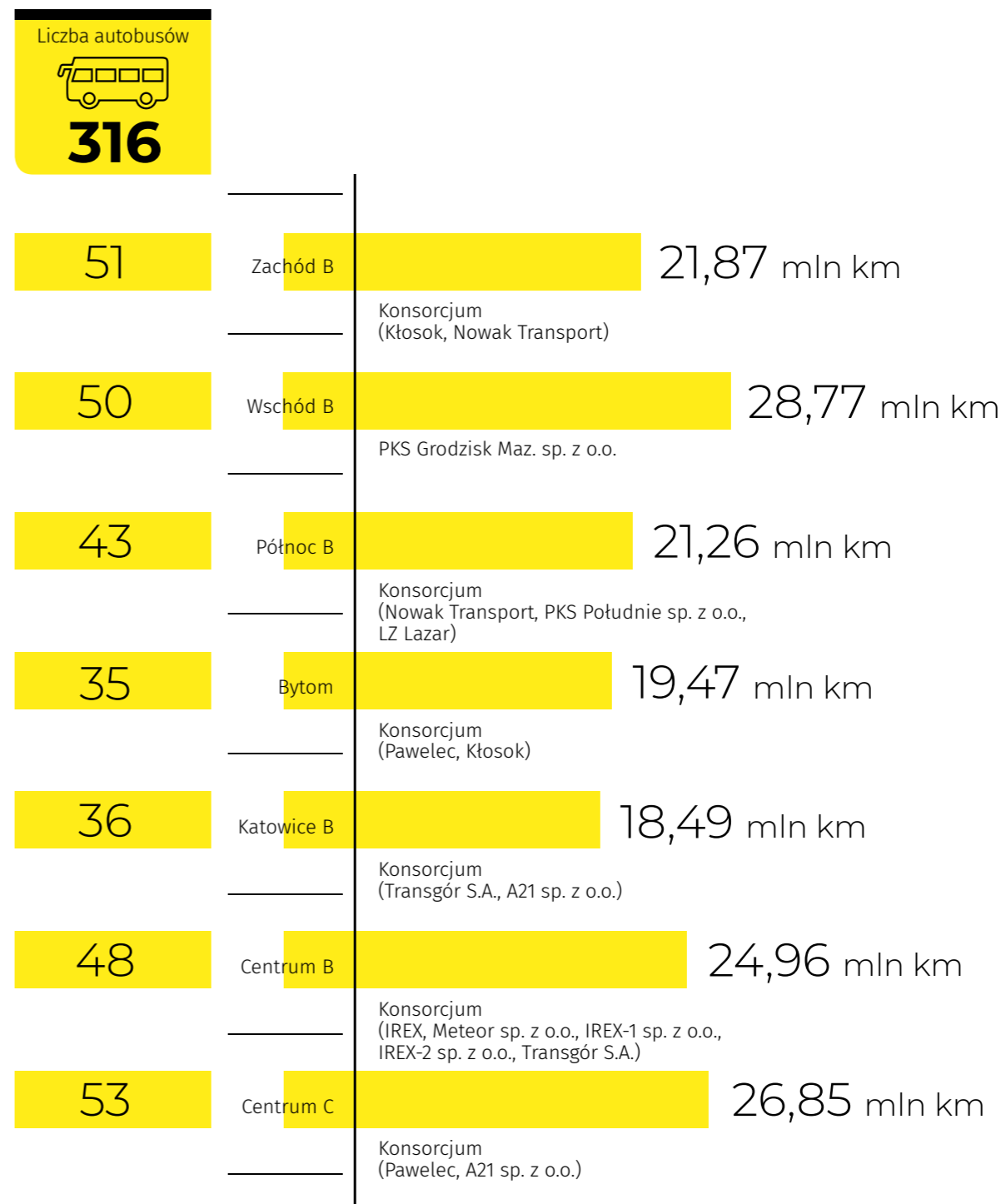
UMOWY POWIERZENIA

W 2021 roku dotychczasowe przedsiębiorstwa komunalne – PKM Sosnowiec, PKM Świerklaniec, PKM Gliwice oraz PKM Katowice zostały podmiotami wewnętrznymi Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Powierzono im zadania obsługi części sieci komunikacyjnej. **Zadania te podzielone zostały na cztery segmenty**, a umowy zawarte zostały na osiem lat (od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2029 roku)

UMOWY PRZETARGOWE

Na obsługę pozostałej części sieci komunikacyjnej ogłoszono postępowanie przetargowe. Zadania podzielone zostały na kolejnych siedem segmentów. **W 2022 roku zawarto siedem umów na realizację zadań przez kolejne 96 miesięcy.**

WYŻWAŃIA

KOMUNIKACYJNE

W 2022 ROKU

Postępowania o udzielenie zamówienia sektorowego w trybie przetargu nieograniczonego na świadczenie usług autobusowego transportu publicznego na obszarze działania Zarządu Transportu Metropolitalnego.

Luty

PRZETARG NA DWA SEGMENTY „ZACHÓD C, CENTRUM D” ORAZ „WSCHÓD C, POŁUDNIE B”

W związku z ograniczonymi możliwościami podmiotów wewnętrznych GZM oraz planowanym uruchomieniem kolejnych połączeń na sieci komunikacji miejskiej, w lutym zostało wszczęte postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na świadczenie usług autobusowego transportu publicznego. Dotyczyło dwóch dodatkowych segmentów sieci, tj.: „Zachód C, Centrum D” (część I) oraz „Wschód C, Południe B” (część II). Planowany termin rozpoczęcia realizacji usług – od 1 lipca 2022 roku. Postępowanie to zostało unieważnione 21 kwietnia 2022 roku. Oferenci zaproponowali ceny przewyższające kwotę, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.

Kwiecień

PRZETARG NA TRZY SEGMENTY „CENTRUM D”, „ZACHÓD C”, ORAZ „WSCHÓD C, POŁUDNIE B”

W związku z unieważnieniem poprzedniego postępowania zostało wszczęte kolejne. W tym przypadku dotyczyło trzech segmentów. Pierwotny podział został zmieniony na trzy segmenty, ze względu na poprawę atrakcyjności obszarów. Planowany termin rozpoczęcia realizacji usług – od początku października.

POSTĘPOWANIE DOTYCZYŁO TRZECH OBSZARÓW:

Segment „Centrum D”

Główny obszar świadczenia usług: Bytom, Chorzów, Czeladź, Katowice, Mikołów, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice, Tychy.

Przewidziana do obsługi liczba kilometrów
22,07 mln

34

Segment „Zachód C”

Główny obszar świadczenia usług: Chorzów, Gierałtowiec, Gliwice, Katowice, Knurów, Mikołów, Pilchowice, Ruda Śląska, Zabrze.

Przewidziana do obsługi liczba kilometrów
9,71 mln

17

Segment „Wschód C, Południe B”

Główny obszar świadczenia usług: Będzin, Bieruń, Bobrowniki, Bojszowy, Chetm Śląski, Dąbrowa Górnicza, Imielin, Łędziny, Miedźna, Mierzęcice, Mikołów, Mysłowice, Psary, Siewierz, Sławków, Tarnowskie Góry, Tychy.

Przewidziana do obsługi liczba kilometrów
32,23 mln

38

W sumie postępowanie dotyczyło obsługi ponad

64 mln km

89 autobusami

Wybór najkorzystniejszych ofert nastąpił na przełomie sierpnia i września 2022 r.

Grudzień

PRZETARG NA DWA SEGMENTY „CENTRUM E, WSCHÓD D”, „ZACHÓD D, POŁUDNIE C”

Ostatnie ogłoszone w 2022 roku postępowanie przetargowe związane było ponownie z ograniczonymi możliwościami podmiotów wewnętrznych GZM oraz planowanym uruchomieniem kolejnych połączeń na sieci komunikacji miejskiej.

POSTĘPOWANIE DOTYCZYŁO DWÓCH OBSZARÓW:

Segment „Centrum E, Wschód D”

Główny obszar świadczenia usług: Dąbrowa Górnicza, Katowice, Łaziska Górne, Mikołów, Mysłowice, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Wry.

Przewidziana do obsługi liczba kilometrów
17,76 mln

25

Segment „Zachód D, Południe C”

Główny obszar świadczenia usług: Chorzów, Gliwice, Mikołów, Ornontowice, Orzesze, Rudziniec, Świętochłowice, Tychy, Zabrze.

Przewidziana do obsługi liczba kilometrów
9,12 mln

14

W sumie postępowanie dotyczyło obsługi ponad

27 mln km

39 autobusami

ZAWARTE UMOWY

W wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w 2022 roku zostały zawarte trzy umowy na świadczenie usług autobusowego transportu publicznego na obszarze działania Zarządu Transportu Metropolitalnego.

Centrum D

Konsorcjum (Pawelec, PKS Południe, LZ Lazar, Transgór)

Zachód C

Kłosok

Wschód C, Południe B

Konsorcjum (PKS Gostynin, PKS Tarnobrzeg)

WYZWANIA KOMUNIKACYJNE W 2022 ROKU

AKTUALIZACJA PROGRAMU BUSMAN

BusMan to program do zarządzania komunikacją zbiorową. Wykorzystywany jest do projektowania i synchronizacji rozkładów jazdy. Od początku 2022 roku rozpoczęły się prace nad rozszerzeniem dotychczasowej funkcjonalności, wprowadzeniem usprawnień i modyfikacji programu oraz zapewnieniem opieki serwisowej.

Umowa na wdrożenie modyfikacji została zawarta w maju 2022 roku. W ramach tzw. zleceń prac dodatkowych do końca 2022 roku usprawniono procesy związane z eksportem danych z programu BusMan do innych aplikacji.

Wdrożone rozwiązania:

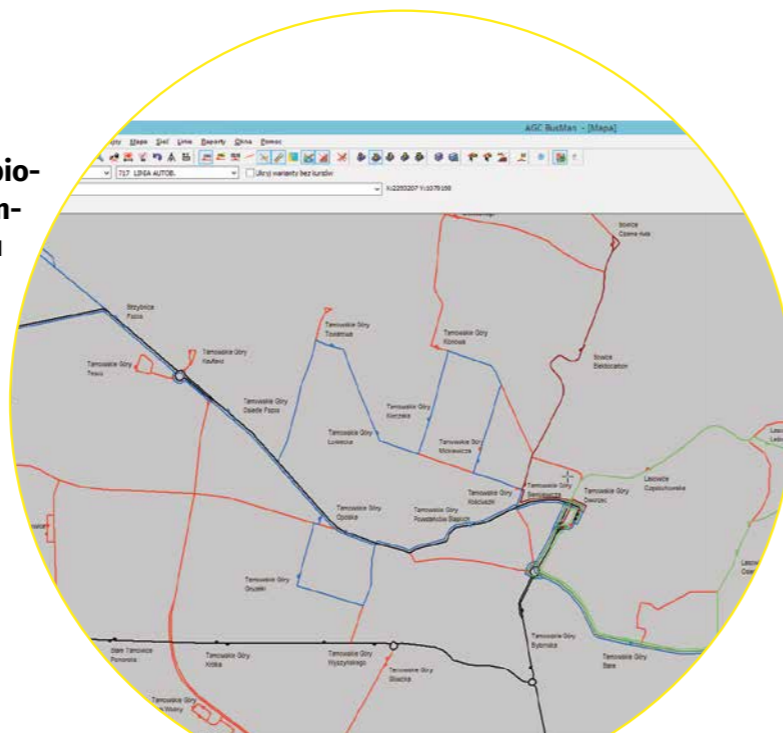
utworzenie kopii zapasowej bazy danych BusMan CB – eksport danych na potrzeby systemów ITS oraz udostępnianie danych operatorom na potrzeby systemów dynamicznej informacji pasażerskiej w pojazdach,

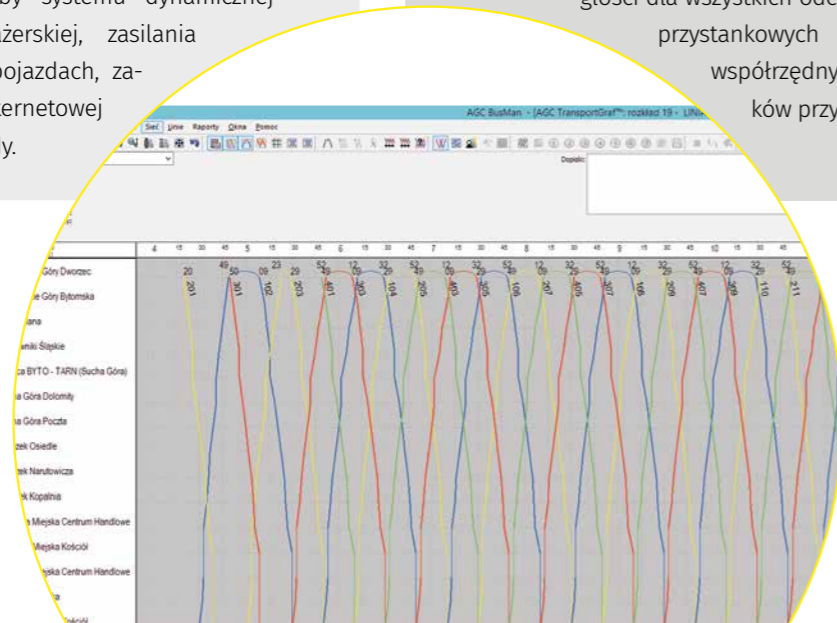
utworzenie plików BRS w strukturze JSON na potrzeby udostępniania danych dla systemu Śląskiej Karty Usług Publicznych w wersji 1.5,

utworzenie plików GTFS wraz z plikami rozszerzeń na potrzeby systemu dynamicznej informacji pasażerskiej, zasilania sterowników w pojazdach, zasilania strony internetowej z rozkładami jazdy.

Docelowo program BusMan będzie **głównym elementem systemu tworzenia i przekazywania danych dotyczących rozkładów jazdy**. Wszystkie wytworzone dane będą opatrzone tymi samymi identyfikatorami, co umożliwi łatwiejsze łączenie i analizę danych pochodzących z różnych źródeł. Ponadto **rozbudowano oprogramowanie** o elementy archiwizowania rozkładów jazdy oraz zbudowano struktury pod prognozę i planowanie pracy przewozowej. Dodatkowo przygotowano narzędzie do przeprowadzania aktualizacji odległości dla wszystkich odcinków międzyprzystankowych oraz importu współrzędnych GPS słupków przystankowych.

METODYKA ZMIANY TABORU

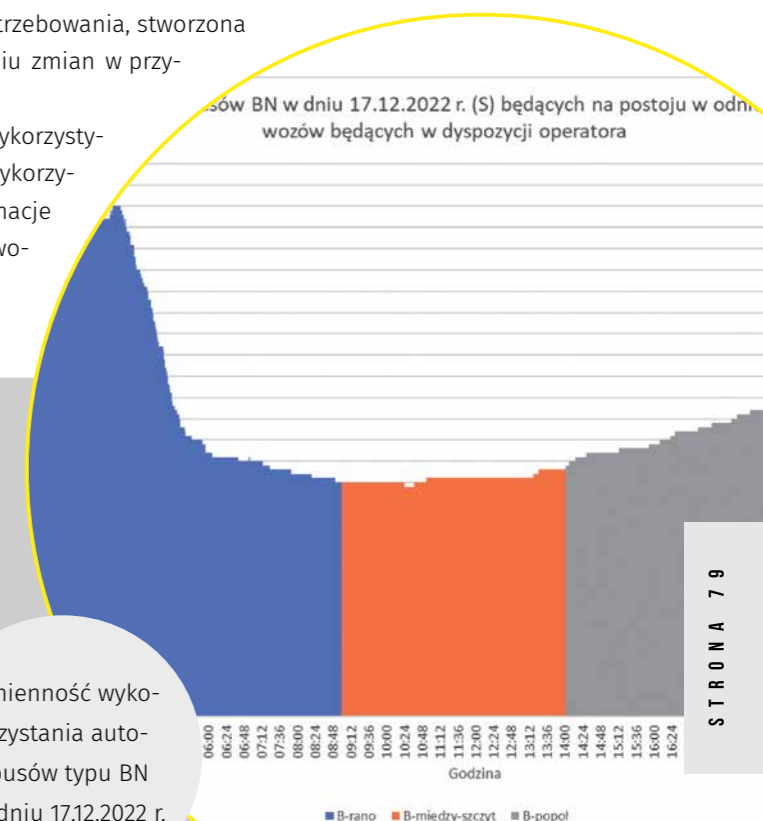
W 2022 roku w ZTM opracowana została autorska metodyka podmiiany taboru wysokopojemnego na pojazdy standardowe w kursach o niewielkim stopniu wykorzystania.

Aby jak najlepiej dostosować ofertę przewozową do realnego zapotrzebowania, stworzona została autorska metoda, która wspomaga decyzje o wprowadzaniu zmian w przdziele typu taboru do poszczególnych linii.

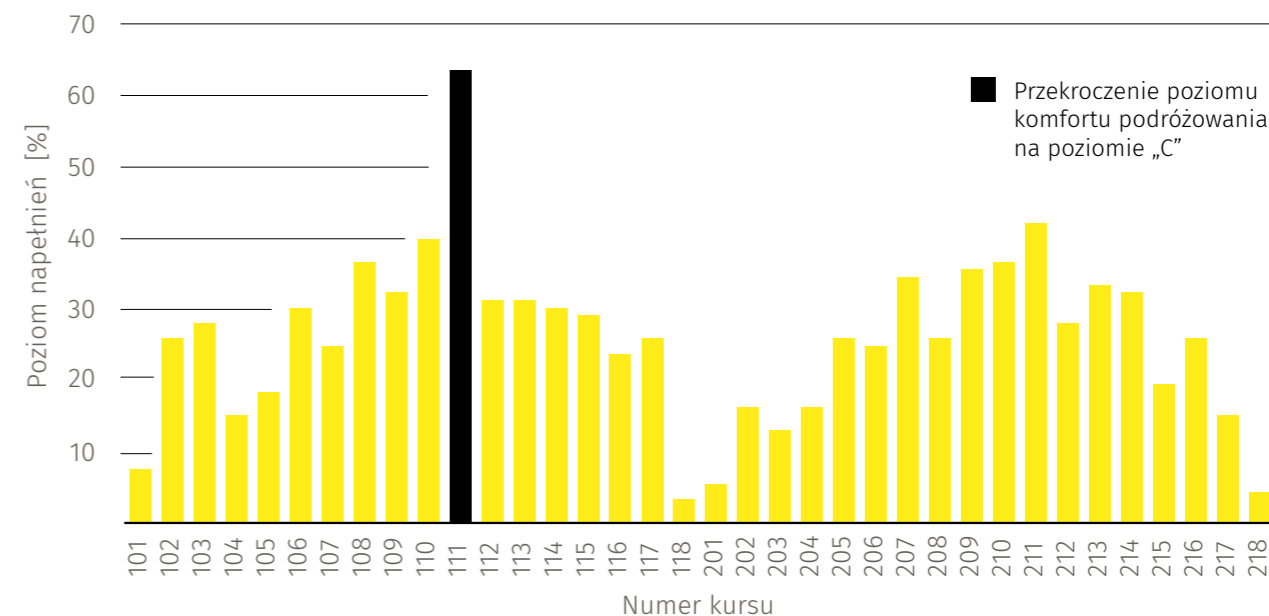
Metoda bazuje na danych z oprogramowania BusMan, który jest wykorzystywany przez pracowników ZTM do konstrukcji rozkładów jazdy. Wykorzystywane są także dane z Systemu Zliczania Pasażerów oraz informacje o taborze zgłoszonym przez operatorów do świadczenia usług przewozowych na zlecenie ZTM.

W przypadku, gdy na linii kursuje autobus klasy mega, lecz wykorzystanie znajdujących się w nim miejsc jest niewielkie, na podstawie metody można określić, w jaki sposób zamiana taboru wpłynęłaby na poziom wykorzystania podaży. Jeśli poziom wykorzystania potencjału przewozowego jest niższy niż założona wartość progowa, rekomendowane jest podjęcie decyzji o zmianie w rozkładzie jazdy pojazdu na klasę maxi.

zmienność wykorzystania autobusów typu BN w dniu 17.12.2022 r.

POZIOM NAPEŁNIENIA W POJAZDACH LINII AUTOBUSOWEJ NR 34 W SOBOTĘ PO ZAMIANIE TABORU Z CN NA BN

DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNEJ

MAPY SIECI KOMUNIKACYJNEJ

System informacji geograficznej (GIS) to platforma do gromadzenia, zarządzania i analizowania danych. Narzędzie to integruje wiele rodzajów danych, pozwala analizować lokalizacje przestrzenne i organizuje warstwy informacyjne. Jest ono wykorzystywane m.in. do określania długości tras i linii, tworzenia map sieci komunikacyjnej czy identyfikowania białych plam transportowych.

Za pomocą platformy GIS można nie tylko integrować dostępne dane, analizować je i porządkować, ale narzędzie to umożliwia również organizację różnych warstw informacyjnych w formie map i scen 3D. Dzięki tej możliwości system zapewnia głębszy wgląd w dane, pozwala zobaczyć wzorce, zbadać relacje i ocenić sytuację, pomagając podejmować decyzje.

W 2022 roku Zarząd Transportu Metropolitalnego rozszerzył zastosowanie systemu informacji geograficznej w codziennej pracy. Do tej pory system ten wykorzystywany był wyłącznie do wykonywania analiz dostępności komunikacyjnej publicznego transportu zbiorowego. **W ubiegłym roku po raz pierwszy system ten zaczęto wykorzystywać do tworzenia map sieci komunikacyjnej**, zarówno ogólnej – dla całego obszaru działania ZTM, jak i bardziej szczegółowej – dla poszczególnych miast lub ich wybranych obszarów. Dodatkowo obecnie trwają prace nad wprowadzeniem do GIS przebiegów wszystkich tras i linii komunikacyjnych, co ułatwi prowadzenie analiz statystycznych.

WYKORZYSTANIE PLATFORMY GIS

analizy dostępności komunikacyjnej

tworzenie map sieci komunikacyjnej dla całego obszaru ZTM

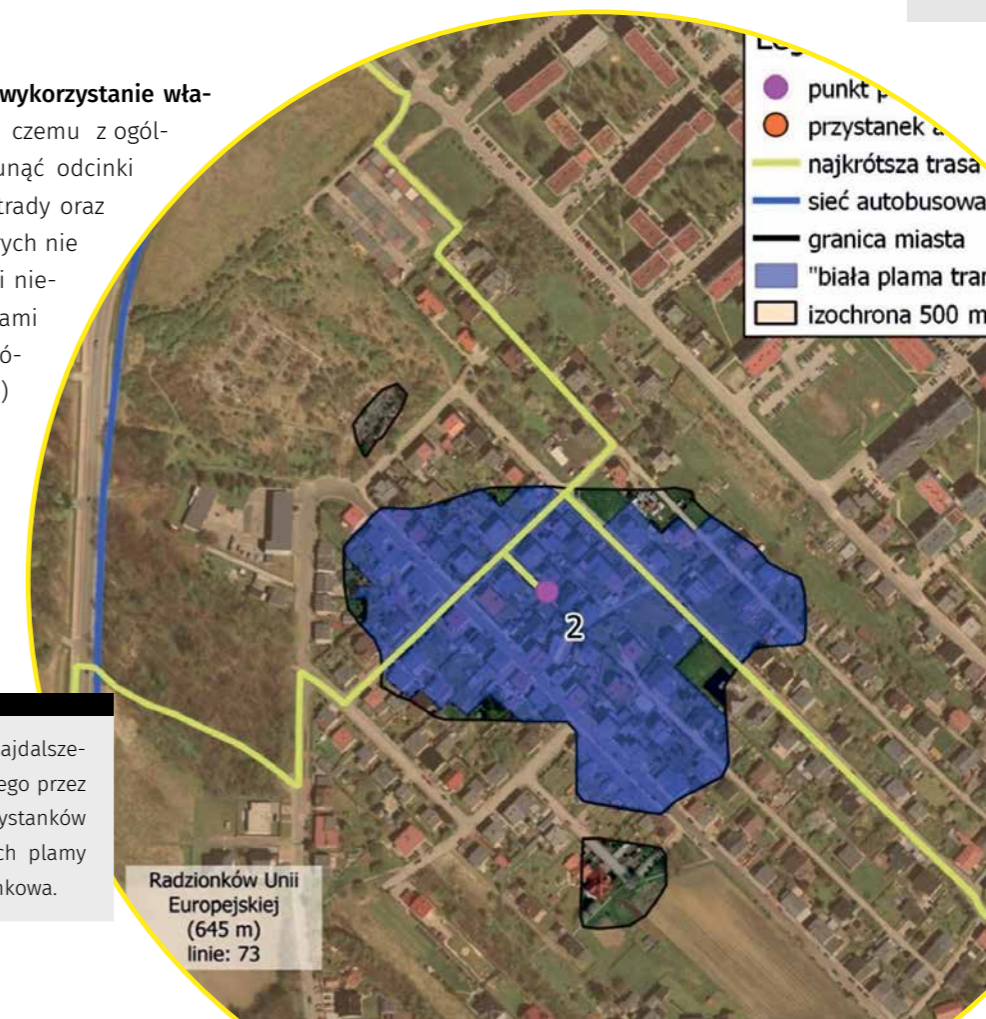
tworzenie szczegółowych map sieci komunikacyjnej – dla wybranych obszarów

IZOCHRONA DOJŚCIA DO PRZYSTANKÓW

W 2022 roku zmieniono również narzędzie wykorzystywane do wyznaczania izochron dojścia do przystanków komunikacyjnych. Wartość ta określa, jaka liczba mieszkańców znajduje się w zasięgu działania wybranego przystanku, tj. ile osób znajdujących się w określonej odległości może do niego bez przeszkód dotrzeć.

Zastosowanie nowej wtyczki umożliwiło **wykorzystanie własnej warstwy z siecią drogową**, dzięki czemu z ogólnodostępnej sieci dróg można było usunąć odcinki niemożliwe do pokonania pieszo (autostrady oraz drogi ruchu przyspieszonego, wzdłuż których nie można przemieszczać się pieszo), odcinki niedostępne dla osób z niepełnosprawnościami (drogi nieutwardzone i drogi, wzdłuż których występują bariery architektoniczne) oraz dzikie przejścia przez tory kolejowe. Oprócz tego zastosowano nową ortofotomapę, która oprócz zwiększenia aktualności przygotowywanych map, poprawiła również ich estetykę.

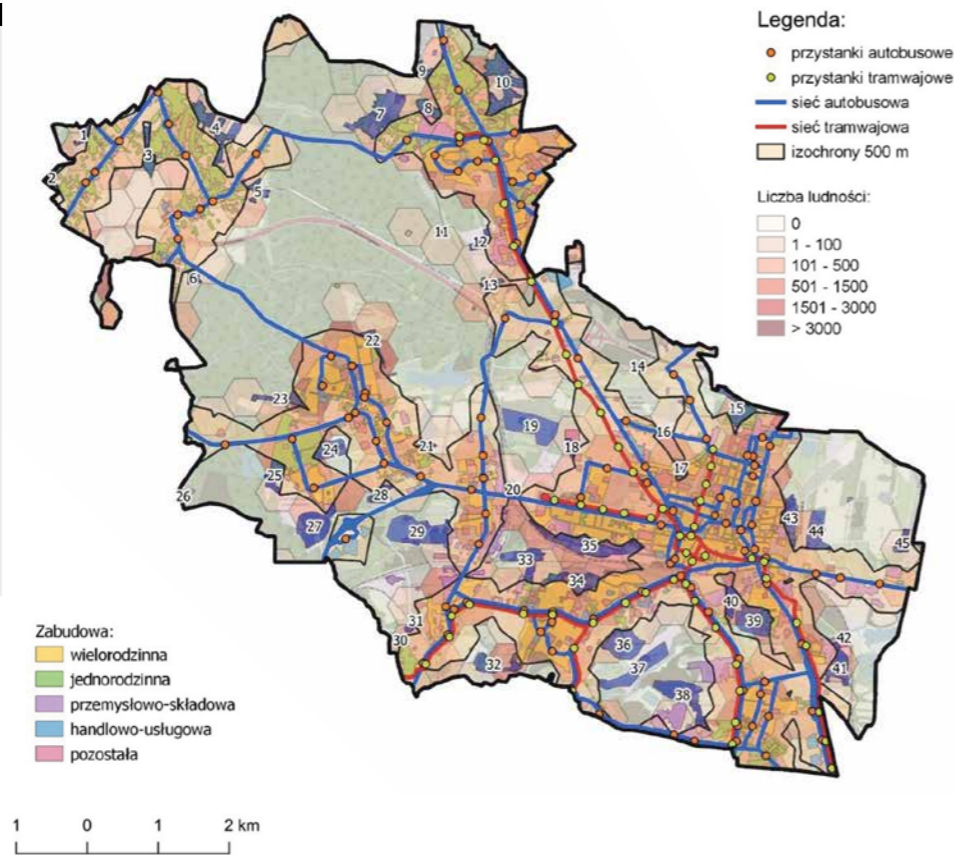
Mapa z odległościami dojścia z najdalszego punktu obszaru nieobsługiwane przez transport publiczny ZTM do przystanków w okolicy obszaru jednej z białych plam transportowych na terenie Radzionkowa.

ANALIZA DOSTĘPNOŚCI I ZOFERTY PRZEWOZOWEJ

Przeobrażająca się struktura przestrzenna miast skupionych w ramach Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii wiąże się z koniecznością wprowadzania zmian w systemie transportowym. Modyfikacjom podlega tym samym podsystem publicznego transportu zbiorowego, w którym z jednej strony, dokonywane są zmiany w ofercie przewozowej na istniejących liniach, a z drugiej, uruchamiane są nowe połączenia komunikacyjne obejmujące nieobsługiwane wcześniej obszary.

Mapa z zaznaczonymi „białymi plamami transportowymi”, uwzględniającymi tereny zamieszkałe, które nie znajdują się w obrębie izochrony dojazdu do przystanków (dla układu drogowo-ulicznego) o zasięgu 500 metrów wraz z liczbą ludności (heksagon = 0,25 km²) oraz z zabudową (wielorodzinną i jednorodzinną) i pozostałymi generatorami ruchu w gminie Bytom.

SPOSÓB POSTĘPOWANIA OKREŚLONY W METODZIE ZOSTAŁ ZASTOSOWANY W:

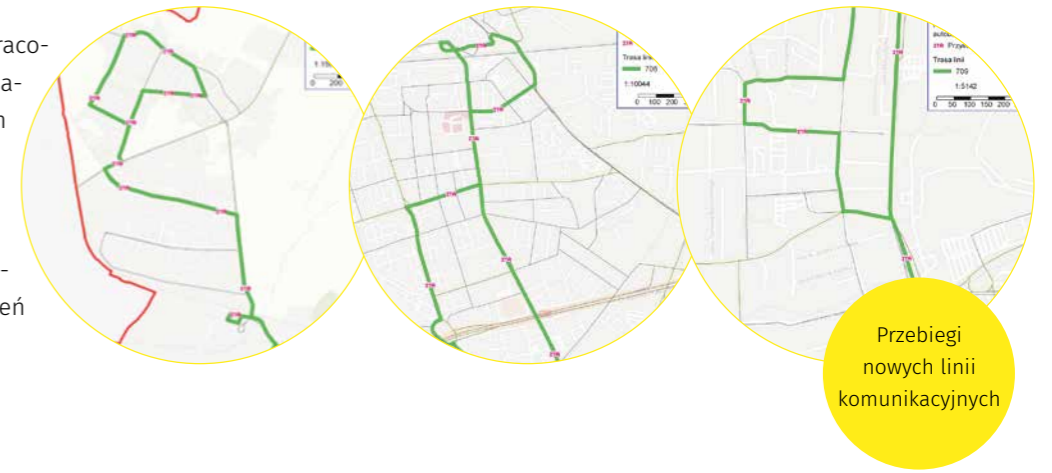

Dokonywanie zmian ułatwia opracowana w 2021 roku przez specjalistów z Zarządu Transportu Metropolitalnego metoda oceny dostępności komunikacyjnej oraz oferty przewozowej.

Na jej podstawie w 2022 roku ZTM kontynuował prace analityczno-planistyczne dotyczące zmian w ofercie przewozowej.

NOWE LINIE KOMUNIKACYJNE NA TERENIE GMINY ZABRZE

Na podstawie wniosków z opracowania przygotowanego dla Zabrze, w uzgodnieniu z miastem uruchomiono trzy nowe połączenia komunikacyjne obsługiwane autobusami. Obecnie planuje się wprowadzenie kolejnych zmian w sieci połączeń na terenie Zabrze.

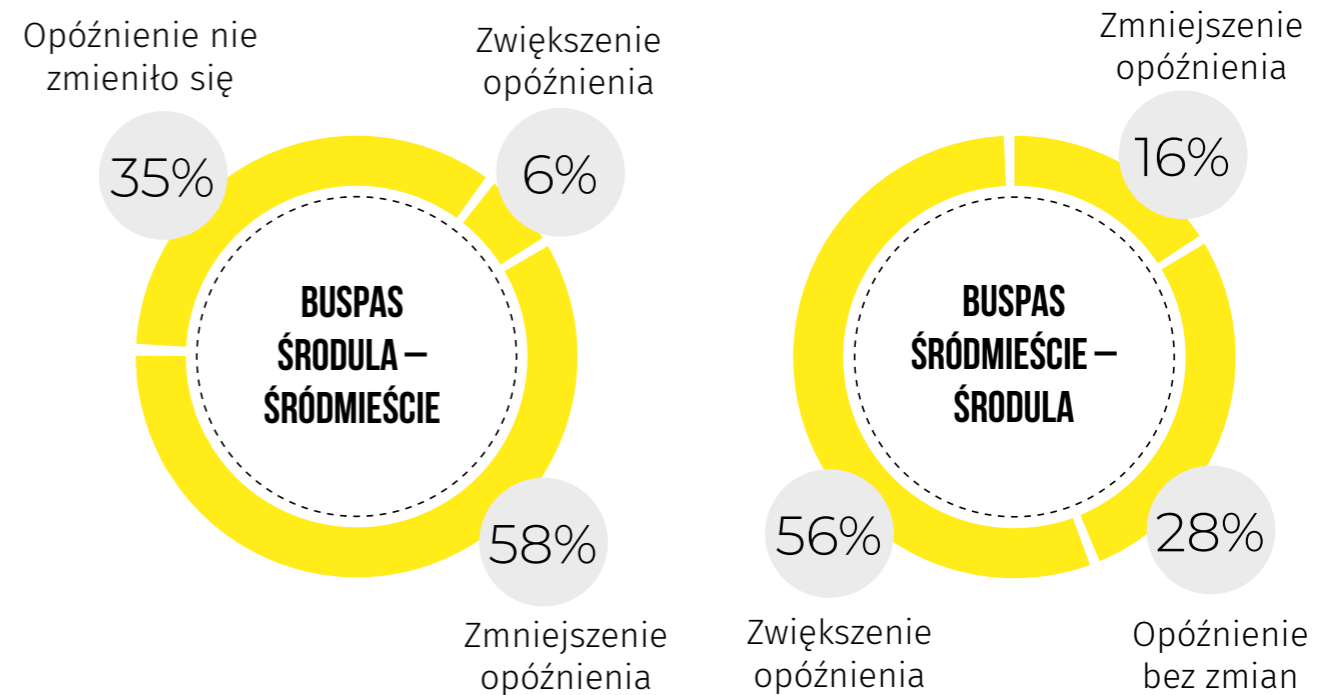
ANALIZY PRZEKROJOWE

W minionym roku przygotowano również szereg analiz przekrojowych dotyczących systemu transportowego ZTM.

SOSNOWIEC

Na wniosek miasta Sosnowiec przygotowano analizę czasów odjazdów autobusów z przystanków zlokalizowanych na obszarze miasta. Jej celem było przygotowanie statystyki opóźnień względem założonego rozkładu jazdy autobusów na liniach komunikacyjnych, których trasy przebiegają przez Sosnowiec oraz określenie wpływu funkcjonujących w mieście buspasów na punktualność linii autobusowych.

Wykresy przedstawiające wpływ funkcjonowania buspasów w mieście Sosnowiec na punktualność kursowania autobusów

mat ŚKUP

OFERTA
I OBSŁUGA
KLIENTA

OBIEKT MONITOROWANY

TARYFA

PRZEWOZU

W 2022 ROKU

Taryfa przewozu osób i bagażu w komunikacji miejskiej jest przyjmowana uchwałą Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. W 2022 dokument ten był zmieniany dwukrotnie – 8 kwietnia oraz 17 października.

WDRAŻANE ZMIANY

- zmiana ceny biletów 24h+Kolej i Metrobiletów
- umożliwienie bezpłatnego podróży obywatelom Ukrainy, którzy przekroczyli granicę po 24 lutego.

PAŹDZIERNIK

KWIECIEŃ

- likwidacja taryfy strefowej (dla biletów jednorazowych)
- opłata dodatkowa za jazdę podniesiona została do 550 zł
- wprowadzono możliwość znaczącego obniżenia opłaty dodatkowej w uzasadnionych przypadkach
- zmieniono ceny biletów jednorazowych oraz wybranych biletów długookresowych.

W przypadku modyfikacji kwietniowej rozdyskrebowanych zostało

ponad **17 tys. szt.** różnego rodzaju materiałów:

- wyciąg z Cennika do pojazdów;
- ulotka z Cennikiem;
- broшуra z Taryfą przewozu;
- ulotki dla Ukraińców informujące o nowym zapisie w Taryfie i o możliwościach odwołania od opłaty dodatkowej.

Zarząd Transportu Metropolitalnego

Управління міського транспорту організовує громадський транспорт (автобуси, трамваї, тролейбуси) у 56 гмінах та містах. Ціни на транспортні засоби УМТ доступні на сайті: www.metropoliaztm.pl.

3 8 квітня громадяни України, які перетнули кордон Польщі 24 лютого 2022 року або пізніше, можуть поїхати безкоштовно

Opis zmian wprowadzonych w Taryfie przewozu przedstawiony został także w szeregu publikacji na stronie głównej ZTM i na profilu w mediach społecznościowych. Cały tekst dokumentu został przetłumaczony na język angielski i ukraiński.

Zmiana taryfy z 17 października wiązała się z licznymi modyfikacjami cennika oraz znaczną zmianą w zakresie biletów jednorazowych, dlatego konieczne było przeprowadzenie kampanii informacyjnej o dużo większej skali. Szczegółowe informacje publikowane były przede wszystkim na stronie internetowej ZTM, przygotowano także cykl postów zamieszczanych na ZTM Info.

Dodatkowo opracowano i rozdyskrebowano

ponad **36 tys. szt.** różnego rodzaju materiałów:

- plakaty typu citilight na przystankach;
- plakaty w różnych formatach, m.in. do pojazdów, Punktów Obsługi Pasażera, na dworce;
- ulotki informacyjne;
- broшуry z pełną wersją nowej Taryfy przewozu;
- materiały z Cennikiem i Regulaminem przewozu.

Uwaga, zmiany!

Od 17 października 2022 r. nowa Taryfa ZTM

www.metropoliaztm.pl

Cena biletu	Cena biletu	
	normalny	ulgowy
zbiorowej organizowanej na liniach miasta Katowice	159 zł	79,50 zł
zbiorowej organizowanej na obszarze GZM, z wyjątkiem linii kolejowej KS Nowy Targ - Katowice	220 zł	110 zł
zbiorowej organizowanej na obszarze GZM, z wyjątkiem linii kolejowej KS Nowy Targ - Katowice	220 zł	110 zł
zbiorowej organizowanej na obszarze GZM, z wyjątkiem linii kolejowej KS Nowy Targ - Katowice	220 zł	110 zł
zbiorowej organizowanej na obszarze GZM, z wyjątkiem linii kolejowej KS Nowy Targ - Katowice	220 zł	110 zł
zbiorowej organizowanej na obszarze GZM, z wyjątkiem linii kolejowej KS Nowy Targ - Katowice	220 zł	110 zł
zbiorowej organizowanej na obszarze GZM, z wyjątkiem linii kolejowej KS Nowy Targ - Katowice	299 zł	149,50 zł

Zarząd Transportu Metropolitalnego

NOWA TARYFA ZTM

MATERIAŁY INFORMACYJNE DLA PASAŻERÓW

Zmiana Taryfy przewozu zawsze wiąże się z rozległą akcją informacyjną, dlatego każdorazowo opracowywane są szeroko dystrybuowane materiały, z którymi pasażerowie mogą zapoznać się m.in. w pojazdach i w Punktach Obsługi Pasażera.

Taryfa ważna od 8 kwietnia 2022 r.

Zarząd Transportu Metropolitalnego

SYSTEM SPRZEDAŻY BILETÓW

W ofercie znajdują się różne rodzaje biletów – zarówno papierowych, jak i elektronicznych. Za przejazd można wnieść opłatę jednorazową, a także korzystać z biletów okresowych i wieloprzejazdowych.

W 2022 roku bilety ZTM można było kupić

w prawie **1000** punktów sprzedaży

**W WERSJI
PAPIEROWEJ**

**W WERSJI
PAPIEROWEJ
I ELEKTRONICZNEJ**

w **10** Punktach Obsługi Pasażera

w ponad **130** automatach biletowych

w Mobilnej Aplikacji Pasażera
przez Internet

w **480** punktach sprzedaży oznaczonych logo SKUP

w **5** aplikacjach mobilnych (SkyCash, mPay, moBiLET, jakdojade, zbiletem.pl)

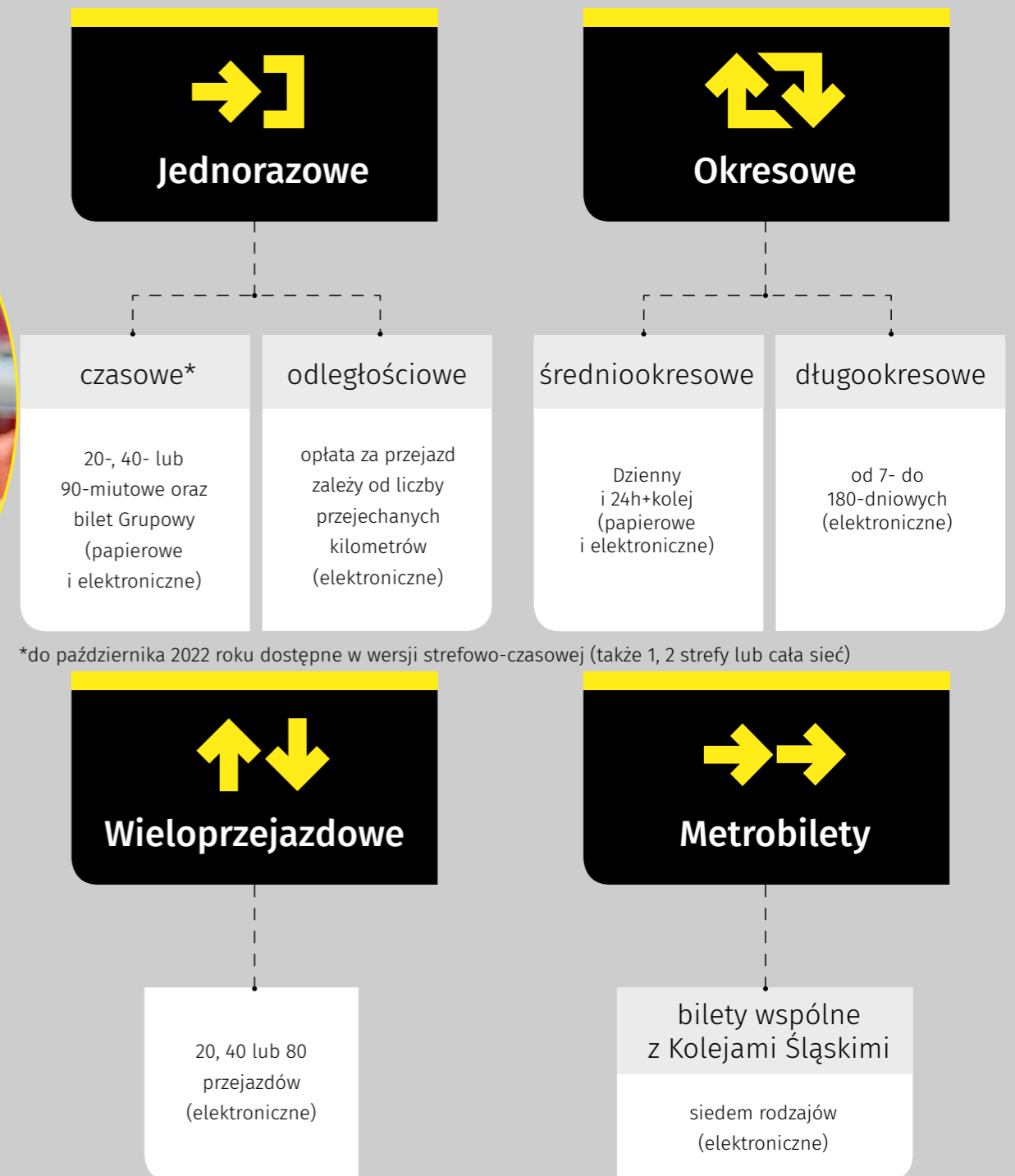
w każdym z ponad **1800** pojazdów – przy użyciu karty SKUP

zblizeniowo, kartą płatniczą w **297** pojazdach

**W WERSJI
ELEKTRONICZNEJ**

DOSTĘPNE RODZAJE BILETÓW

BEZPŁATNE PRZEJAZDY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Zgodnie z Taryfą, dzieci oraz młodzież zamieszkałe na terenie gmin należących do Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii mają uprawnienia do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską ZTM. Dodatkowo, na mocy umów pod-

pisanych z władzami sześciu gmin spoza GZM (Krupski Młyn, Miasteczko Śląskie, Ornontowice, Toszek, Tworóg i Wielowieś), ZTM umożliwił w 2022 roku bezpłatne przejazdy prawie 3400 dzieciom i młodzieży w wieku od 7 do 16 lat.

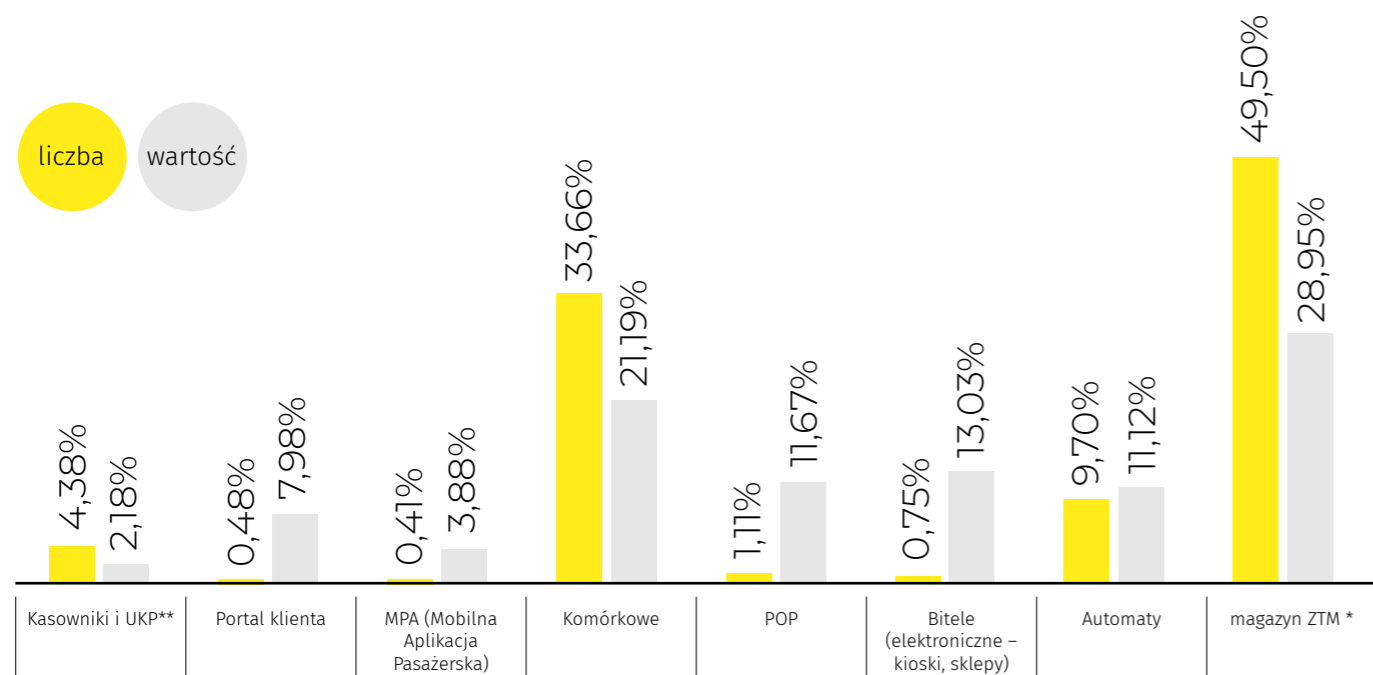
KANAŁY SPRZEDAŻY

Pasażerowie mają do dyspozycji szeroki wachlarz możliwości zakupu biletów. W sumie prawie połowa wszystkich sprzedanych biletów to opłaty za przejazd jednorazowy. Nadal pasażerowie bardzo często wybierają możliwość zakupu jednorazowego biletu papierowego, jednak odnotowujemy stały wzrost zainteresowania pasażerów biletami w formie elektronicznej.

SPRZEDAŻ BILETÓW ZARZĄDU TRANSPORTU METROPOLITALNEGO W PODZIALE NA KANAŁY SPRZEDAŻY

kanały sprzedaży	liczba	wartość
magazyn ZTM *	18,46 mln	60,04 mln zł
Automaty	3,62 mln	23,06 mln zł
Bitele (elektroniczne - kioski, sklepy)	0,28 mln	27,02 mln zł
POP	0,41 mln	24,22 mln zł
Komórkowe	12,55 mln	43,95 mln zł
MPA (Mobilna Aplikacja Pasażerska)	0,15 mln	8,06 mln zł
Portal klienta	0,18 mln	16,56 mln zł
Kasowniki i UKP**	1,63 mln	4,52 mln zł
łącznie ***	37,29 mln	207,42 mln zł

Ponad połowa przychodów ze sprzedanych biletów pochodzi z biletów jednorazowych.

* kioski, szkoły, urzędy, bilety papierowe u kierowców
 ** bilety drukowane w pojeździe przez kierowców
 *** do ogólnej liczby brane są tylko pełne zwroty

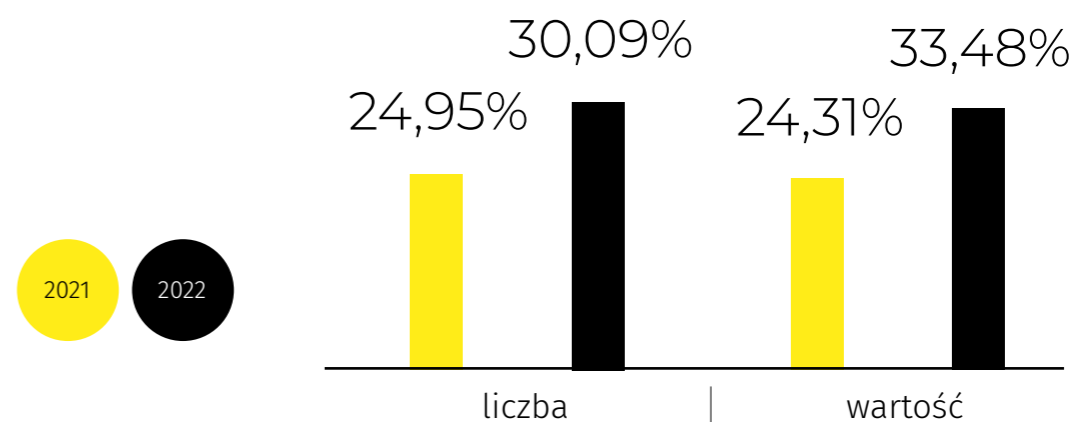
Z roku na rok zakup biletów na przejazdy komunikacją miejską ZTM za pomocą smartfona zyskuje coraz większą popularność. W porównaniu do 2021 roku odnotowaliśmy w tym kanale sprzedaży prawie 65% wzrost liczby sprzedanych biletów. W 2022 roku pasażerowie zakupili ponad 12,5 mln biletów poprzez zewnętrzne aplikacje mobilne.

Bilety **jednorazowe** (papierowe, kodowane na kartę ŚKUP oraz sprzedawane przez urządzenia mobilne) sprzedały się w 2022 roku

ponad **35 mln szt.**, za ponad **116 mln zł**

Porównanie udziału procentowego biletów sprzedawanych przez **urządzenia mobilne** w stosunku do biletów papierowych w latach 2021 i 2022.

prawie **60 tys. szt.** biletów jednorazowych papierowych

prawie **38 tys. szt.** biletów jednorazowych elektronicznych

Każdego dnia sprzedaje się średnio

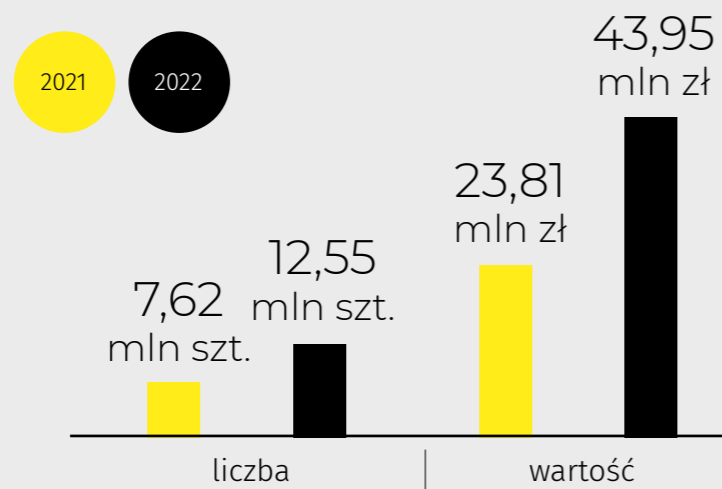

KANAŁY SPRZEDAŻY

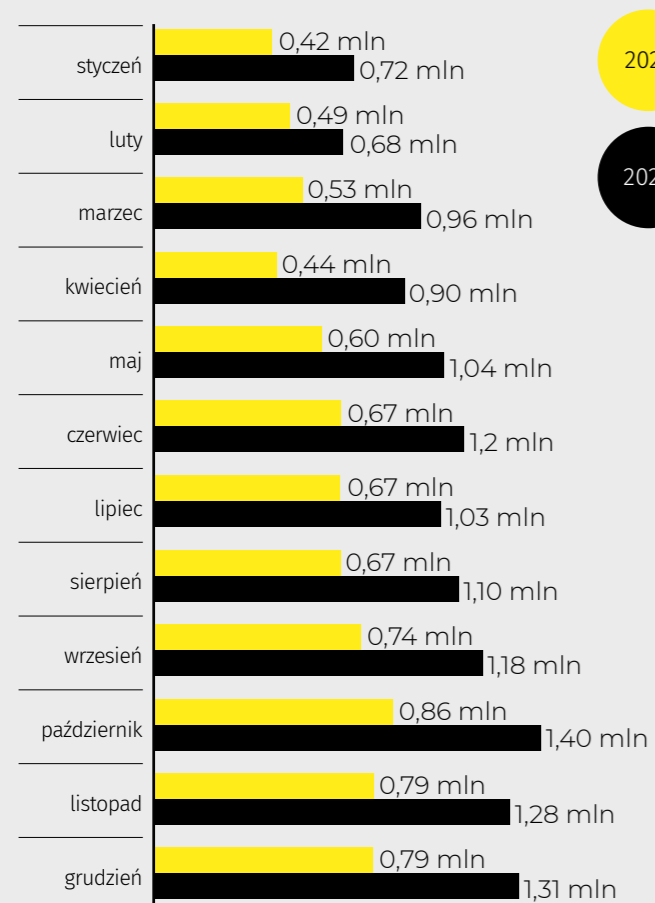
BILETY SPRZEDAWANE PRZEZ URZĄDZENIA MOBILNE

Bilety elektroniczne z roku na rok cieszą się coraz większym zainteresowaniem. Dostępne są zarówno w aplikacjach zewnętrznych, jak i poprzez aplikację własną, można je kodować na karcie ŚKUP, a także kupować w czytnikach w pojazdach.

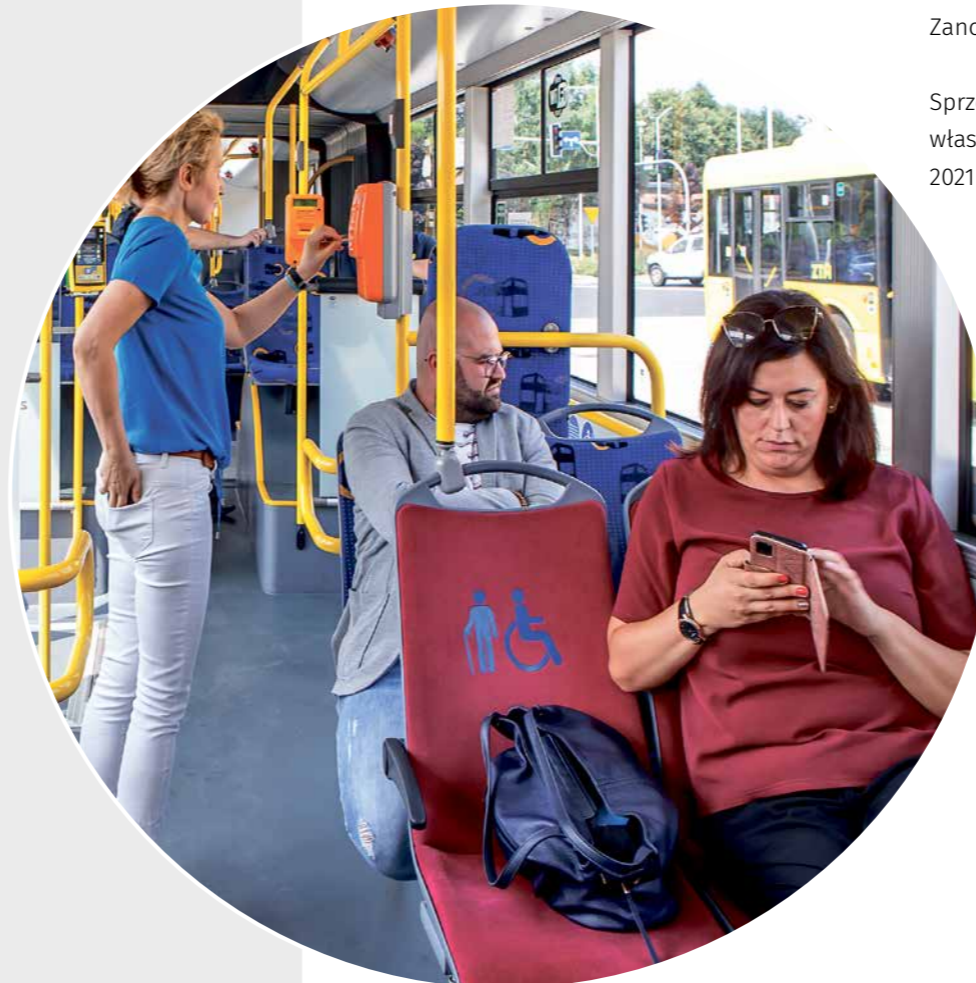
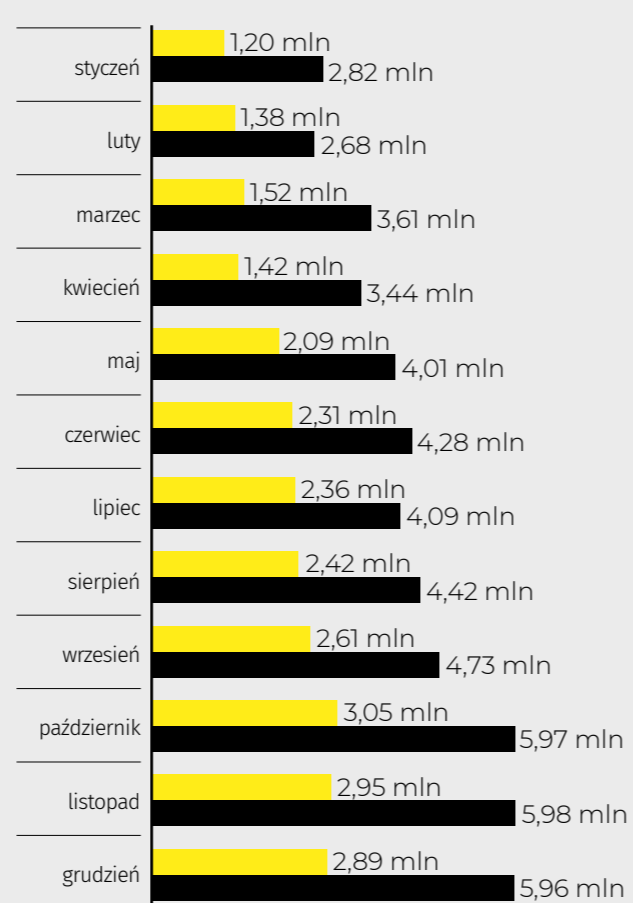
W 2022 roku ponad 1/3 wszystkich zakupionych biletów jednorazowych sprzedana została poprzez aplikacje mobilne. To prawie o 10% więcej niż w 2021 roku.

Liczba sprzedanych biletów we wszystkich aplikacjach

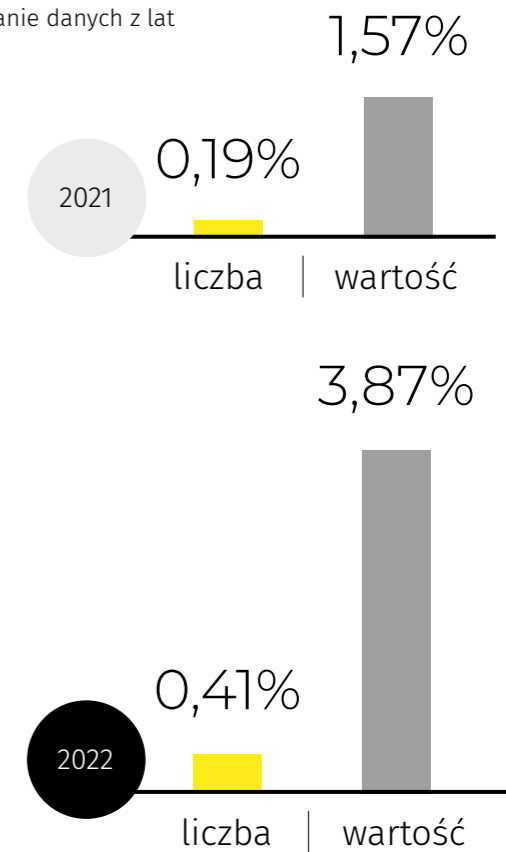

Wartość sprzedanych biletów w aplikacjach mobilnych

Zanotowaliśmy ponaddwukrotny wzrost zainteresowania aplikacją własną

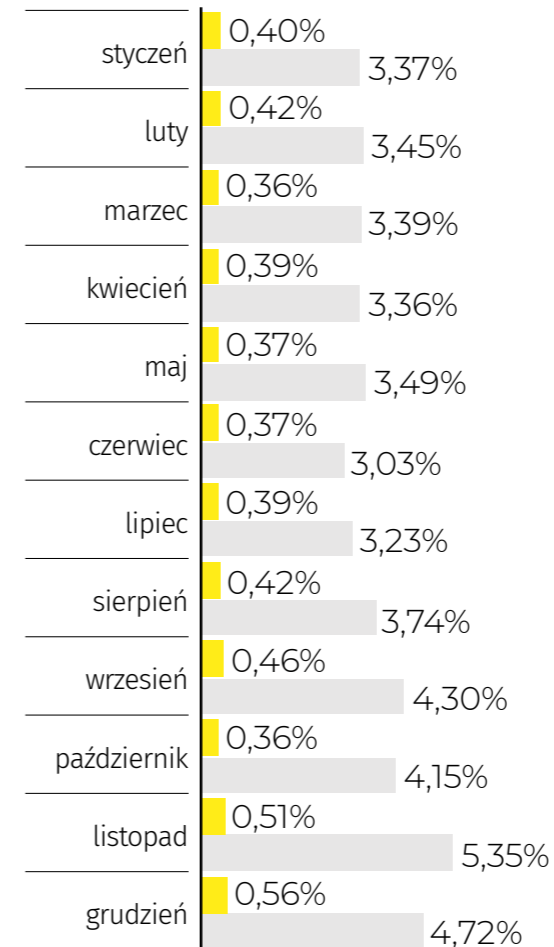
Sprzedaż biletów przez aplikację własną – porównanie danych z lat 2021 i 2022

Wzrost sprzedaży w aplikacji własnej

liczba

wartość

Sprzedaż w pojazdach

Zakup biletów elektronicznych w urządzeniach zamontowanych w pojazdach jest bardzo dogodny dla pasażerów. Ta forma opłacania należności za przejazd cieszy się coraz większą popularnością. W 2022 roku liczba sprzedanych w ten sposób biletów zwiększyła się o 16% w stosunku do roku poprzedniego.

PUNKTY OBŚLUGI PASAŻERA

Punkty Obsługi Pasażera ZTM to miejsca przyjazne dla podróżujących komunikacją miejską. Pasażerowie w jednym miejscu mogą załatwić wszystkie sprawy związane z transportem organizowanym przez ZTM – od uzyskania informacji poprzez zakup biletu aż do możliwości złożenia skargi czy reklamacji.

DANE DOTYCZĄCE KART ŚKUP ZA 2022 ROK:

liczba
wydanych
kart

130 490 szt.

liczba wydanych kart
spersonalizowanych

123 891 szt.

(przy uwzględnieniu duplikatów kart
wydanych z powodu upływu terminu
ważności karty)

liczba wydanych kart
niespersonalizowanych

6599 szt.

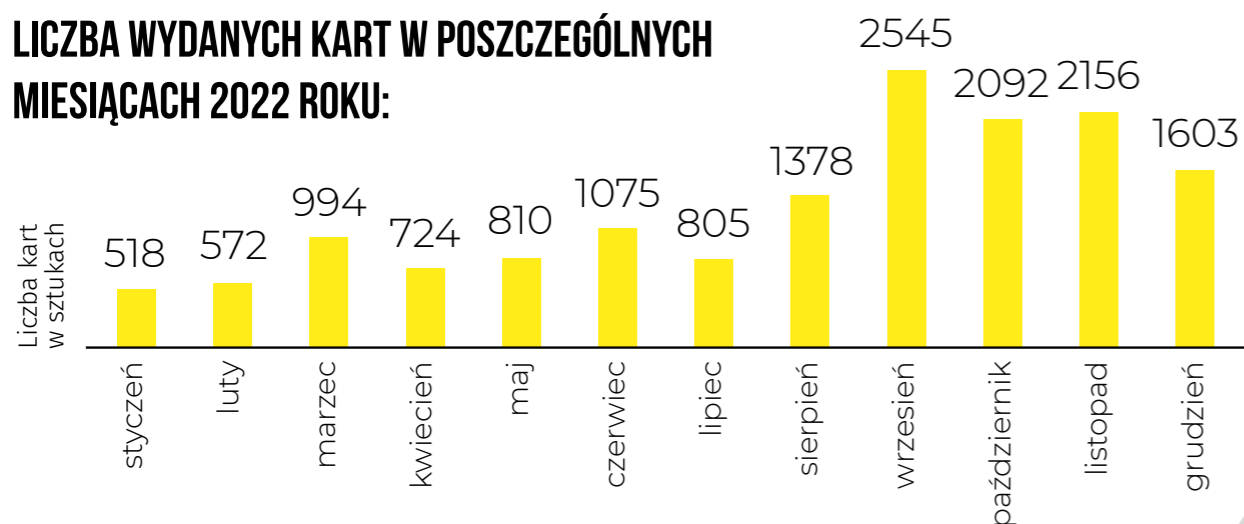
liczba kart wysłanych na adres
korespondencyjny

15 272 szt.

NOWA LOKALIZACJA POP W GLIWICACH

Od 5 grudnia POP w Gliwicach zmienił swoją siedzibę z pl. Piastów 2 na ul. Składową 8b. Teraz mieści się w Gliwickim Centrum Przesiadkowym. Punkt ten jest nowoczesny, pozbawiony przeszkód architektonicznych, dostępny dla wszystkich pasażerów, w tym dla osób z niepełnosprawnościami i starszych. Dzięki nowej lokalizacji pasażerowie mogą załatwić wszystko w jednym miejscu oraz mają możliwość przesiadki na różne środki transportu.

LICZBA WYDANYCH KART W POSZCZEGÓLNYCH MIESIĄCACH 2022 ROKU:

2022 r.

ZMIANA SPOSOBU PERSONALIZACJI KART

4 października 2022 roku **zmienił się sposób personalizacji kart ŚKUP**. Zamawiane od tego dnia karty spersonalizowane nie zawierają już informacji o imieniu i nazwisku oraz zdjęcia jej użytkownika, a pasażer otrzymuje kartę z opisem „Na okaziciela”. Dane składającego wniosek o wydanie karty spersonalizowanej są od tej chwili zapisywane jedynie w systemie. Zmiana wyglądu karty spersonalizowanej nie spowodowała żadnych zmian w procesie jej wydawania i korzystania z niej. Zdjęcie pasażera zapisuje się w systemie, dzięki czemu kontroler może ocenić, czy kartą posługuje się uprawniona osoba. Dzięki takiemu rozwiązaniu kartę można od ręki otrzymać w POP. Nabywanie kart niespersonalizowanych odbywa się na dotychczasowych zasadach.

TELEFONICZNA OBŚLUGA PASAŻERÓW

Bezpłatna infolinia ZTM jest dostępna dla pasażerów 24 godziny na dobę, przez 7 dni w tygodniu. Dzwoniąc, pasażerowie mogą uzyskać informację o funkcjonowaniu komunikacji, taryfie, kanałach sprzedaży, rozkładzie jazdy oraz połączeniach. Konsultanci zajmują się zgłoszeniami dotyczącymi kart ŚKUP, a także przyjmują skargi i reklamacje.

CONTACT CENTER

Nasza obsługa telefoniczna funkcjonuje w systemie „contact center”. W jednym miejscu zbierane są wszystkie sprawy, z którymi zwracają się pasażerowie, a wdrażane rozwiązania optymalizują pracę konsultantów. W 2022 roku wykorzystanie nowych technologii ułatwiło wykonywanie typowych, powtarzalnych czynności. Zespół infolinii wdrożył kompleksowe scenariusze obsługi i reguł biznesowych, standaryzujących sposób obsługi klienta. Analiza zebranych danych i wprowadzone rozwiązania w pracy konsultantów wpłynęły na optymalizację ich pracy. Wprowadzono również narzędzie obrazujące sprawy, z jakimi zwracają się do nas pasażerowie.

SZKOLENIA

W minionym roku prowadzone były cykliczne szkolenia konsultantów, które znacząco przyczyniły się do pracy według standardów przyjaznych dla pasażerów. Skrócony został także proces obsługi reklamacji.

2022 r.

12

konsultantów

Obsłużyło
111 073

spraw

Udzieliło

95 991

odpowiedzi drogą
telefoniczną

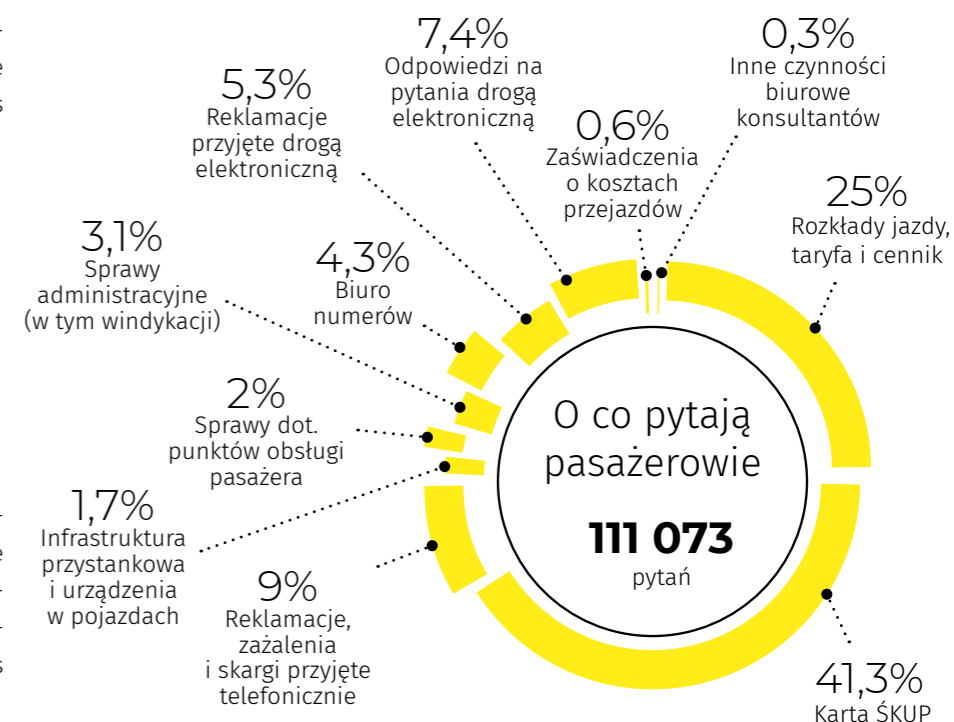
Na 1 konsultanta
przypadało

37

spraw dziennie

Największa liczba połączeń **6 września**

Pasażerowie najczęściej telefonowali w sprawie połączeń, rozkładów jazdy, taryfy przewozu oraz cennika biletów.

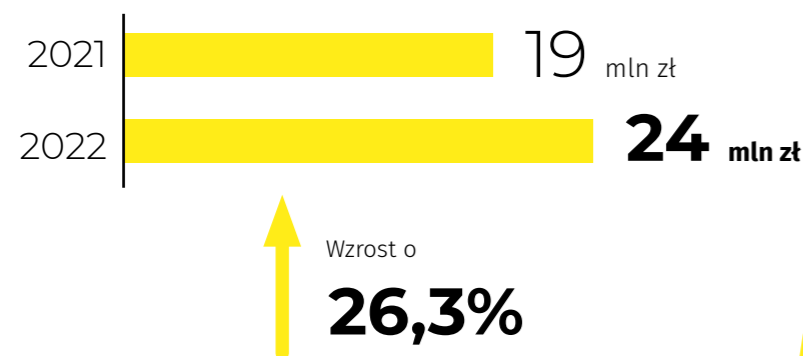

AUTOMATY BILETOWE – SPRZEDAŻ W 2022 ROKU

Ważną częścią dystrybucji biletów ZTM są automaty biletowe. Obecnie pasażerowie mogą korzystać z ponad 130 biletomatów, w tym z 12 automatów solarnych.

WARTOŚĆ SPRZEDAŻY I USŁUG W BILETOMATACH

JAKIE SPRAWY ZAŁATWIALI NASI KLIENCI, UŻYWAJĄC AUTOMATÓW BILETOWYCH?

ponad
3,49 mln szt.
kupionych biletów papierowych *

ponad
123 tys.
kupionych biletów elektronicznych (na karcie ŚKUP)

prawie
5,5 tys.
wydanych kart ŚKUP

prawie
67,5 tys.
zasileń karty ŚKUP

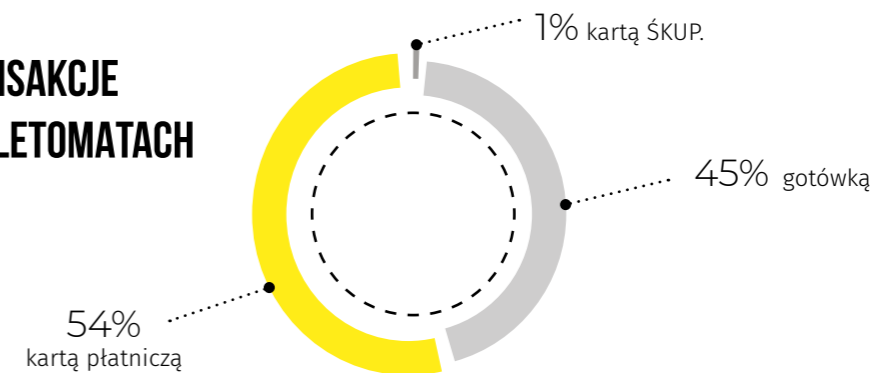
* łącznie z biletami uzupełniającymi

NAJPOPULARNIEJSZE AUTOMATY BILETOWE WEDŁUG WARTOŚCI SPRZEDANYCH BILETÓW

Lokalizacja:	Wartość sprzedanych biletów:
Katowice Dworzec	1,05 mln zł
Katowice Piotra Skargi, automat w kierunku Sosnowca	0,82 mln zł
Katowice Rynek, automat w kierunku Chorzowa	0,73 mln zł
Bytom Dworzec	0,63 mln zł
Chorzów Rynek, automat w kierunku Katowic	0,54 mln zł

TRANSAKcje W BILETOMATACH

ROZWÓJ SYSTEMU I BIEŻĄCE DOSTOSOWYWANIE LOKALIZACJI

W minionym roku systematycznie wprowadzano możliwość płatności BLIKIEM w automatach solarnych. Z tej funkcjonalności mogą korzystać pasażerowie w Łaziskach Górnych i w Mikołowie. Ponadto w zależności od bieżących potrzeb i zmian w funkcjonowaniu komunikacji miejskiej zmieniano lokalizacje biletomatów, m.in. w Gliwicach, w związku z otwarciem Centrum Przesiadkowego.

BILETÓW W 2022 ROKU

Chociaż w minionych dwóch latach spora liczba pasażerów w wyniku obostrzeń pandemicznych wybrała podróże własnymi środkami transportu, powoli obserwujemy ich powrót do regularnych przejazdów komunikacją miejską. W 2022 roku liczba sprzedanych biletów wzrosła o prawie 20 proc. w stosunku do roku 2021.

Lata 2020 i 2021 były bardzo trudne także w komunikacji miejskiej. Obostrzenia wprowadzane w roku 2020 wskutek trwającej pandemii COVID-19 spowodowały ogromne spadki w sprzedaży biletów (w najgorszym okresie nawet o 84 proc.). Pandemiczne nakazy (m.in. obowiązek podróżowania w maseczce) nadal obowiązywały w 2021 roku. W tym czasie także nałożone były pandemiczne ograniczenia (zdalna możliwość pracy i nauki, brak imprez masowych, obowiązek izolacji). Z tego powodu wiele osób zrezygnowało z transportu publicznego, jednocześnie ograniczając konieczność wychodzenia z domu. W porównaniu z rokiem 2020, w roku 2021 obserwowaliśmy jednak powolny powrót do normalności. Liczba sprzedanych biletów w tym okresie wzrosła o ok. 7 proc.

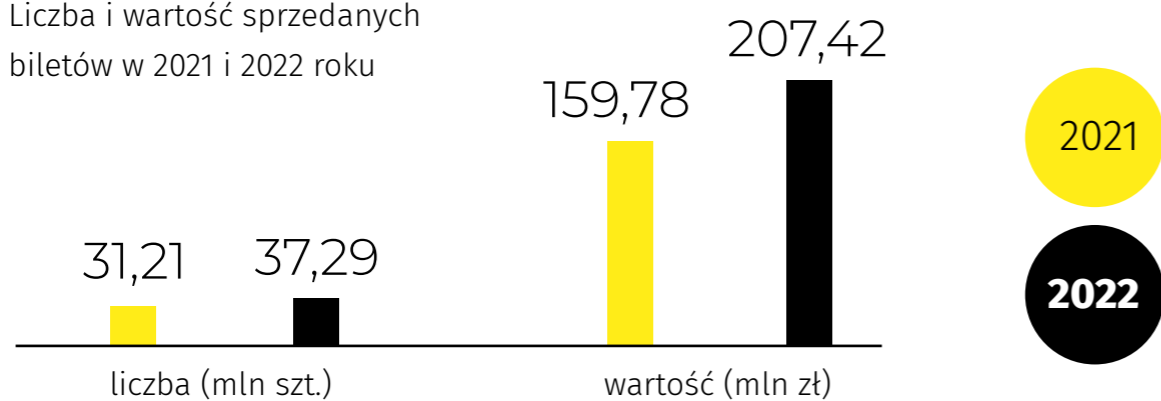
W roku 2022 sytuacja systematycznie się polepszała. Obserwujemy stały wzrost sprzedaży biletów, co dowodzi, że rośnie zainteresowanie mieszkańców komunikacją miejską

W 2022 roku wzrost sprzedaży biletów w stosunku do 2021 r.

+19,47%

BILETY W 2022 ROKU

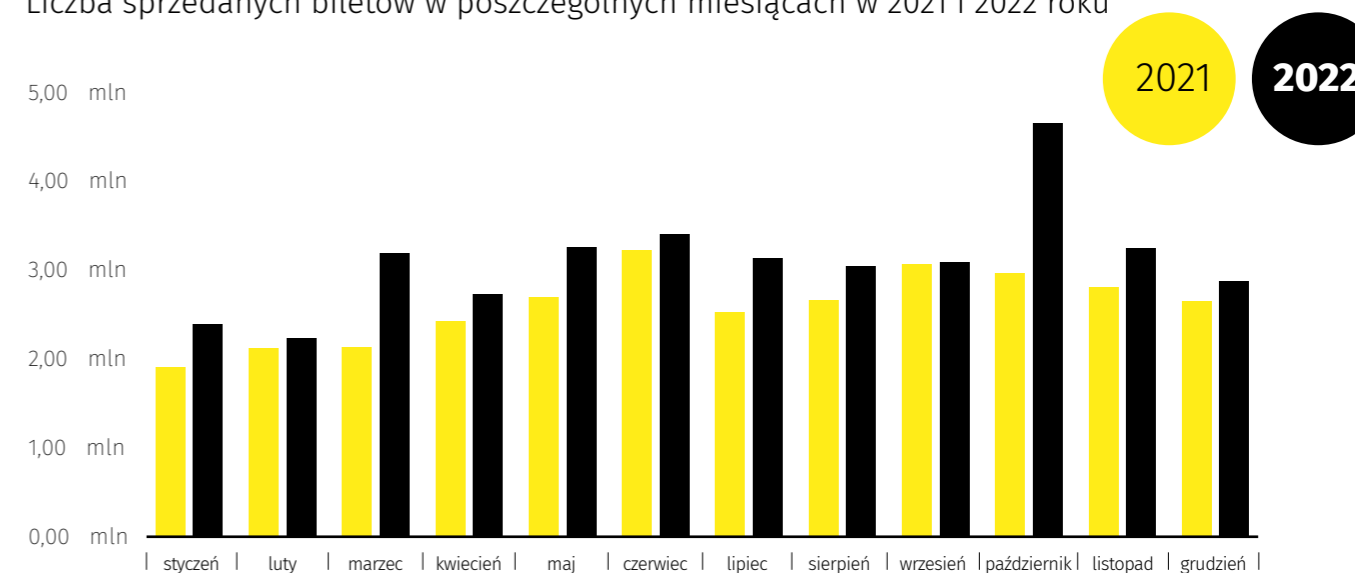
Liczba i wartość sprzedanych biletów w 2021 i 2022 roku

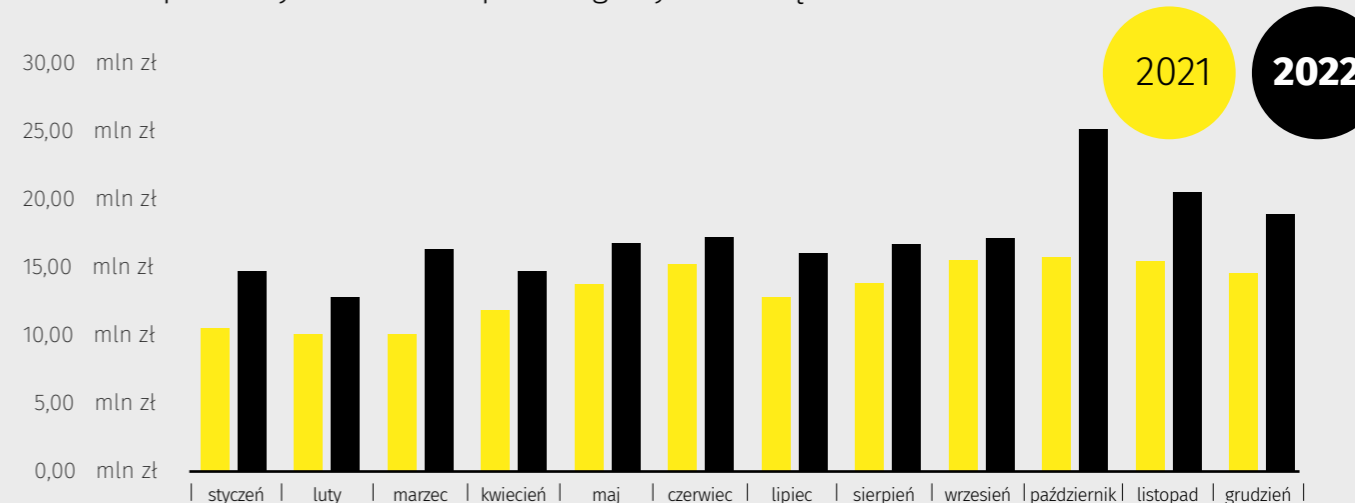
	liczba [mln]	
	2021	2022
jednorazowe		
włącznie z bagażowymi i dopłatami	30,272 mln szt.	35,694 mln szt.
24 h i dzienne	0,368 mln szt.	0,905 mln szt.
7-dniowe	0,013 mln szt.	0,014 mln szt.
długookresowe (180-dniowe, R1)	0,511 mln szt.	0,607 mln szt.
wieloprzejazdowe	0,033 mln szt.	0,046 mln szt.
metrobilety	0,014 mln szt.	0,023 mln szt.
	31,211 mln szt.	37,289 mln szt.

	wartość [mln] zł	
	2021	2022
jednorazowe		
włącznie z bagażowymi i dopłatami	92,07 mln zł	116,91 mln zł
24 h i dzienne	3,16 mln zł	8,03 mln zł
7-dniowe	0,53 mln zł	0,60 mln zł
długookresowe (180-dniowe, R1)	58,81 mln zł	73,80 mln zł
wieloprzejazdowe	3,04 mln zł	4,45 mln zł
metrobilety	2,16 mln zł	3,63 mln zł
	159,78 mln zł	207,42 mln zł

Liczba sprzedanych biletów w poszczególnych miesiącach w 2021 i 2022 roku

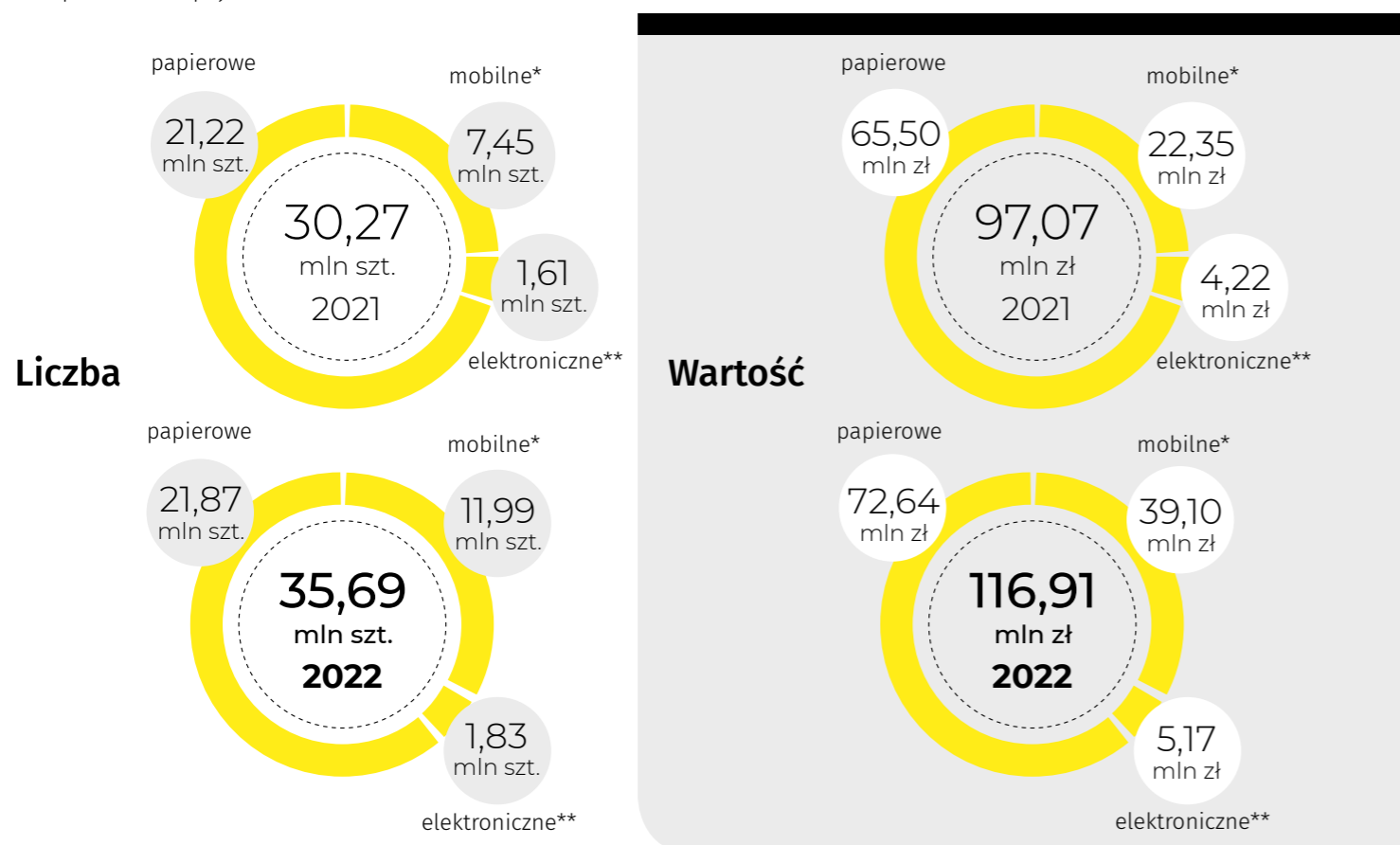
Wartość sprzedanych biletów w poszczególnych miesiącach w 2021 i 2022 roku

BILETÓW W 2022 ROKU

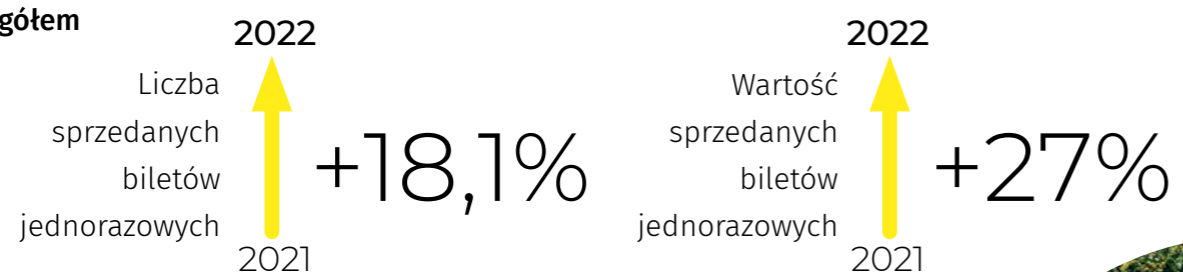
BILETY JEDNORAZOWE

W 2022 roku zanotowaliśmy wyraźny wzrost sprzedaży w segmencie biletów jednorazowych. Wśród tych biletów coraz większą popularnością cieszą się ich wersje elektroniczne. Pasażerowie kupują je coraz chętniej zarówno przez aplikacje mobilne, jak i bezpośrednio w pojazdach.

*bilety mobilne – kupowane przez aplikacje zewnętrzne
**bilety elektroniczne – kodowane na karcie SKUP i kupowane przez aplikację własną

Dane ogółem

W 2022 roku ponad 1/3 wszystkich kupionych biletów jednorazowych sprzedana została poprzez aplikacje mobilne. To prawie o **10% więcej** niż w 2021 roku.

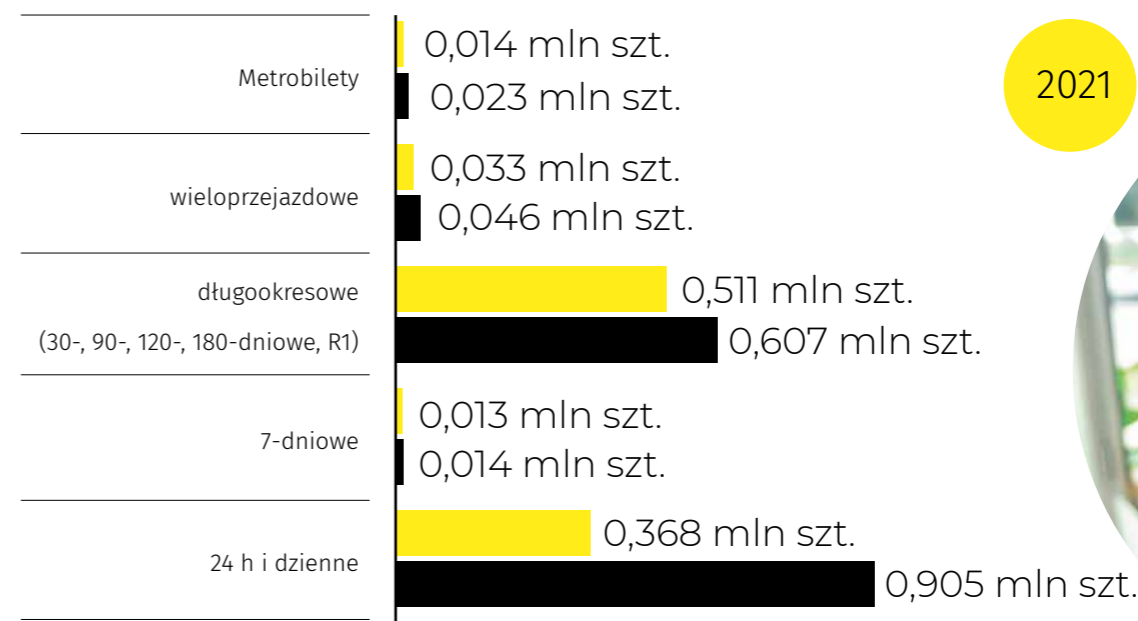

Zakup biletów elektronicznych w urządzeniach zamontowanych w pojazdach jest bardzo dogodny dla pasażerów ZTM. Ta forma opłacenia należności za przejazd cieszy się coraz większą popularnością. W 2022 roku liczba sprzedanych w ten sposób biletów **zwiększyła się o 16%** w stosunku do roku poprzedniego.

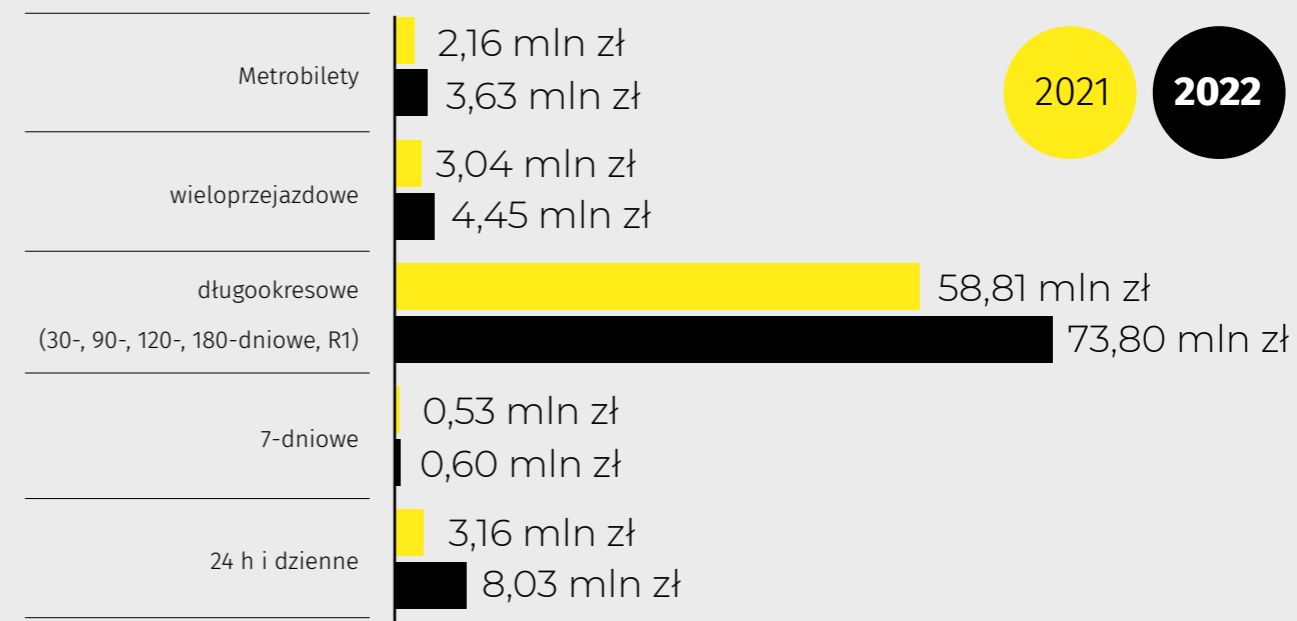

BILETY OKRESOWE

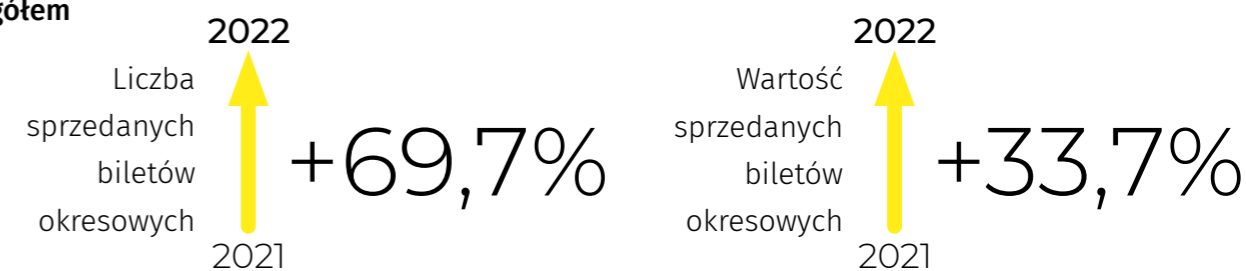
Liczba poszczególnych biletów okresowych sprzedanych w 2021 i 2022 roku

Wartość poszczególnych biletów okresowych sprzedanych w 2021 i 2022 roku

Dane ogółem

W segmencie biletów okresowych wzrasta popularność Metrobiletów. W 2022 roku sprzedano **61% więcej** biletów umożliwiających przejazdy zarówno komunikacją miejską ZTM, jak i pociągami Kolei Śląskich. Pasażerowie coraz częściej kupują bilety dzienne i 24-godzinne. Ich sprzedaż w 2022 roku **zwiększyła się ponaddwukrotnie**.

WSPÓLNE BILETY

W ofercie ZTM znajdują się bilety wspólne zarówno z kolejami, jak i z innym organizatorem transportu.

WSPÓLNE BILETY Z KOLEJAMI

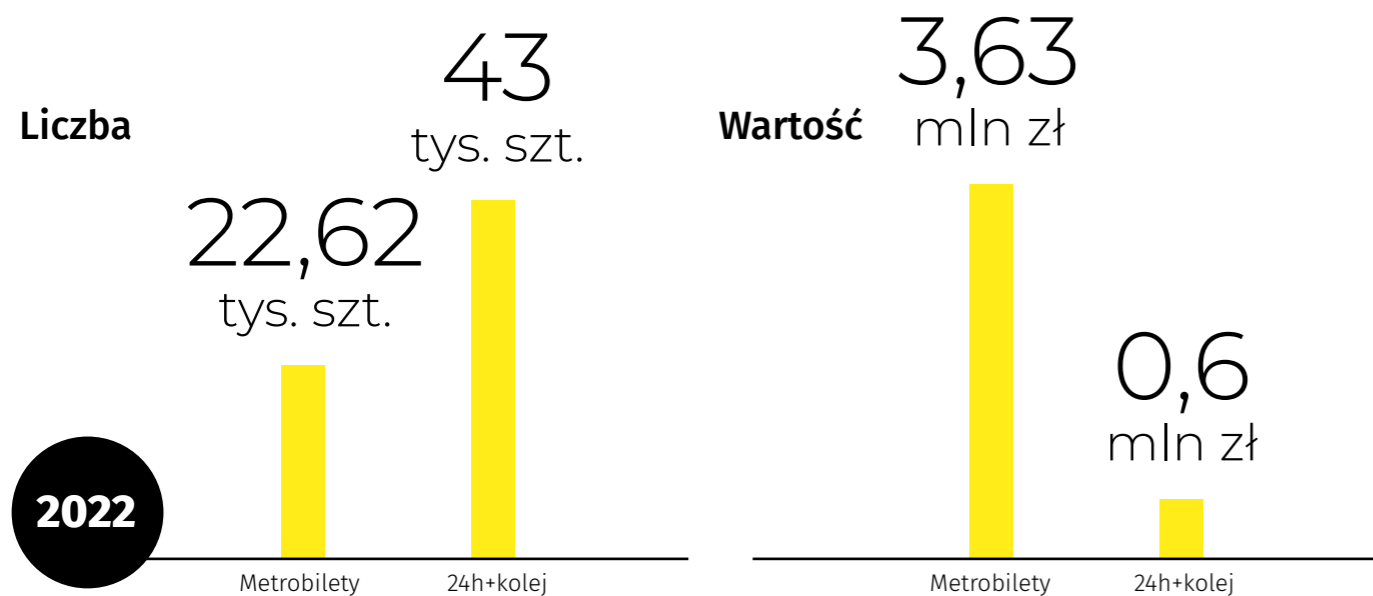
DYSTRYBUOWANE W SIECI ZTM

Metrobilet – w ofercie znajduje się od 2019 roku. Powstał dzięki inicjatywie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii oraz władz województwa śląskiego. Na jednym bilecie można podróżować wszystkimi środkami transportu (autobusami, tramwajami oraz trolejbusami kursującymi pod szyldem ZTM oraz pociągami Kolei Śląskich) na terenie Metropolii. Metrobilet jest biletem miesięcznym, imiennym, kodowanym na spersonalizowanej karcie ŚKUP. Pasażerowie mają do wyboru siedem wariantów Metrobiletu.

Bilety 24h+kolej – umożliwia pasażerom nielimitowane podróże pociągami Kolei Śląskich na terenie GZM oraz wszystkimi środkami transportu ZTM przez całą dobę.

SPRZEDAŻ METROBILETÓW I BILETÓW 24H+KOLEJ W 2022 ROKU

BILETY WSPÓLNE ZTM I KOLEI

DYSTRYBUOWANE W SIECI SPRZEDAŻY KOLEI ŚLĄSKICH

bilety w Taryfie Pomarańczowej	Superbilety	Bilet Śląski	Silesia24	EuroSilesia
--------------------------------	-------------	--------------	-----------	-------------

W 2022 ROKU W ZAKRESIE WSPÓLNEJ OFERTY Z KOLEJAMI WDROŻONO NASTĘPUJĄCE ROZWIĄZANIA

STYCZEŃ

Rozszerzono ofertę specjalną Kolei Śląskich i Zarządu Transportu Metropolitalnego o Superpakiet miesięczny KŚ+ZTM. Uprawnia on do nieograniczonej liczby przejazdów, wyłącznie najkrótszą drogą wskazaną na bilecie, między wszystkimi stacjami (przystankami) odcinka linii kolejowej, na który został wydany oraz liniami autobusowymi, tramwajowymi i trolejbusowymi organizowanymi przez ZTM na terenie dwóch wybranych miast (gmin). Od 17 października oferta specjalna Superpakiet miesięczny zmieniła nazwę na Bilet Śląski.

MARZEC

W związku z rozpoczęciem remontu linii kolejowej na odcinku Tarnowskie Góry Dworzec – Chorzów Miasto wybrane bilety emitowane przez ZTM uprawniają do podróżowania Zastępczą Komunikacją Autobusową organizowaną przez Koleje Śląskie (linia ekspresowa S8 oraz linia zwykła S80). Również wybrane bilety emitowane przez Koleje Śląskie uprawniają pasażerów do podróżowania określonymi liniami ZTM.

MARZEC

Z powodu awarii kilkunastu systemów sterowania ruchem kolejowym, która skutkowałą opóźnieniami i odwołanymi pociągami na terenie całego kraju, wszystkie bilety ważne na przejazd pociągami Kolei Śląskich upoważniały do korzystania z komunikacji miejskiej organizowanej przez ZTM na terenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Podjęcie natychmiastowej decyzji o honorowaniu biletów kolejowych w pojazdach ZTM zminimalizowało skutki występujących utrudnień.

W 2022 ROKU PODPISANO UMOWĘ NA WSPÓŁPRACĘ Z OŚCIENNYM ORGANIZATOREM KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ – MIĘDZYGMINNYM ZWIĄZKIEM KOMUNIKACYJNYM W JASTRZĘBIU-ZDROJU

GRUDZIEŃ

Umowa zawarta została pomiędzy Międzygminnym Związkiem Komunikacyjnym w Jastrzębiu-Zdroju a Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią. Jej przedmiotem jest wspólny bilet MZK i ZTM. Obowiązuje ona od 1 stycznia 2023 roku. Wspólny bilet umożliwi podróżowanie wszystkimi liniami MZK na terenie gminy Czerwionka-Leszczyny oraz na trasach ZTM w zależności od wybranej opcji: M1 – na terenie jednego wybranego miasta (gminy), M2 – na terenie dwóch wybranych miast (gmin), MS – na terenie całej sieci ZTM. Bilety te można kupić wyłącznie w aplikacji mobilnej „zbiiletem.pl”.

INFORMACJA

STRONY INTERNETOWE – ŹRÓDŁO INFORMACJI

W 2022 roku pasażerowie mogli korzystać z dwóch stron internetowych prowadzonych przez ZTM: strony głównej i witryny ułatwiającej planowanie podróży.

Strona główna: www.metropoliaztm.pl

W minionym roku opublikowano 78 artykułów zawierających informacje o najistotniejszych wydarzeniach dotyczących komunikacji zbiorowej organizowanej przez ZTM. Aby ułatwić zrozumienie treści gościom z zagranicy, wszystkie teksty były na bieżąco tłumaczone na język angielski. Podobnie jest z treściami w poszczególnych zakładkach na stronie: Kontakt, Zaplanuj podróż, Kup bilet lub ŚKUP, Aktualności, O ZTM, BIP.

126 401
użytkowników rocznie

Oprócz aktualności pasażerowie na stronie głównej mogli znaleźć wszystkie najważniejsze informacje, w tym m.in. Cennik, Taryfy przewozu, opis kanatów sprzedaży biletów, linii metropolitalnych i linii lotniskowych. Na stronie działa też E-POP, czyli specjalna zakładka, która ułatwia załatwienie wielu spraw bez wychodzenia z domu. Z witryny z łatwością można trafić na stronę z rozkładami jazdy, do informacji o możliwości bieżącego śledzenia pojazdów oraz na profile w mediach społecznościowych.

ok. **107 tys.**
aktywnych użytkowników miesięcznie

ponad **1,7 mln**
aktywnych użytkowników rocznie

ponad **102 mln** wyświetleń strony

W ubiegłym roku pasażerowie mogli zapoznać się również z drugą stroną prowadzoną przez Zarząd Transportu Metropolitalnego: www.rj.metropoliaztm.pl. Na tej witrynie publikowane są rozkłady jazdy wszystkich linii kursujących pod szyldem ZTM, komunikaty dotyczące zmian w funkcjonowaniu komunikacji miejskiej, schematy sieci, lista przystanków oraz odnośnik do Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej.

ZTM INFO – NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE DLA PASAŻERÓW W MEDIACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH

W minionym roku ZTM Info stało się oficjalnym profilem Zarządu Transportu Metropolitalnego w mediach społecznościowych. Na stronie zamieszczano najważniejsze informacje o funkcjonowaniu komunikacji miejskiej, w tym m.in. wpisy o planowanych zmianach, bieżących utrudnieniach i nowościach w ofercie ZTM. Profil na portalu społecznościowym służy stałej promocji transportu zbiorowego, przekazywaniu najistotniejszych informacji oraz udzielaniu pomocy pasażerom kontaktującym się w wiadomościach prywatnych.

Odwiedziny strony ZTM Info w 2022:
576 222

Polubienia:
14 600
2871 nowych polubień

Zasięg strony:
343 558

Liczba postów: ponad **1000**

W ubiegłym roku do profilu ZTM Info skierowanych zostało ponad 3000 wiadomości prywatnych, w których pasażerowie poruszali różne kwestie. W 2022 roku profil stanowił ważny element dystrybucji informacji m.in. podczas akcji informacyjnej prowadzonej dla obywateli Ukrainy czy w czasie kampanii obrazującej udogodnienia w komunikacji miejskiej ZTM dla pasażerów ze szczególnymi potrzebami. Na profilu pojawiały się także wpisy dotyczące Taryfy przewozu, w tym m.in. bezpłatnych i ulgowych przejazdów, oferty biletowej (promocja biletu „Dziennego”, ulgi metropolitalnej).

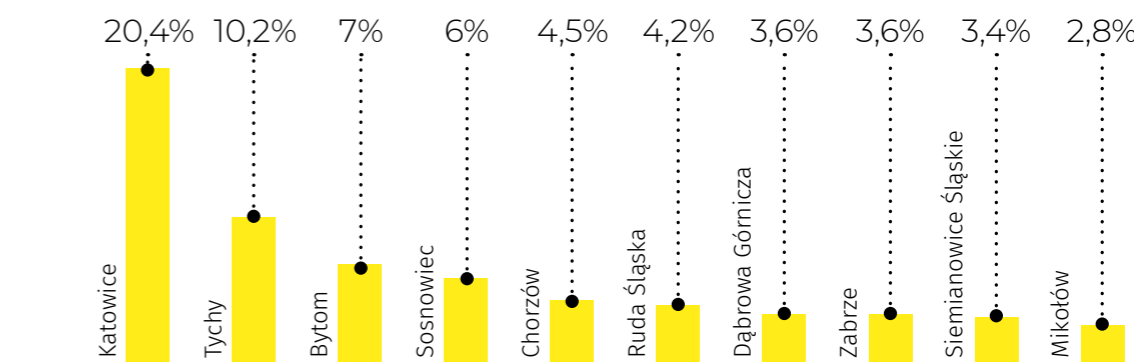

Największą popularnością cieszyły się wpisy m.in. o uruchomieniu nowej linii metropolitalnej M10, o dodatkowej komunikacji na Sylwestrową Moc Przebojów oraz o bieżącej zmianie rozkładów jazdy linii 250 i 750.

	Zasięg wpisu	Reakcje	Liczba udostępnień
Chorzów – Sylwestrowa Moc Przebojów	783 27	86	17
Uruchomienie linii metropolitalnej M10	227 23	140	6
Zmiana rozkładu jazdy linii 250 i 750	740 21	102	11

Z informacjami zamieszczanymi na profilu ZTM Info codziennie zapoznają się mieszkańcy całego obszaru, gdzie komunikację miejską organizuje Zarząd Transportu Metropolitalnego. W ubiegłym roku posty czytały najczęściej osoby przebywające m.in. w: Katowicach, Tychach, Bytomiu i w Sosnowcu.

MIASTA, W KTÓRYCH NAJCZĘŚCIEJ PRZEBYWALI CZYTELNICY

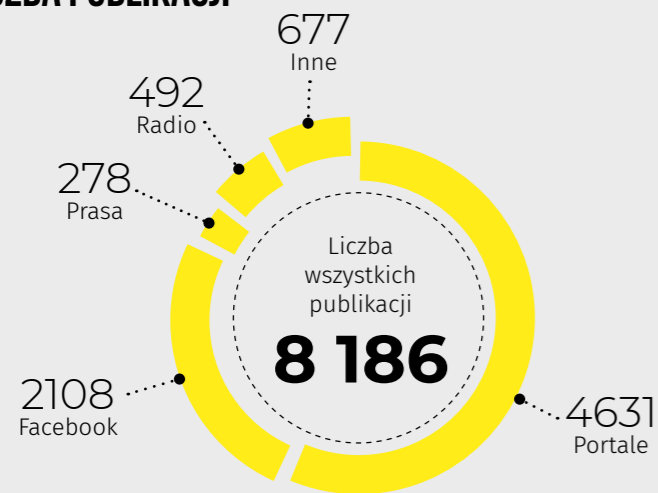

ZARZĄD TRANSPORTU METROPOLITALNEGO W MEDIACH

W ubiegłym roku ukazało się ponad 8 tys. publikacji medialnych związanych z Zarządem Transportu Metropolitalnego, dzięki czemu potencjalnie z tymi przekazami zapoznano się 46 mln razy. Zdecydowana większość przekazów, bo prawie 98,6%, miała wydźwięk neutralny lub pozytywny. Wartość ekwiwalentu reklamowego została oszacowana na poziomie ponad 15 mln zł.

Dane dotyczące Zarządu Transportu Metropolitalnego w mediach pochodzą z profesjonalnej platformy monitorującej – Instytutu Monitorowania Mediów (IMM). Przedstawione liczby to wartości minimalne, ponieważ nie ujęto w nich telewizji i nie wszystkie tytuły są monitorowane przez wspomniany serwis.

LICZBA PUBLIKACJI

WARTOŚĆ EKWIWALentu REKLAMOWEGO

14 879 586 zł

koszt, jaki musiałby ponieść ZTM, gdyby chciał wykupić taką liczbę tekstów, jaka ukazała się w związku z podjętymi działaniami media relations.

Największy ekwiwalent reklamowy wygenerowały

21,4% prasa

5,0% radio

7,5% m.in. Facebook, fora internetowe, komentarze, fotografie

1,4% negatywny

2,9% pozytywny

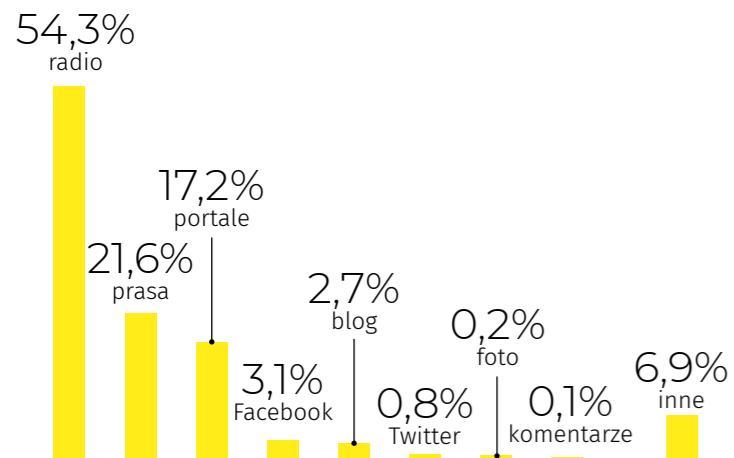
WYDŹWIĘK PUBLIKACJI

95,7% neutralny

DOTARCIE

ponad 46 mln osób

liczba potencjalnych kontaktów z przekazem

NAJPOPULARNIEJSZE PUBLIKACJE

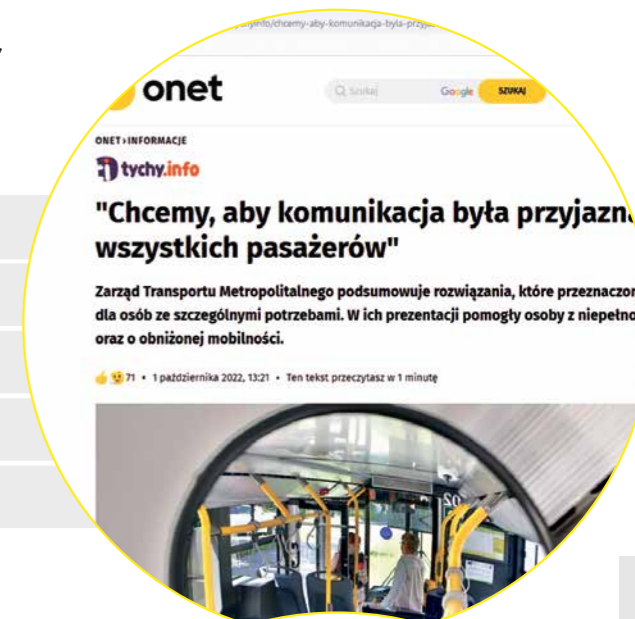
W ubiegłym roku największe zainteresowanie wygenerowały trzy publikacje. O wyborze właśnie tych zdecydował bardzo wysoko oceniony przez IMM poziom oddziaływania przekazu na odbiorcę (wydźwięk, profil źródła, dotarcie, liczba słów kluczowych, miejsce ich wystąpienia w tekście) oraz fakt wyróżnienia źródła publikacji w raporcie najbardziej opiniotwórczych mediów w 2022 roku.

MIEJSCE 3

„Chcemy, aby komunikacja była przyjazna dla wszystkich pasażerów”
– Onet

Wskaźniki publikacji:

- Moc: 7/10
- Dotarcie: 105 924 osób
- Ekwiwalent reklamowy: 40 000 zł
- Profil: ogólnoinformacyjny
- Zasięg: ogólnokrajowy

MIEJSCE 2

„NIK chwali jedyną w Polsce metropolię” – Gazeta Wyborcza

Wskaźniki publikacji:

- Moc: 9/10
- Dotarcie: 103 992 osób
- Ekwiwalent reklamowy: 76 734 zł
- Profil: ogólnoinformacyjny
- Zasięg: ogólnokrajowy

MIEJSCE 1

„ZTM ogłosił przetarg na ponad 300 mln zł na obsługę połączeń” – Onet

Wskaźniki publikacji:

- Moc: 9/10
- Dotarcie: 222 477 osób
- Ekwiwalent reklamowy: 48 000 zł
- Profil: ogólnoinformacyjny
- Zasięg: ogólnokrajowy

INFORMACJA

PASAŻERSKA W LICZBACH

Informacja pasażerska obejmuje wszystkie informacje, dane i komunikaty, które umożliwiają pasażerom planowanie i realizowanie podróży. To nie tylko tabliczka z rozkładem jazdy, ale różnego rodzaju narzędzia towarzyszące klientowi w podróży. Dzięki rozbudowanemu systemowi informacji, podróżny może sprawdzić ceny i rodzaje biletów, rozkład jazdy, planowany czas przejazdu, skorzystać z planera podróży, wybrać najbardziej dogodny dla siebie sposób przejazdu czy przesiadki, a w czasie trwania podróży korzystać z informacji o pojazdach w czasie rzeczywistym.

Zmiany i modyfikacje w systemie komunikacyjnym wymagają bieżącej informacji pasażerskiej. System transportowy w Metropolii jest niezwykle rozległy, dlatego też bieżąca aktualizacja wszystkich informacji wymaga ogromnego nakładu pracy i sprawnej koordynacji.

INFORMACJE ON-LINE

294 szt.

nowe komunikaty na stronie internetowej

169 szt.

komunikaty o zmianach przystankowych

1740 szt.

komunikaty na tablicach SDIP

ok. 30 szt.

komunikaty na ekranach automatów biletowych

LICZBA ZMIAN INFORMACJI PASAŻERSKIEJ W 2022 ROKU:

PRZYSTANKI

ponad 80 tys. szt. zmiany rozkładów jazdy na tabliczkach	niemal 45 tys. szt. komunikaty i mapy na przystankach	ok. 5 tys. szt. kody QR	300 szt. przystanki tymczasowe
ponad 400 szt. nowe gablotki na rozkłady jazdy	230 szt. nowe słupki przystankowe	205 szt. nowe znaki drogowe	

KONTROLA I INFORMACJA

55 tys. razy

przeprowadzono kontrolę stanowisk przystankowych

od kwietnia zrealizowano

25

akcji informacyjnych

od kwietnia ponad

2000 h

pracowali informatorzy terenowi

WYDRUKI W POJAZDACH

CENNIK ORAZ WYCIĄG Z TARYFY:

18 tys. szt.

Wydruki wykonane i montowane w pojazdach w 2022 roku na potrzeby trzykrotnej zmiany taryfy (zmiany z: grudnia 2021 r., kwietnia 2022 r. oraz października 2022 r.) oraz bieżące dodruki materiałów dla operatorów

PLAKATY, ULOTKI, SCHEMATY ORAZ INNE DRUKOWANE MATERIAŁY INFORMACYJNE:

Ponad **102 tys. szt.**

AKTUALNE DANE KLIENTOM ZTM PRZEKAZUJE

W TERENIE

na tabliczkach przystankowych, tablicach z rzeczywistym czasem odjazdu pojazdów

W POJAZDACH

poprzez System Informacji Pasażerskiej (tablice na zewnątrz i wewnątrz pojazdu, zapowiedzi głosowe)

ON-LINE

strona internetowa, aplikacje mobilne, portale społecznościowe

AKCJE PROMOCYJNO-INFORMACYJNE

W ramach promocji komunikacji i nowych rozwiązań prowadzone są bezpośrednio, kierowane do pasażerów działania. Podczas takich wydarzeń zainteresowane osoby otrzymują nie tylko drobne gadżety, ale przede wszystkim merytoryczne informacje o wdrażanych rozwiązaniach.

22
WRZEŚNIA

Dzień bez Samochodu – na wybranych liniach wraz z kontrolerami biletów pojawiły się nasze hostessy, które w ramach podziękowań za korzystanie z komunikacji miejskiej przeprowadzały quizy komunikacyjne. Za poprawną odpowiedź można było wygrać drobne gadżety

Start dwóch nowych linii metropolitalnych – **M105** i **M107**, zapewniających bezpośrednie połączenie Pyskowic i Zbrosławic z Tarnowskimi Górami.

25
CZERWCA

10
GRUDNIA

Stoisko promocyjne ZTM na oficjalnym otwarciu **Centrum Przesiadkowego** w Gliwicach.

17
GRUDNIA

Uruchomienie nowych linii w **Zabrzu** (nr: 704, 706 i 709) i **Knurowie** (nr 610).

19
GRUDNIA

Uruchomienie nowych linii w **Tarnowskich Górach** (nr: 744, 745 i 746).

W grudniu 2022 r. dotychczas nieobsługiwane przez komunikację miejską osiedla w **Zabrzu, Knurowie i Tarnowskich Górach** zyskały nowe połączenia. Włodarze miast zdecydowali o uruchomieniu siedmiu

nowych linii. Akcja informacyjna cieszyła się ogromnym zainteresowaniem i powodzeniem, a sami pasażerowie na wieść o uruchomieniu nowych linii reagowali bardzo pozytywnie.

ZTM angażuje się także w działania, które mają na celu poprawę bezpieczeństwa. Wspólnie z policją i innymi służbami prowadzone są różnego rodzaju akcje profilaktyczne i edukacyjne.

DLA KAŻDEGO JEST MIEJSCE NA DRODZE

ZTM i Komenda Miejska Policji w Katowicach wraz z innymi służbami, m.in. Śląskim Wojewódzkim Inspektorem Transportu Drogowego w Katowicach, katowicką Strażą Miejską, Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego uczestniczą w programie „Profilaktyczny Głos Drogowy”. W jego ramach, w minionym roku podejmowane były działania dotyczące bezpieczeństwa mieszkańców miasta. Jedną z akcji przeprowadzono podczas „Dnia bez Samochodu”. Na dworcu autobusowym oraz w okolicach ul. ks. P. Skargi w Katowicach pojawiali się **policjanci wraz z przedstawicielką kontroli biletowej ZTM**. Rozmawiali z osobami czekającymi na przystankach, przypominali zasady bezpiecznego poruszania się po mieście oraz **pokazywali zasadność używania elementów odblaskowych**. Takie elementy były podczas tej akcji również rozdawane, a najmłodszy dodatkowo otrzymywał model autobusu do pokolorowania i złożenia.

BEZPIECZEŃSTWO W RUCHU DROGOWYM

W październiku razem z Policją, Strażą Miejską, Strażą Ochrony Kolei, Pogotowiem Ratunkowym i Inspektorem Transportu Drogowego ponownie zorganizowana została akcja przypominająca o zasadach bezpiecznego podróżowania. Przechodnie na katowickim rynku mogli brać udział w quizach i edukacyjnych atrakcjach przygotowanych przez różne służby.

**KONTROLA
I DZIAŁANIA
OPERACYJNE**

SYSTEM IDENTYFIKACJI WIZUALNEJ POJAZDÓW

Prace nad ujednoczeniem wizualizacji pojazdów trwają nieprzerwanie od początku funkcjonowania Zarządu Transportu Metropolitalnego. W ubiegłym roku wymagane przez organizatora warunki zapisane zostały w umowach przewozowych, które szczegółowo określają, jak powinny wyglądać pojazdy kursujące na zlecenie ZTM. Pojazdy spełniające te wymagania w 2022 roku sukcesywnie zaczęły pojawiać się do użytku pasażerów.

W 2021 roku ogłoszono przetarg na obsługę sieci komunikacyjnej na osiem lat, projekt ten objął ponad 300 autobusów. Z kolei dotychczasowe przedsiębiorstwa komunalne (PKM Sosnowiec, PKM Świerklaniec, PKM Gliwice oraz PKM Katowice) zostały podmiotami wewnętrznymi Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

Wszystkie przedsiębiorstwa zawierające nowe umowy, zobowiązane zostały m.in. do ustandaryzowania autobusów pod względem ich wizualizacji, zgodnie z wymogami ZTM.

IDENTYFIKACJA WIZUALNA

Na identyfikację wizualną w pojazdach składają się zarówno jego kolor zewnętrzny, kolorystyka wewnętrzna, oznakowanie oraz wszelkie informacje znajdujące się w pojazdach.

JEDNOLITE KOLORY

Wszystkie pojazdy kursujące na zlecenie ZTM powinny mieć zunifikowane barwy. Zdecydowano, że docelowo wszystkie autobusy będą żółte, tramwaje czerwone, a trolejbusy żółto-zielone.

NUMERY TABOROWE

Standaryzacji podlegają numery boczne. Organizator transportu określił miejsce ich wyklejenia zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz pojazdów, a także krój i wielkość używanego fontu.

LOGOTYPY

Uporządkowaniu podlegają również lokalizacje logotypów. Dzięki nowym zapisom w umowach zlikwidowano dość dużą dowolność w zakresie rozmieszczania oznaczeń własnych operatorów. Zgodnie z nowymi wymogami, własne logo właściciele pojazdów mogą nanieść wyłącznie pod kabiną kierowcy, musi mieć ono także określoną wielkość oraz zachować barwę monochromatyczną (czarną). Wskazane zostały także miejsca umieszczenia oznaczeń organizatora transportu.

KOLORYSTYKA WNĘTRZA POJAZDU

ZTM szczegółowo określa także wymagania względem kolorystyki wnętrza. Niewątpliwie jednym z najważniejszych zapisów są wytyczne dotyczące poręczy oraz krawędzi w pojazdach. We wszystkich nowo wprowadzanych na linie ZTM autobusach powinny być one w kolorze żółtym (identycznym z kolorem karoserii). Te założenia są istotne z punktu widzenia osób mających problemy ze wzrokiem – wysoki kontrast tego koloru pozwala łatwiej poruszać się w przestrzeni pojazdu. Z kolei zabudowa podsufitowa, podłoga czy konstrukcje siedzeń muszą być wykonane w odcieniach szarości. Uzgodnieniom podlega także kolor tapicerki w pojazdach – zarówno miejsca specjalne, jak i pozostałe siedzenia.

INFORMACJE W POJAZDACH

W zakresie informacji taryfowych, reklam i innego typu materiałów także zdecydowano o ich unifikacji. Zgodnie z wymaganiami, operatorzy mają obowiązek wyposażać autobusy w ramki, w które wkładane będą wydruki z cennikami oraz wyciągami z taryfy. Powinny być one umieszczone na tylnej ścianie kabiny kierowcy, a w przypadku braku miejsca, na pierwszym oknie po lewej stronie pojazdu. Podobnie powinny wyglądać miejsca przeznaczone na reklamy, informacje dodatkowe itd. Dopuszczalne jest umieszczenie ich w pionowych ramach zamontowanych na szybach. Określona została także dopuszczalna liczba i wielkość ramek.

JEDNOLITA INFORMACJA PASAŻERSKA

Istotne są też elementy systemu informacji pasażerskiej, które wpływają na wygląd pojazdu. Zgodnie z nowymi umowami zostały one ujednoczone, wskazano szczegółowe miejsca ich montażu i przygotowano specjalne wytyczne dotyczące ich wyglądu, sposobu prezentacji oraz wymaganych informacji.

KOSZTY

ORGANIZACJI

KOMUNIKACJI

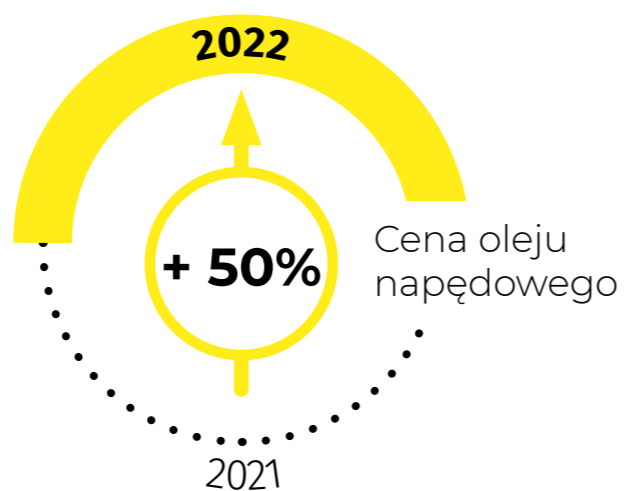
W 2022 ROKU

Od kilku lat obserwujemy szereg zjawisk, które niekorzystnie wpływają na koszty organizacji komunikacji. Rosnąca inflacja, ceny paliw oraz wzrost kosztów zatrudnienia przekładają się na rosnące wydatki na utrzymanie komunikacji miejskiej.

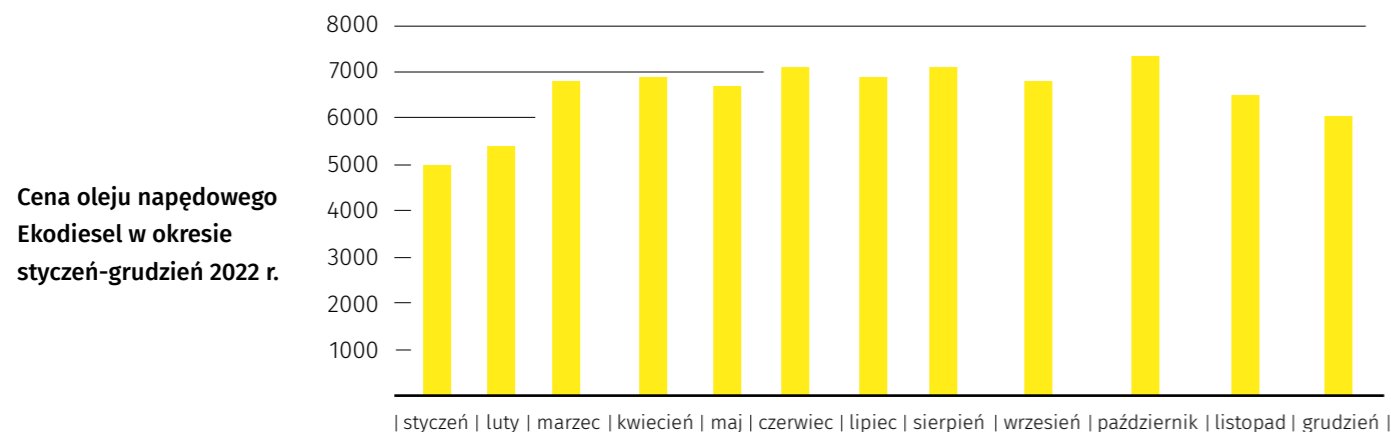

WZROSTY CEN PALIW

Rok 2022 zapamiętamy jako czas rekordowych wzrostów cen paliw nie tylko w Polsce, ale i na świecie. Na rosnące ceny paliw w Polsce złożyło się kilka czynników. Począwszy od wybuchu wojny w Ukrainie, poprzez inflację, a skończywszy na działaniach rządu i koncernów paliwowych. Niezależnie od powodów faktem jest, że był to wyjątkowo trudny rok tak dla kierowców, jak i operatorów świadczących usługi na rzecz komunikacji miejskiej. Średnioroczny wzrost cen oleju napędowego szacuje się na ponad 50 proc. (liczony rok do roku). Wzrost ten przetożył się między innymi na wzrost cen usług w transporcie. Ceny paliw w marcu w stosunku do lutego wzrosły o ponad 30 proc. (skutek wojny w Ukrainie). Utrzymywały się na wysokim poziomie przez dłuższy czas. Obniżenie cen oleju napędowego zaobserwowano pod koniec 2022 roku (w listopadzie, grudniu i styczniu 2023 roku).

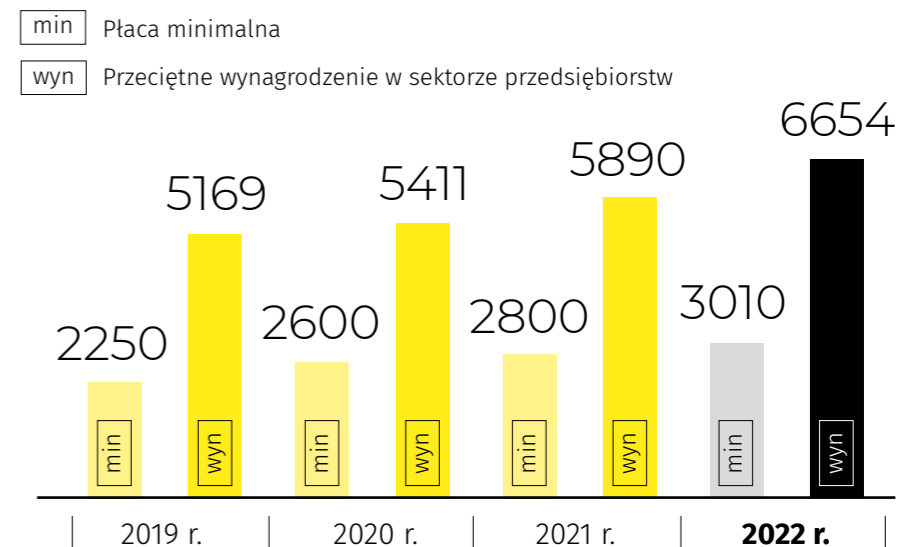

Zmiany cen ON w poszczególnych miesiącach 2022 roku (na podstawie danych publikowanych przez PKN Orlen) przedstawiono na wykresie.

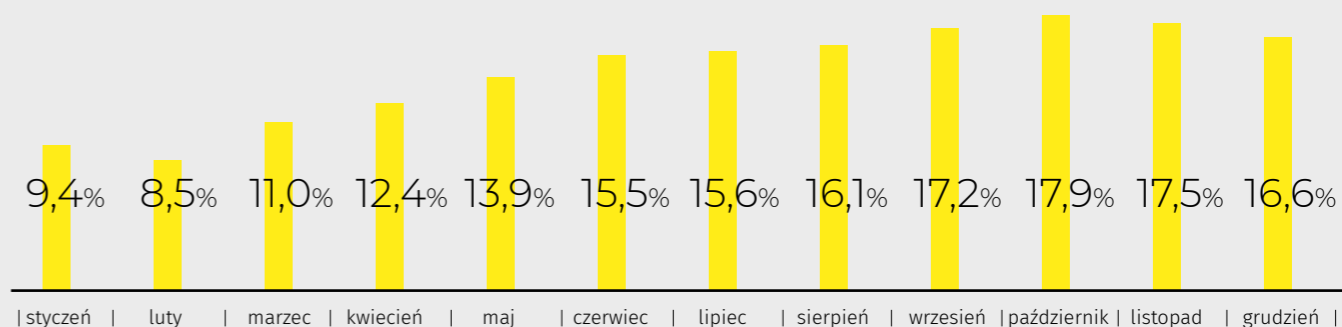
KOSZTY PRACY

Koszty pracy z roku na rok rosną, jednak ze względu na presję inflacyjną w 2022 roku wzrost przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw wzrósł o ponad 13 proc., natomiast wzrost wynagrodzenia w transporcie kształtował się na poziomie 23 proc. Można wnioskować, że taki duży wzrost wynagrodzeń w tym sektorze związany był głównie z brakami kierowców.

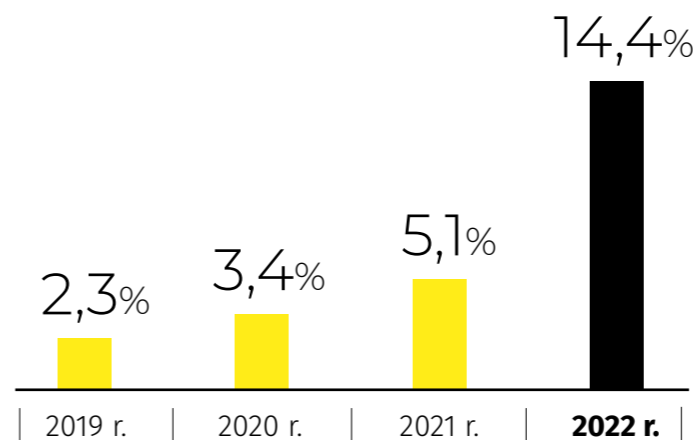
INFLACJA

Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w poszczególnych miesiącach 2022 roku przedstawiono na wykresie (na podstawie danych GUS). Wzrost cen powyżej 10 proc. obserwowany jest od marca 2022 roku, tj. od momentu rozpoczęcia działań wojennych w Ukrainie, które miały znaczący wpływ na sytuację społeczno-gospodarczą w kraju. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych, ceny oleju napędowego oraz koszty pracy to główne czynniki które wpływają na wzrost kosztów przewozów.

WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH

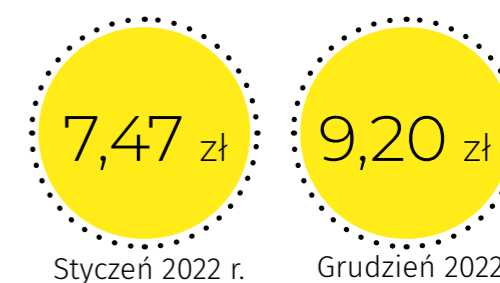
Średnioroczne ceny towarów i usług konsumpcyjnych za lata 2019-2022 przedstawiono na wykresie. Uwagę zwraca wysoki wzrost cen w 2022 roku – który przekroczył 10 proc., co przekłada się zarówno na koszty życia, jak i ceny usług przewozu.

KOSZTY PRZEWOZÓW

W 2022 roku średnia stawka płacona za usługi przewozu wzrosła o ponad 23 proc. Wzrost ten wynika między innymi z obecnych zasad waloryzacji stawek, który uzależniony jest od cen towarów i usług konsumpcyjnych, cen ON, wynagrodzeń, zmian w strukturze taboru, wyższych stawek oferowanych w nowych przetargach.

Stawka za wzkm

JAKOŚCI USŁUGOŁA

Zarząd Transportu Metropolitalnego jest organizatorem komunikacji, co oznacza, że na realizację przewozów zawiera umowy z firmami zewnętrznymi (operatorami). Pracownicy ZTM na bieżąco kontrolują jakość tych usług. Sprawdzają, czy kursy są wykonywane zgodnie z rozkładem jazdy, czy są obsługiwane takim taborem, jaki został określony w umowach, czy wszystkie systemy i urządzenia prawidłowo funkcjonują itd.

W 2022 roku przeprowadzono około **15 700** kontroli jakości usług przewozowych.

Nadzór dyspozytorski prowadzony jest przez pracowników Centrum Zarządzania Ruchem (dyspozytorni) przez

24h na dobę

7 dni w tygodniu

PODSTAWOWE CECHY JAKOŚCIOWE PODLEGAJĄCE KONTROLI:

- realizacja kursów, punktualność, zgodność taboru z postanowieniami umowy;
- obsługa przystanków komunikacyjnych;
- czystość i estetyka wewnątrz i na zewnątrz pojazdu;
- oznakowanie wewnętrzne i zewnętrzne (oznakowanie liniowe, piktogramy informacyjne, numery inwentarzowe, oznaczenie operatora, oznaczenie organizatora);
- wyposażenie pojazdu (urządzenia kasujące, urządzenia systemu ŚKUP, wyświetlacze, system informacji pasażerskiej, oświetlenie, sprawność drzwi, przyciski do samoczynnego otwierania drzwi przez pasażerów, Internet, WiFi, ładowarki USB itp.);
- sprawność i wydajność ogrzewania, wentylacji, klimatyzacji;
- elementy wyposażenia przeznaczone do przewozu osób o ograniczonej mobilności;
- dokumentacja eksploatacyjna (karta drogowa, rozkład jazdy, identyfikator kierującego);
- zachowanie kierującego (kultura osobista, obsługa pasażera);
- ocena stanu technicznego.

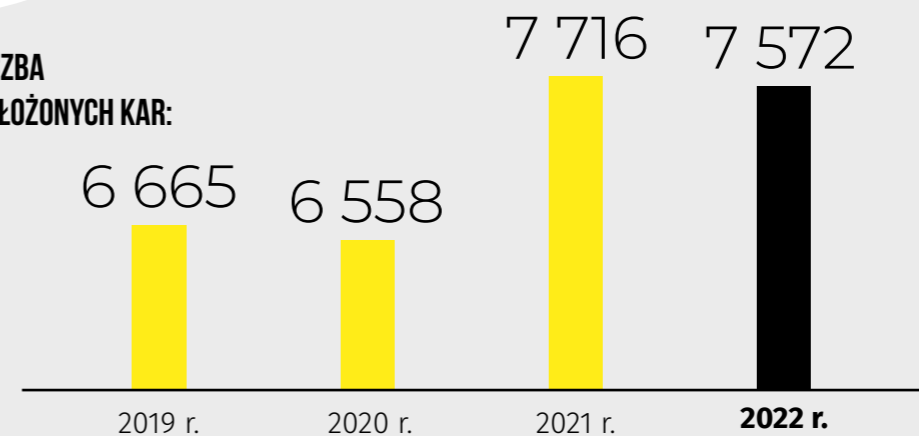
ZADANIA KONTROLI JAKOŚCI USŁUG:

- 📍 wskazywanie i egzekwowanie standardów;
- 📍 kontrola realizacji usług pod kątem zgodności z umowami;
- 📍 w przypadkach stwierdzenia nieprawidłowości naliczenie kar umownych;
- 📍 działania interwencyjne, w tym współpraca ze służbami (Policją, Strażą Miejską i Inspekcją Transportu Drogowego), samorządami, instytucjami i przedsiębiorstwami;
- 📍 nadzór dyspozytorski realizowany w Centrum Zarządzania Ruchem (CZR).

SPOSOBY REALIZACJI KONTROLI:

- 🚏 kontrola w punkcie stałym przeprowadzana na wyznaczonym przystanku autobusowym, tramwajowym lub trolejbusowym;
- 🚍 kontrola w pojeździe operatora;
- 📄 sprawdzanie napełnienia środków komunikacji miejskiej w punkcie stałym i wewnątrz pojazdu;
- 📱 kontrola z wykorzystaniem narzędzi systemów informatycznych;
- 👤 kontrola metodą „ukryty klient”.

LICZBA NAŁOŻONYCH KAR:

WARTOŚĆ NAŁOŻONYCH KAR:

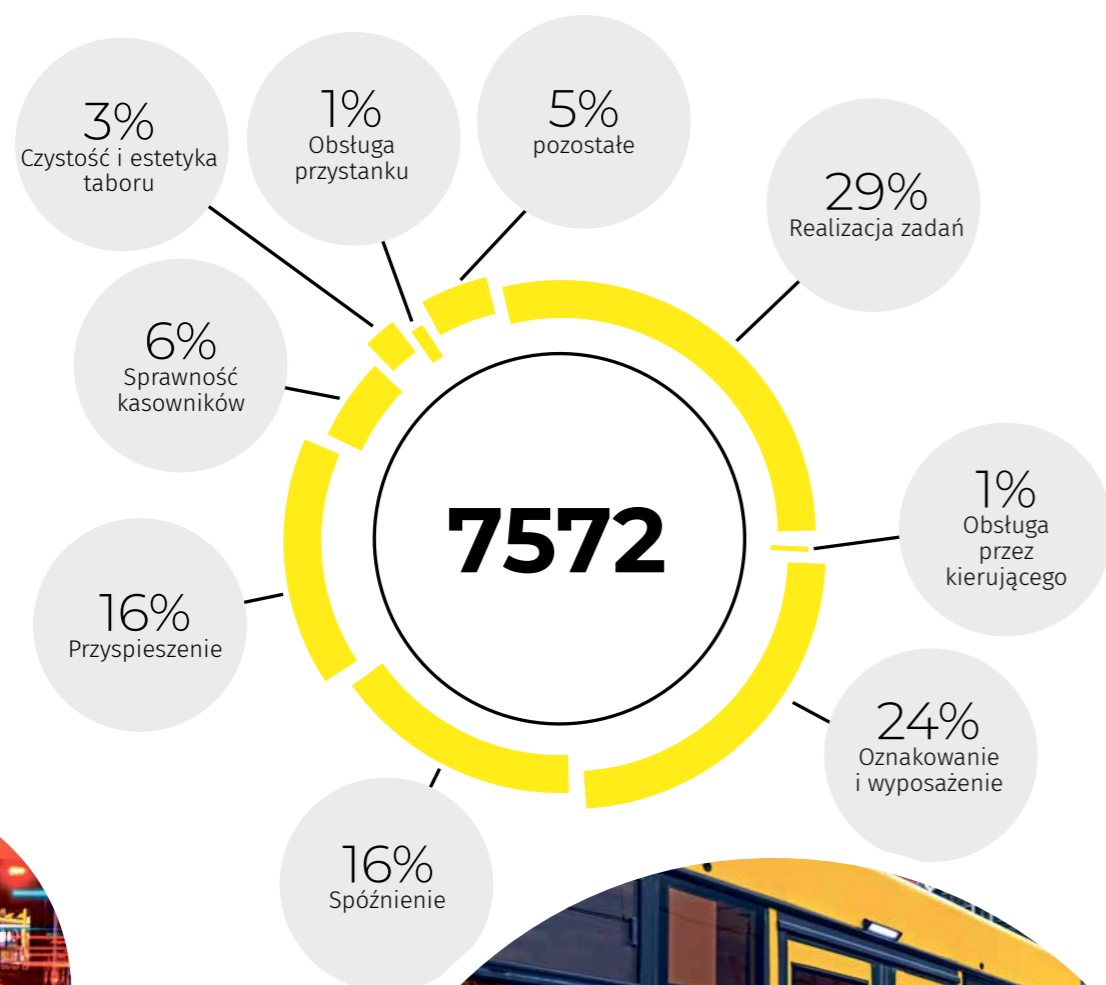

KONTROLA JAKOŚCI USŁUG

CERTYFIKACJA POJAZDÓW

LICZBA KAR UMOWNYCH ZA STWIERDZONE NIEPRAWIDŁOŚCI W LATACH 2019-2022:

Nieprawidłowości:	2019	2020	2021	2022
Realizacja zadań	574	544	807	2190
Oznakowanie i wyposażenie	725	632	1 259	1797
Spóźnienie	2 980	2 455	2 846	1232
Przyspieszenie	1 260	1 602	1 447	1224
Sprawność kasowników	412	395	523	426
Czystość i estetyka taboru	269	551	527	196
Obsługa przystanku	287	291	160	88
Obsługa przez kierującego	158	88	147	50
Pozostałe	-	-	-	369
Suma				7572

Nowe umowy przewozowe bardzo szczegółowo określają standardy jakościowe, wymagane przez organizatora transportu. Każdorazowo nowo wprowadzane do obsługi linii pojazdy poddawane są szczegółowej weryfikacji. Po zakończeniu tej procedury każdy autobus otrzymuje certyfikat i dopiero wówczas może być skierowany do obsługi pasażerów.

Certyfikacja pojazdów prowadzona jest przez pracowników Wydziału Zarządzania Ruchem ZTM. W 2022 roku zweryfikowali i wystawili certyfikaty dla ponad 1500 autobusów. Praca kontrolerów polega na przeprowadzeniu dokładnego przeglądu pojazdów, które operator chce wykorzystywać do obsługi linii komunikacyjnych. Kontrola obejmuje wszystkie aspekty objęte zapisami umowy.

W 2022 roku
wystawiono
1 528
certyfikatów

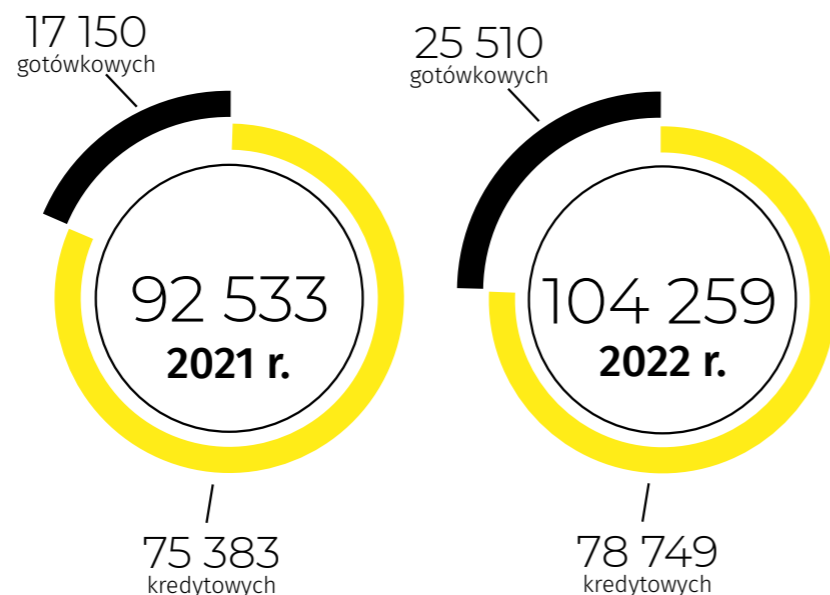
Przed wystawieniem certyfikatu pracownicy ZTM sprawdzają, czy dany pojazd jest zgodny z zapisami umów i z systemami. Kontroli podlegają m.in.:

- 📍 wiek pojazdu;
- 📍 jego pojemność;
- 📍 liczba miejsc siedzących;
- 📍 dostępność dla osób z niepełnosprawnościami;
- 📍 oznakowanie pojazdów;
- 📍 system informacji pasażerskiej;
- 📍 dostępność oraz sprawność kasowników;
- 📍 sprawność systemów ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji;
- 📍 sprawność monitoringu.

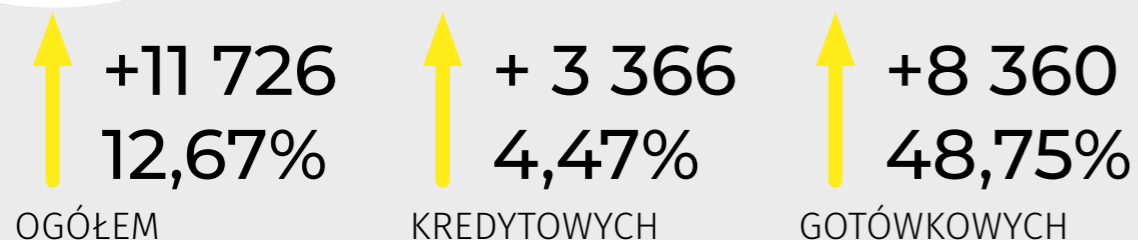
KONTROLA BILETÓW

Kontrola biletów prowadzona jest przez pracowników ZTM codziennie, także w weekendy i święta. 81 kontrolerów biletowych pracuje na trzy zmiany, sprawdzając, czy pasażerowie płacą należności za przejazd.

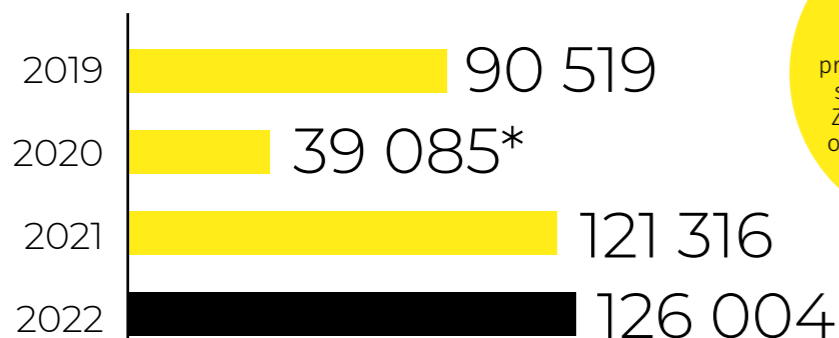
LICZBA WYSTAWIONYCH OPŁAT DODATKOWYCH:

WZROST LICZBY OPŁAT DODATKOWYCH 2021/2022

LICZBA KONTROLI

*Znaczący spadek liczby kontroli w roku 2020 spowodowany był wprowadzaniem przez rząd obostrzeniami związanymi z pandemią.

W **281** przypadkach, które były skierowane do sądu, ZTM występował jako oskarżyciel posiłkowy.

LICZBA WNIOSKÓW ZGŁOSZONYCH DO POLICJI:

415

wniosek o szalbierstwo (wyłudzenie usługi – trzykrotna jazda w ciągu roku bez biletu).

JAK RADZIĆ SOBIE Z AGRESYWNymi PASAŻERAMI? KONTROLERÓW SZKOLILI PSYCHOLOG I POLICJA

Specjaliści z zakresu psychologii i samoobrony z Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach przeszkolili kilkudziesięciu kontrolerów biletów.

Oprócz kursu teoretycznego pracownicy mogli poćwiczyć podczas zajęć praktycznych, które odbyły się w autobusie na terenie zajezdni w Katowicach. Tam pod okiem specjalistów ćwiczyli umiejętność radzenia sobie w sytuacjach stresujących, niejednokrotnie zagrażających ich zdrowiu. Podczas zajęć instruktorzy podkreślali, że najważniejsze jest bezpieczeństwo kontrolerów i umiejętność opanowania emocji.

SZKOLENIE Z ZAKRESU KIEROWANIA RUCHEM

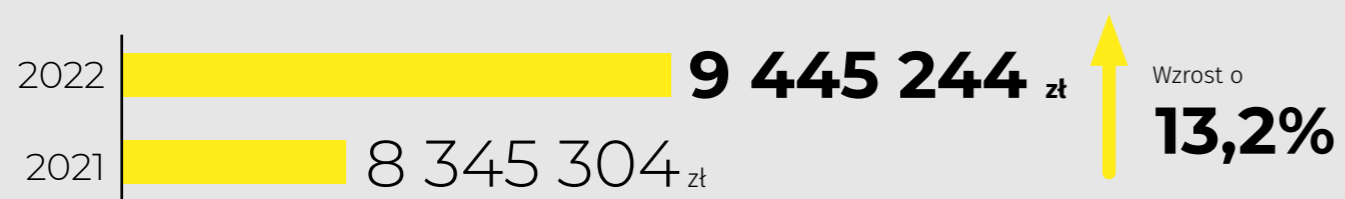
W grudniu pracownicy Wydziału Kontroli Biletowej wzięli udział w szkoleniu z zakresu kierowania ruchem drogowym. Przeprowadzone ono zostało w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w Katowicach. Szkolenie kończyło się egzaminem, jego pozytywny wynik skutkowało wydaniem dokumentu potwierdzającego posiadanie uprawnień do niektórych czynności związanych z kierowaniem ruchem drogowym. Dzięki temu pracownicy terenowi mogą w sytuacjach awaryjnych wydawać polecenia innym uczestnikom ruchu drogowego. Takie uprawnienia wykorzystywane są przez pracowników ZTM w sytuacji np. kolizji drogowych, konieczności objazdów itd.

SYSTEM WINDYKACJI

W systemie windykacji odnotowaliśmy zmianę związaną z zachowaniami pasażerów. W przypadku konieczności zapłaty opłaty dodatkowej za przejazd bez ważnego biletu lub odpowiedniego dokumentu przewozu niemal skokowo wzrosło zainteresowanie płatnościami na miejscu. Liczba tak zrealizowanych opłat od 2019 roku wzrosła o ponad 430 proc.

DOCHÓD Z TYTUŁU ZAPŁACONYCH OPŁAT DODATKOWYCH

ZESTAWIENIE DANYCH I DOCHODÓW Z WINDYKACJI OPŁAT DODATKOWYCH (KREDYTOWYCH I GOTÓWKOWYCH) W LATACH 2021 - 2022

Wyszczególnienie	2021 rok	2022 rok
Liczba wystawionych opłat kredytowych	75 383	78 749
Liczba rozliczonych opłat kredytowych	39 136	33 988
Liczba spraw skierowanych na drogę postępowania sądowego	23 171	21 007
Liczba opłat dodatkowych skierowanych na drogę postępowania sądowego	26 082	26 038
Liczba wszczętych egzekucji komorniczych	17 779	14 613
Liczba odwołań pasażerów	4 718	4 695
Liczba wystanych wezwań do zapłaty	39 831	34 639
Liczba wystanych ostrzeżeń o zamiarze dopisania do KRD BIG S.A. w tym liczba opłat dodatkowych	12 126 77 317	10 601 58 692
Dochód z tytułu zapłaconych opłat dodatkowych	6 450 994 zł*	6 208 164 zł*
Łączny dochód	8 345 304 zł**	9 445 244 zł**

* dochód tylko z opłat kredytowych

** dochód z opłat kredytowych i gotówkowych

ZTM GOSPODARZEM SPOTKANIA FOT

Forum Organizatorów Transportu to nieformalne zrzeszenie przedstawicieli organizatorów komunikacji miejskiej z całej Polski - zarówno z największych, jak i z nieco mniejszych miast.

W ramach FOT organizowane są cykliczne spotkania. Są one znakomitą okazją do wymiany doświadczeń i umożliwiają nie tylko przedyskutowanie zagadnień związanych z komunikacją, ale także zaprezentowanie wdrażanych w różnych gminach rozwiązań czy prowadzonych inwestycji.

24 i 25 listopada gospodarzem właśnie takiego zjazdu był Zarząd Transportu Metropolitalnego. Spotkanie odbyło się w Gliwicach. Tym razem podczas konferencji jego uczestnicy podzielili się wiedzą i praktykami m.in. z zakresu rozliczeń z gminami oraz dwóch systemów – Systemu Informacji Pasażerskiej i Systemu Identyfikacji Wizualnej. Drugiego dnia gospodarze spotkania we współpracy z UM Gliwice oraz wykonawcą inwestycji, przedpremierowo zaprezentowali gościom Centrum Przesiadkowe w Gliwicach. W spotkaniu poza gospodarzami, wzięli udział przedstawiciele organizatorów transportu z 16 miast: ZBKM Białystok, ZKKM Chorzów, ZKM Gdynia, ZTM Kielce, ZTP Kraków, ZTM Lublin, ZDZIT Olsztyn, UM Płock, ZTM w Poznaniu, UM Rybnik, ZTM Rzeszów, ZDiTM Szczecin, UM Toruń, ZDKiU Wałbrzych, ZTM w Warszawie i UM Wrocław.

ul. Barbary 21a

40-053 Katowice

Bezpłatna infolinia 800 16 30 30

www.metropoliaztm.pl